

สรุปรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศ
ณ สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิตិธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 5
วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ
สํานักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสํานักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน (Islamic Republic of Iran)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ติดกับอ่าวโอมาน (Gulf of Oman) อ่าวเปอร์เซีย (Persian Gulf) ทะเลแคสเปียน (Caspian Sea) ระหว่างอิรักและปากีสถาน

พื้นที่ 1.648 ล้านตารางกิโลเมตร เป็นพื้นดิน 1.636 ล้านตารางกิโลเมตร พื้นน้ำ 12,000 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต พรมแดนยาวประมาณ 5,440 กิโลเมตร พรมแดนด้านตะวันออกจรดอัฟกานิสถานและปากีสถาน ด้านเหนือจรดอาร์เมเนีย อาร์เซอร์ไบจาน และเติร์กเมนิสถาน พรมแดนด้านตะวันตกจรดอิรักและตุรกี ชายฝั่งทะเลยาว 2,440 กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ พื้นที่ขรุขระ มีก้อนหิน พื้นที่ชายขอบภูเขา มีแอ่งตรงกลางเป็นทะเลทราย มีภูเขาและที่ราบกระจายไปตามชายฝั่ง 2 ด้าน

สภาพภูมิอากาศ อากาศแห้งแล้ง ชายฝั่งทะเลแคสเปียนมีลักษณะอากาศค่อนข้างร้อน (Subtropical)

ทรัพยากรธรรมชาติ ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน โครเมียม ทองแดง สินแร่ ตะกั่ว แมงกานีส สังกะสี ซัลเฟอร์

ภัยธรรมชาติ ภัยแห้งแล้งตามเวลา น้ำท่วม พายุฝุ่น พายุทราย แผ่นดินไหว

จำนวนประชากร 80,840,713 คน (ค่าประมาณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557)

อัตราการเติบโตของประชากร 1.22%(ค่าประมาณ พ.ศ. 2557)

สัญชาติ อิหร่าน (Iranian (s))

เชื้อชาติ เปอร์เซีย 61% อะเซอร์รี (Azeri) 16% เคิร์ท (Kurd) 10% เลอร์ (Lur) 6% บาล็อช (Baloch) 2% เติร์ก (Turkmen) 2 % อื่นๆ 1%

ศาสนา ศาสนาอิสลาม 99.4% (เป็นนิกายชีอะฮ์ 90-95% สุนี่ 5-10%) ศาสนาคริสต์และศาสนายิว 0.3% และที่ระบุไม่ได้ 0.4% (พ.ศ. 2554)

ภาษา ภาษาฟาร์ซี (Farsi) หรือภาษาเปอร์เซีย เป็นภาษาราชการ โดยภาษาเปอร์เซียหรือภาษาถิ่นเปอร์เซีย (Persian and Persian Dialects) 53% ภาษาเติร์ก หรือภาษาถิ่นเติร์ก (Turkic and Turkic Dialects) 18% ภาษาเคิร์ทดิช (Kurdish) 10% ภาษาลูรี (Luri) 6% ภาษาบาลอชชี (Balochi) 2% ภาษาอะราบิก (Arabic) 2% ภาษา Gilaki และ Mazandarani 7% อื่นๆ 2%

ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ของอิหร่านนับถอยหลังไปได้ถึงศตวรรษที่ 6 ก่อนคริสตกาล เมื่อพระเจ้าไซรัสมหาราช ก่อตั้งจักรวรรดิเปอร์เซียขึ้น หลังการยึดครองของอเล็กซานเดอร์มหาราชเมื่อ 330 ปีก่อนคริสตกาล จักรวรรดิเปอร์เซียได้ถูกรุกรานและครอบครองจากหลายชนเผ่าและราชวงศ์ ไม่ว่าจะเป็นชาวพาร์เธียน ชาวมองโกล หรือราชวงศ์ต่างๆ ของตุรกี และในศตวรรษที่ 7 หลังจากที่ชาวอาหรับเข้าครอบครองจักรวรรดิเปอร์เซีย Zoroastrianism ซึ่งเป็นศาสนาดั้งเดิมของชาวเปอร์เซียถูกแทนที่โดยศาสนาอิสลามตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ตลอดศตวรรษหลังจากนั้น เปอร์เซียตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ต่างชาติ ในศตวรรษที่ 16 ราชวงศ์ Safavid จากตุรกีได้เข้าครอบครองจักรวรรดิและประกาศให้ศาสนาอิสลามนิกายชีอะฮ์เป็นศาสนา

ประจำชาติอิหร่าน เมื่อถึงยุคของซาย์ Abbas ราชวงศ์ Safavid ได้ก้าวถึงจุดสูงสุดและทำให้เปอร์เซียได้รับการยอมรับจากยุโรปในฐานะมหาอำนาจ จนกลายเป็นศัตรูสำคัญของจักรวรรดิออตโตมานที่สามารถถึงความสนใจของออตโตมานไปจากการรุกรานยุโรปได้ อย่างไรก็ตาม ราชวงศ์ Safavid ก็ถูกโค่นล้มโดยราชวงศ์ตุรกีอีกตระกูลหนึ่งคือราชวงศ์ Qajar ในศตวรรษที่ 18

ในช่วงศตวรรษที่ 18 ถึง 19 อิหร่านเริ่มเสื่อมลงจากการขยายตัวของจักรวรรดิบริเตนและรัสเซีย การค้นพบน้ำมันในช่วงปี 1900 ยิ่งเพิ่มการแข่งขันระหว่างจักรวรรดิทั้งสองในการมีอิทธิพลเหนือเปอร์เซียมากยิ่งขึ้น และกลายเป็นหนึ่งในชนวนและสมรภูมิสำคัญในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เมื่อสงครามสิ้นสุดลงอิหร่านได้เป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งของ League of Nations

ในปี 1922 Reza Khan นายทหารในกองทัพอิหร่านได้ก่อการรัฐประหารโค่นล้มราชวงศ์ Qajar และสถาปนาราชวงศ์ปาห์ลาวี (Pahlavi) ขึ้นปกครองอิหร่านภายใต้ระบอบเผด็จการทหาร อย่างไรก็ตาม ได้เกิดการลุกขึ้นต่อต้านรัฐบาลราชวงศ์ปาห์ลาวีซึ่งเรียกว่า “การปฏิวัติขาว” นำโดยผู้นำทางศาสนา อญาโตนอลลอฮ์ รูโฮลลาห์ โคไมนี (Ayatollah Ruhollah Khomeini) และประสบความสำเร็จในปี 1979 โดยรัฐบาลของราชวงศ์ซาห์ถูกโค่นล้มและ Khomeini ได้รับการสถาปนาเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศ สถาปนา “สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน” ขึ้นในวันที่ 1 เมษายน 1979 ซึ่งกลายเป็นวันชาติของอิหร่านหลังจากนั้นเป็นต้นมา

การเมืองการปกครอง

รูปแบบการปกครอง การปกครองในรูปแบบเทวาธิปไตย (Theocratic Republic)

เมืองหลวง กรุงเตหะราน (Tehran)

วันที่ได้รับเอกราช 1 เมษายน พ.ศ. 2522

รัฐธรรมนูญ ธันวาคม พ.ศ. 2522 แก้ไขเมื่อปี พ.ศ. 2532 เพื่อเพิ่มอำนาจแก่ประธานาธิบดีและลดอำนาจนายกรัฐมนตรี

ฝ่ายบริหาร ประมุขของรัฐคือ ผู้นำสูงสุด (Supreme Leader) ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร และเป็นผู้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี โดยผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติ ผู้นำสูงสุดมีอำนาจในการแต่งตั้งรัฐมนตรีประจำกระทรวงที่มีความสำคัญและความอ่อนไหวสูงในส่วนของฝ่ายบริหาร ยังประกอบด้วยองค์กรสำคัญอีก 3 องค์กร ได้แก่

(1) **Assembly of Experts (Majles-eKhoebregan)** เป็นองค์กรมาจากการเลือกตั้งในระบบคะแนนนิยม มีหน้าที่ในการเลือกผู้สืบทอดตำแหน่งผู้นำสูงสุด ตรวจสอบการทำงาน และปลดผู้นำสูงสุดได้หากจำเป็น

(2) **Expediency Council หรือ Council for the Discernment of Expediency (Majma-ye-Tashkhis-e-Nezam)** มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ และแก้ไขข้อพิพาทระหว่าง Majles และ Council of Guardians ในเรื่องการออกกฎหมายข้อบังคับ ตั้งแต่ปี 1989 เป็นต้นมา องค์กรดังกล่าวทำหน้าที่ให้คำปรึกษากับผู้นำศาสนาในเรื่องของนโยบายของชาติ

(3) **Council of Guardians of the Constitution หรือ Council of Guardians หรือ Guardians Council (Shora-ye Negban-e Qanon-e Asasi)** ทำหน้าที่ตรวจสอบว่ากฎหมายข้อบังคับที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัตินั้นถูกต้องตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอิสลาม ตรวจสอบประวัติและความเหมาะสมของผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง และดูแลการเลือกตั้งระดับประเทศ ผู้นำสูงสุดมาจากการแต่งตั้งโดย Assembly of Experts จะอยู่ในตำแหน่งไปชั่วชีวิต ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งในระบบคะแนนนิยม วาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี สามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันเป็นวาระที่ 2 ได้ และยังสามารถกลับมาดำรงตำแหน่งได้อีกในวาระที่ห่างออกไป

ฝ่ายนิติบัญญัติ ระบบสภาเดี่ยว (Unicameral Islamic Consultative Assembly) หรือ Majles-e Shura-ye Eslami หรือ Majles สมาชิกจำนวน 290 ที่นั่ง มาจากการเลือกตั้งในระบบคะแนนนิยม วาระการดำรงตำแหน่ง 4ปี

ฝ่ายตุลาการ ศาลฎีกาสูงสุด(Qevh Qazaieh) ศาลอื่นๆ ได้แก่ Special clerical court, ศาล revolutionary court, และศาลปกครองพิเศษ (special administrative court)

ระบบกฎหมาย ระบบกฎหมายของศาสนาอิสลาม (Sharia Law)

การแบ่งเขตการปกครอง 30 จังหวัด

- 1.เตหะราน 2.กุม 3.มาร์กาซี 4.กาซวิน 5.กิลาน 6.อาร์ดะบิล 7.ชานจัน 8.อาซาร์ไบจานซัรกี
- 9.อาซาร์ไบจานฆอริบี 10.กูร์ดิสถาน 11.ฮามาตัน 12.กิรمانซาห์ 13.อีลาม 14.ลอริสถาน 15.คูเซสถาน
- 16.ชาฮาร์มาฮาลและบัคเตียร์ 17.โคห์กีลูเยห์และบูเยอร์อาห์มัด 18.บูเชร์ 19.ฟาร์ส 20.โฮร์โมซกอน
- 21.ซิสถานและบาลูจิสถาน 22.กิรمان 23.ยาซด์ 24.เอสฟาฮาน 25.เซเมนาน 26.มาซันดะรอน 27.โกเลสถาน
- 28.โคราซานซิมาลี 29.โคราซานราชาวี 30.โคราซานจันนูบี

ภาพรวมการเมืองการปกครอง

1. อิหร่านมีประวัติศาสตร์การปกครองแบบกษัตริย์เป็นระยะเวลานาน กษัตริย์พระองค์สุดท้ายของอิหร่าน คือ พระเจ้ามุฮัมมัด เรซา ชาห์ ปาห์ลาวี (Muhammad Reza Shah Pahlavi) เหตุการณ์ความวุ่นวายภายในประเทศทำให้พระเจ้าชาห์ ปาห์ลาวี เสด็จฯ ไปลี้ภัยต่างประเทศ เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2522 และเสด็จสวรรคตเมื่อปี 2523 ที่อียิปต์ ปัจจุบัน สมาชิกราชวงศ์ปาห์ลาวี อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา

2. เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2522 อญาตอลลอฮ์ รูโฮลาห์ โคไมนี (Ayatollah Ruhollah Khomeini) ผู้นำศาสนาอิสลามนิกายชีอะฮ์ ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองประเทศอิหร่านเป็นสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน (Islamic Republic of Iran) โดยใช้หลักการทางศาสนาอิสลาม หรือ การปกครองในรูปแบบเทวธิปไตย (Theocratic republic) เป็นแนวทางในการปกครองประเทศ การปฏิบัติตนในสังคม รวมถึงการแต่งกายตามหลักศาสนาอิสลามและต่อต้านอิทธิพลของโลกตะวันตก ทั้งนี้ ผู้นำสูงสุด (Supreme leader) ซึ่งถือเป็นผู้นำทั้งฝ่ายศาสนาจักรและอาณาจักร เป็นประมุขสูงสุดของประเทศ

3. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งประกาศใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2522 และแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อปี 2532 กำหนดให้อิหร่านเป็นสาธารณรัฐอิสลาม โดยมีโครงสร้างดังนี้

ผู้นำสูงสุด (Rahbar) เป็นผู้นำสูงสุดทั้งฝ่ายศาสนาจักรและอาณาจักร ผู้นำสูงสุดของอิหร่านคนปัจจุบันคือ **อยาตอลเลาะห์ อาลี คาเมเนอี (Ayatollah Ali Khamenei)**

ประธานาธิบดี (R'alis-e Jomhoo) เป็นตำแหน่งที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนทุกๆ 4 ปี และจะได้รับเลือกตั้งได้ไม่เกิน 2 สมัย ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหาร ถึงแม้ประธานาธิบดีจะได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน แต่อาจถูกถอดถอนจากตำแหน่งโดยผู้นำสูงสุดได้ ประธานาธิบดีคนปัจจุบันคือ **นายมาห์มูด อาห์มาดีเนจาต (Mahmoud Ahmadinejad)**

รัฐบาล นอกจากประธานาธิบดีแล้ว ยังมีตำแหน่งรองประธานาธิบดี 6 คน และคณะรัฐมนตรี 20 คน ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาที่ปรึกษาอิสลาม (Majlis) ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนทุกๆ 4 ปี จำนวน 290 คน ทำหน้าที่ออกกฎหมายและควบคุมฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีคนปัจจุบันคือ **นายอาลี อาร์ดาสี ลาริจานี (Ali Ardashi Larijani)**

4. ในการแข่งขันระหว่างกลุ่มการเมืองสายอนุรักษนิยมเคร่งศาสนา กับกลุ่มปฏิรูปหัวก้าวหน้าในเวทีการเมืองอิหร่าน ปรากฏว่า ในปี 2547 กลุ่มอนุรักษนิยม ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งรัฐสภา เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มเคร่งศาสนาอิสลามในอิหร่าน ส่งผลให้อิหร่านกลับไปมีนโยบายอนุรักษนิยมเคร่งศาสนา ด้านอิทธิพลตะวันตกและพึ่งพาตนเองยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากนโยบายของอิหร่านในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ ซึ่งได้รับการคัดค้านจากหลายประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา

5. ปัจจุบัน ประธานาธิบดีสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ได้แก่ นายมาห์มูด อาห์มาดีเนจาต (Mahmoud Ahmadinejad) ซึ่งมีแนวคิดอนุรักษนิยม โดยนายอามาดีเนจาต ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอิหร่านเป็นสมัยที่สอง จากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2552 ด้วยคะแนนเสียง 62.63% (ได้รับเลือกและแต่งตั้งเป็นสมัยแรกโดยผู้นำสูงสุด Ayatollah Ali Khamenei เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2548)

นโยบายต่างประเทศ

1. อิหร่านมีนโยบายมุ่งตะวันออก (Look East) หาพันธมิตรทางการเมืองและการค้าในเอเชียตะวันออกและมีบทบาทสำคัญในโลกมุสลิม อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่มอนุรักษนิยมเข้ามามีอำนาจมากขึ้นทำให้นโยบายต่างประเทศของอิหร่าน มีลักษณะเผชิญหน้ามากขึ้นกับสหรัฐอเมริกา และอิสราเอล

2. อิหร่านสนับสนุนกลุ่มฮิซบอลเลาะห์ (Hezbollah) ซึ่งเป็นชาวมุสลิมนิกายชีอะฮ์ในเลบานอน ทั้งยังสนับสนุนกลุ่มฮามาส (Hamas) ซึ่งขณะนี้ยังเป็นรัฐบาลของปาเลสไตน์ และกลุ่มญิฮาด (Jihad) ในปาเลสไตน์ ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มนี้สหรัฐฯ ประณามว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย รวมทั้ง สหรัฐฯ ยังเห็นว่าอิหร่านให้การสนับสนุนกลุ่มติดอาวุธชีอะฮ์ในอิรักในการต่อต้านสหรัฐฯ และแทรกแซงการเมืองภายในของอิรักอีกด้วย

3. กรณิโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน อิหร่านมีโครงการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ตั้งแต่สมัยการปกครองของพระเจ้าซาร์ปาร์ลาวี ต่อมาในปี 2547 โครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านกลายเป็นประเด็นขัดแย้งทางการเมืองเป็นครั้งแรก เมื่อทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) มีข้อมติแสดงความผิดหวังที่อิหร่านไม่ให้ความร่วมมือเปิดเผยข้อมูลโครงการดังกล่าว ซึ่งหลายฝ่ายโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา อิสราเอล และประเทศตะวันตกหลายประเทศเห็นว่า อิหร่านต้องการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์เพื่อต่อต้านประเทศตะวันตกและใช้ในการก่อการร้าย เนื่องจากอิหร่านมีศักยภาพในการผลิตอาวุธและพัฒนาเทคโนโลยีจรวดของตน ซึ่งอิหร่านแสดงท่าทีตอบโต้ด้วยการย้ำว่า โครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านเป็นโครงการเชิงสันติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าสำหรับอนาคต และเดินหน้าพัฒนาโครงการเพิ่มสมรรถนะแร่ยูเรเนียม (centrifuge-aided uranium-enrichment programme) อย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์โครงการนิวเคลียร์อิหร่านได้ลดความตึงเครียดลงไปบ้างเมื่อปลายปี 2550 ซึ่งอิหร่านยินดีให้ความร่วมมือกับ IAEA ในการเปิดเผยข้อมูล Work Plan ระหว่างอิหร่านกับ IAEA เกี่ยวกับโครงการนิวเคลียร์อิหร่าน และเมื่อหน่วยงานข่าวกรองสหรัฐฯ National Intelligence Council (NIC) เปิดเผยรายงาน National Intelligence Estimate (NIE) ที่ระบุว่าอิหร่านได้ระงับแผนดำเนินโครงการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของตนไปแล้วตั้งแต่ปี 2548 อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯ และประเทศตะวันตกส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อมั่นว่าอิหร่านไม่มีแผนจะพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ในอนาคต

การที่อิหร่านยืนยันการที่จะดำเนินโครงการนิวเคลียร์ ส่งผลให้อิหร่านถูกลงโทษด้วยข้อมติว่าบาตรทางเศรษฐกิจและการทูตของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council- UNSC) ตามกฎบัตรสหประชาชาติ มาตรา 41 บทที่ 7 มาแล้ว 5 ครั้ง ได้แก่ ข้อมติ UNSC ที่ 1737 (2006) ข้อมติ UNSC ที่ 1747 (2007) ข้อมติ UNSC ที่ 1803 (2008) ข้อมติที่ UNSC ที่ 1835 (2008) และข้อมติที่ UNSC ที่ 1929 (2010)

ข้อมติทั้ง 4 ฉบับแรก มีเนื้อหาสรุปคล้ายคลึงกัน โดยเรียกร้องให้อิหร่านยุติการเพิ่มสมรรถนะแร่ยูเรเนียม (uranium enrichment) ในทันที และให้อิหร่านปฏิบัติตามข้อเสนอของ IAEA ให้ประเทศรัฐสมาชิก UN ตรวจสอบสินค้าขนส่ง (cargo) ไป – กลับอิหร่านด้วยเรือหรือเครื่องบินที่เป็นของ Iran Air Cargo และ Islamic Republic of Iran Shipping Line (IRISL) ทั้งที่ท่าอากาศยานและท่าเรือ หากมีข้อสงสัยว่ามีการขนส่งสินค้า วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเทคโนโลยีเกี่ยวข้องกับโครงการนิวเคลียร์อิหร่าน และให้เฝ้าระวัง/สอดส่องการจัดทำความตกลงใหม่ ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือด้านการเงินสำหรับการค้ากับอิหร่าน อาทิ การให้เครดิตการส่งออก การให้หลักประกันด้านการค้ากับคนชาติ เพื่อป้องกันไม่ให้ผลประโยชน์จากการค้าดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ที่มีความละเอียดอ่อนหรือการพัฒนาขีปนาวุธนิวเคลียร์อิหร่าน นอกเหนือไปจากการให้รัฐสมาชิกเฝ้าระวังการเดินทางเข้า – ออกประเทศของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิวเคลียร์อิหร่าน และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน/การส่งออกกับสถาบันการเงิน และธนาคารอิหร่านที่เกี่ยวข้องกับโครงการนิวเคลียร์และโครงการอาวุธของอิหร่าน

เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 53 UNSC ได้มีมติเห็นชอบต่อข้อมติ UNSC ที่ 1929 (2010) เพื่อคว่ำบาตรอิหร่านอีกครั้ง (12 ประเทศเห็นด้วย ตุรกี/บราซิล:คัดค้าน เลบานอน: งดออกเสียง นับเป็นครั้งแรกที่มีการลงคะแนนเสียงคัดค้าน และครั้งแรกที่จีนและรัสเซียมีท่าทีสนับสนุนการคว่ำบาตรอิหร่านอย่างชัดเจน) โดยมีเนื้อหาสำคัญที่เพิ่มเติมจากข้อมติเดิม ดังนี้

(1) เพิ่มความเข้มข้นของมาตรการคว่ำบาตรทางการเงิน เช่น ห้ามการเปิดสาขาของธนาคารอิหร่าน ในประเทศสมาชิกสหประชาชาติ การเปิดสาขาของธนาคารจากประเทศสมาชิกฯ ในอิหร่าน หลีกเลี่ยงการให้ประกันภัยต่อธุรกรรมการเงินกับอิหร่าน ในกรณีที่เกี่ยวข้องกิจการด้านนิวเคลียร์ เป็นต้น

(2) ห้ามอิหร่านพัฒนาขีปนาวุธ (Ballistic Missiles) ที่สามารถใช้เป็นหัวอาวุธนิวเคลียร์

(3) นอกจากห้ามการซื้อขายแล้ว ยังห้ามประเทศสมาชิกฯ รับการลงทุนด้านวัสดุชิ้นส่วนนิวเคลียร์ อาวุธยุทธภัณฑ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องจากอิหร่าน และยังห้ามประเทศสมาชิกฯ สนับสนุนอิหร่านในกิจการเหมืองแร่ยูเรเนียม การผลิตและการใช้ชิ้นส่วนนิวเคลียร์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

(4) เพิ่มจำนวนบุคคลและองค์กรที่ถูกลงโทษสืบเนื่องจากโครงการนิวเคลียร์อิหร่านอีก 1 คน และ 40 องค์กร โดยเน้นบทบาทที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธและให้การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่โครงการนิวเคลียร์ของกองกำลังพิทักษ์ปฏิวัติอิสลามของอิหร่าน (Islamic Revolutionary Guard Corps: IRGC) และบริษัทเดินเรือของอิหร่าน (Islamic Republic of Iran Shipping Lines: IRISL)

ผู้สนใจรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมติทั้ง 5 ฉบับสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ <http://www.un.org/documents/scres.htm>

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่าน - สหรัฐอเมริกา มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในปี 2487 และมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดต่อกันมาโดยตลอด จนกระทั่งเกิดการปฏิวัติโค่นล้มชาห์และก่อตั้งรัฐอิสลามอิหร่านซึ่งมีนโยบายต่อต้านสหรัฐอเมริกาและชาติตะวันตกอื่นๆ อย่างรุนแรง ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศจึงตึงเครียดมากขึ้นเรื่อยๆ และไปสู่อุบัติเหตุที่ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์กลุ่มนักศึกษาอิหร่านหัวรุนแรงบุกยึดสถานทูตสหรัฐฯ ในอิหร่านและจับนักการทูตเป็นตัวประกันยาวนานถึง 444 วัน เหตุการณ์นี้ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางด้านเศรษฐกิจและทางการทูตอย่างมาก จนสหรัฐฯ ได้ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับอิหร่านและความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองได้ชะงักงันตั้งแต่นั้นมา

ในยุคของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช มีการกล่าวหาว่าอิหร่านเป็นหนึ่งในอักษะแห่งความชั่วร้าย ก่อให้เกิดความไม่พอใจในหมู่ชาวอิหร่าน โดยเฉพาะลัทธินักปฏิรูปและกลุ่มอนุรักษ์นิยมและทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศเลวร้ายลงอีก

เมื่อมาถึงยุคของประธานาธิบดีบารัค โอบามา ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายของสหรัฐฯ เพื่อเป็นการเตรียมที่จะมีการเจรจากับประเทศที่มีระบอบการปกครองที่แตกต่างกับตนโดยเฉพาะอิหร่าน มีการดำเนินยุทธศาสตร์อย่างตรงไปตรงมาโดยสหรัฐฯ ยื่นข้อเสนอให้อิหร่านหยุดโครงการนิวเคลียร์ทางการทหาร ตลอดจนการกระทำใดๆ ที่สหรัฐฯ ถือว่าเป็นการก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงการให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย โดยแลกเปลี่ยนกับการที่สหรัฐฯ จะการหยุดมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านชั่วคราว แต่อิหร่านยังคงไม่ตอบสนองต่อข้อเสนอดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเพียงเล็กน้อยเท่านั้น หากไม่ได้รับความร่วมมือจากประเทศอื่นๆ เช่นจีนและรัสเซีย ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ ไม่น่าจะพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่าน - รัสเซีย อิหร่านเป็นรัฐที่มีความสำคัญต่อนโยบายต่างประเทศของรัสเซียมากที่สุด ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทั้งนี้เพราะอิหร่านตั้งอยู่ในจุดภูมิศาสตร์ที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญทั้งทางการค้า การเมือง และความมั่นคงในอ่าวเปอร์เซีย นอกจากนี้อิหร่านยังมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของรัสเซียในเอเชียกลางและภูมิภาคเทือกเขาคอเคซัสซึ่งรัสเซียถือว่าเป็นเขตอิทธิพลสำคัญของตน ในขณะเดียวกัน รัสเซียยังเป็นตัวแปรสำคัญในยุทธศาสตร์หลักของอิหร่านในการเพิ่มอิทธิพลของอิหร่านในภูมิภาคและการรักษาความมั่นคง ด้วยเหตุนี้ รัสเซียจึงให้การสนับสนุนอิหร่านทั้งในทางการเมือง การทูต และเศรษฐกิจ มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำระดับสูง มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขายอาวุธสงครามของรัสเซียให้แก่อิหร่าน และความร่วมมือทางเทคโนโลยีและวัตถุดิบในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่าน

อย่างไรก็ตาม แม้รัสเซียและอิหร่านจะมีความสัมพันธ์ทวิภาคีที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในหลายประเด็น แต่ก็มีข้อพิพาทและความไม่พอใจกันระหว่างกัน เช่น ปัญหาแบ่งเขตแดนในทะเลสาบแคสเปียน อันป็นพื้นที่ซึ่งเชื่อกันว่ามีน้ำมันและก๊าซธรรมชาติสำรองในปริมาณใกล้เคียงกับอ่าวเปอร์เซีย หรือปัญหาท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งอิหร่านมีโครงการจะสร้างท่อส่งน้ำมันพาดผ่านยุโรปตอนใต้ แต่ไม่ผ่านดินแดนของรัสเซียทำให้รัสเซียไม่พอใจและคัดค้านโครงการดังกล่าว

6. ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่าน - สหภาพยุโรป เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่านและประเทศในยุโรปเสื่อมถอยลงภายหลังการปฏิวัติอิสลามในปี 2522 ยุโรปต่อต้านการขึ้นมามีอำนาจของ อายาโตนลเอาห์ โคห์ไมเน่ ผู้นำทางศาสนาของอิหร่าน โดยหลายประเทศในยุโรปได้ลดทอนความสัมพันธ์และตัดความช่วยเหลือที่เคยให้กับอิหร่าน อาทิ ความช่วยเหลือจัดตั้งโครงการนิวเคลียร์ ซึ่งเริ่มต้นในสมัยพระเจ้าชาห์ปาร์สลาวิ

ถึงแม้อิหร่านกับสหภาพยุโรปจะมีผลประโยชน์ร่วมกันหลายประการ โดยเฉพาะการที่ยุโรปต้องการก๊าซธรรมชาติจากอิหร่านเพื่อลดการพึ่งพารัสเซีย ในขณะที่ยุโรปเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าเทคโนโลยี เครื่องจักร และเป็นช่องทางของอิหร่านในการทำธุรกรรมกับประเทศอื่นๆทั่วโลก แต่ตั้งแต่กลุ่มอนุรักษ์นิยม ครั่งศาสนา ขึ้นมาใช้อำนาจในการเมืองอิหร่านในช่วงปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างอิหร่านกับสหภาพยุโรป ได้ตกต่ำลง โดยมีเหตุการณ์ขัดแย้งรุนแรงระหว่างกันหลายเหตุการณ์ อาทิ การเกิดเหตุการณ์ประท้วง ปาระเบิดเพลิงใส่สถานเอกอัครราชทูตเดนมาร์ก ณ กรุงเตหะราน เพื่อประท้วงการดูหมิ่นพระศาสดา โมฮัมหมัด การที่สมาชิกรัฐสภายุโรปเสนอให้ประธานาธิบดีอิหร่านเป็น Persona non grata เพื่อประท้วงการที่ประธานาธิบดีอิหร่านกล่าวว่าจะ “ลบ” อิสราเอลออกจากแผนที่โลก เป็นต้น

ในด้านความสัมพันธ์ทวิภาคี อิหร่านมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับสมาชิกสหภาพยุโรป 22 ประเทศ โดยมีความสัมพันธ์ทางการค้าใกล้ชิดที่สุดกับอิตาลีและเยอรมนี ในขณะที่ห่างเหินกับฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร เนื่องจากอิหร่านเห็นว่าทั้งสองประเทศในฐานะสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ มักมีจุดยืนสนับสนุนสหรัฐฯ ในการประณามและมีท่าทีก้าวร้าวกับอิหร่าน ทั้งในเรื่องปัญหาโครงการนิวเคลียร์ ปัญหาสิทธิมนุษยชน และปัญหาอิทธิพลทางการเมืองของอิหร่านในตะวันออกกลาง

ความสัมพันธ์ประเทศไทย

1. ความสัมพันธ์ทั่วไป

1.1 การทูต

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับอิหร่าน เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2498 (ค.ศ. 1955) แต่ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์กับอิหร่าน (หรือราชอาณาจักรเปอร์เซียในสมัยนั้น) ได้ดำเนินมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยมีชาวอิหร่านชื่อ เชค อาหมัด (Sheikh Ahmad) ได้มาตั้งรกรากและรับราชการในราชสำนักไทยจนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพระยาบวรราชนายก มีลูกหลานสืบทอดเชื้อสายมาจนถึงปัจจุบันในนามราชสกุลบุณนาค

ไทยและอิหร่านมีความสัมพันธ์ราบรื่นมาโดยตลอด โดยเมื่อปี 2548 ได้มีการเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ทางการทูตไทยกับอิหร่านครบรอบ 50 ปี ปัจจุบัน การแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตระดับเอกอัครราชทูต ดำเนินไปอย่างราบรื่น

1.2 การเมือง

เมื่อครั้งเกิดเหตุแผ่นดินไหวที่เมืองบาม (BAM) ในอิหร่าน เมื่อปลายเดือนธันวาคม 2546 ไทยได้ส่งคณะเจ้าหน้าที่ไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อิหร่านและส่งสิ่งของบรรเทาทุกข์ในวงเงินงบประมาณ 10 ล้านบาทไปช่วยเหลืออิหร่าน ทำให้รัฐบาลและประชาชนมีความซาบซึ้งใจในไมตรีจิตของฝ่ายไทยด้วย สำหรับกรณีการเกิดธรณีพิบัติและคลื่นยักษ์สึนามิที่ 6 จังหวัดทางภาคใต้ของไทยเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 อิหร่านเป็นประเทศแรกๆ ที่ได้ส่งเครื่องบินนำสิ่งของบรรเทาทุกข์จำนวน 23 ตันมาให้ไทยในทันที

อิหร่านให้การสนับสนุนไทยในหลายเวทีพหุภาคี เช่น การประชุม UN การประชุมกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Non-Aligned Movement: NAM) การประชุมองค์การการประชุมอิสลาม (OIC หรือ Organization of Islamic Conference) และอิหร่านสนใจขยายความร่วมมือกับกรอบความร่วมมืออาเซียน โดยขอสมัครเป็นคู่เจรจาแบบ Sectoral dialogue partner กับอาเซียนด้วย

นอกจากนี้ ในระดับรัฐสภา ได้มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - อิหร่าน โดยมี นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ เป็นประธานฯ และกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาอิหร่าน - ไทย มีนาย Mohsen Koozkan เป็นประธานฯ

1.3 เศรษฐกิจ

1.3.1 การค้า

ไทยกับอิหร่านมีมูลค่าการค้ารวมในปี 2552 ประมาณ 1,111.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 854.08 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และนำเข้า 257.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุล สำหรับสินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ ข้าว เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ และไทยนำเข้าสินแร่โลหะอื่นๆ เคมีภัณฑ์ สัตว์น้ำสดและแช่แข็ง เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องมือเครื่องใช้วิทยาศาสตร์ จากอิหร่าน

ในอดีตอิหร่านเคยเป็นตลาดที่สำคัญในตะวันออกกลางสำหรับข้าวไทย นำเข้าข้าวไทยประมาณปีละ 8 แสนตัน แต่ปัจจุบัน รัฐบาลอิหร่านได้เปลี่ยนนโยบายในการจัดซื้อข้าวไทยแบบรัฐต่อรัฐ (G-to-G) เป็นแบบการเปิดกว้างให้บริษัทเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น กอปรกับข้าวไทยมีราคาสูงกว่าประเทศอื่นๆ ทำให้อิหร่านนำเข้าจากประเทศอื่นๆ แทน นอกจากนี้ ปัจจุบันธุรกิจเอกชนไทยมีปัญหาในการหาช่องทางในการทำธุรกรรมทางการเงินกับอิหร่าน สืบเนื่องจากผลกระทบของมาตรการคว่ำบาตรอิหร่านของสหรัฐฯ และประเทศตะวันตก

กลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือด้านต่างๆ คือ การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม วิชาการ การเกษตร และวิทยาศาสตร์ (Joint Commission on Economic, Commercial, Industrial, Technical, Agricultural and Scientific Cooperation) โดยประธานร่วมฝ่ายไทยคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและฝ่ายอิหร่าน คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ การประชุมครั้งล่าสุด (ครั้งที่ 7) จัดขึ้นที่กรุงเตหะรานเมื่อเดือนกันยายน 2547 และไทยมีกำหนดจัดการประชุมครั้งต่อไป (ครั้งที่ 8) ที่กรุงเทพฯ ในช่วงครึ่งหลังของปี 2553

1.3.2 การลงทุน

อิหร่านเป็นประเทศที่มั่งคั่งด้วยแหล่งพลังงาน ทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ตลอดจนสินแร่ เช่น ถ่านหิน โครเมียม ทองแดง เหล็ก ตะกั่ว แมงกานีส สังกะสี กำมะถัน ฯลฯ และเป็นแหล่งเพาะปลูกผลิตภัณฑ์ผลเมืองหนาวหลายชนิด

สำหรับโอกาสในความร่วมมือด้านกิจการน้ำมันในอิหร่านนั้น ไทยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจด้านการพลังงาน ระหว่างกระทรวงพลังงาน บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด มหาชน (ปตท.สผ.) และ กระทรวงปิโตรเลียมของอิหร่าน

เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยและอิหร่าน เมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 การลงนามในความตกลงการชำระหนี้สองฝ่าย (Bilateral Payment Arrangement – BPA) ระหว่างธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (EXIM Bank) ของไทยกับธนาคารพัฒนาการส่งออกอิหร่าน (Export Development Bank of Iran -EDBI) โดยธนาคารเพื่อการส่งออกฯ สามารถให้เครดิตแก่คู่ธุรกิจไทย-อิหร่านในวงเงิน 10 ล้านยูโร และการเคลียร์บัญชีระหว่างธนาคารทั้งสองทุก 3 เดือน

ปัจจุบันไทยมีการลงทุนในอิหร่าน 3 บริษัท ได้แก่ โรงงานผลิตเม็ดพลาสติกของเครือซีเมนต์ไทยลงทุนร่วมกับญี่ปุ่นและอิหร่าน โครงการด้านน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติและปิโตรเคมีของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด มหาชน (ปตท.สผ.) และโครงการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงกุ้งและฟาร์มเลี้ยงปลา ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจับปลาและเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารกระป๋องให้แก่โรงงานผลิตปลาป่นที่ใหญ่ที่สุดของอิหร่าน

1.4 การท่องเที่ยว

ปี 2552 มีชาวอิหร่านมาไทย 115,893 คน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.8 จากปี 2551) นับว่าเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากที่สุดแห่งหนึ่งในตะวันออกกลาง เนื่องจากไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการบริการและความปลอดภัย รวมทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยว พักผ่อน ง่ายสบายใจ และรักษาสุขภาพ ซึ่งตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวอิหร่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะดี มีกำลังซื้อสูงและเดินทาง เป็นครอบครัว ทั้งนี้ ในปัจจุบัน มีสายการบินอิหร่าน 2 สายการบิน ได้แก่ Mahan Air และ Iran Air เปิดทำการบินระหว่างไทย – อิหร่าน รวมสัปดาห์ละ 20 เที่ยวบิน

1.5 คนไทยในอิหร่าน

ในกรุงเตหะราน มีคนไทยประมาณ 75 คน (นักศึกษาไทย 5 คน และคนไทยที่แต่งงานกับชาวอิหร่าน และตั้งรกรากในอิหร่านอีกประมาณ 70 คน) นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาไทยศึกษาอยู่ที่เมืองกุม 53 คนและแรงงานไทยอีก 124 คนที่เมือง Arak เมือง Assaluyeh และเมือง Bandar Abbas

2. การเยือนที่สำคัญ

ฝ่ายไทย

พระราชวงศ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- ปี 2510 เสด็จฯ เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

- วันที่ 7 - 12 ธันวาคม 2519 เสด็จฯ เยือนอิหร่านตามคำทูลเชิญของเจ้าชายเรซา ปาร์ห์ลาวี มกุฎราชกุมารแห่งอิหร่าน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- เดือนเมษายน 2520 เสด็จฯ เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

- เดือนเมษายน 2547 เสด็จฯ เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

รัฐบาล

- วันที่ 20 - 23 พฤศจิกายน 2541 ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 2 - 7 กรกฎาคม 2542 ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การพาณิชย์ อุตสาหกรรม วิชาการ การเกษตรและวิทยาศาสตร์ ไทย-อิหร่าน ครั้งที่ 5 ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย

- วันที่ 24 - 27 กันยายน 2542 นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 5 - 7 กันยายน 2547 นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ไปเยือนอิหร่าน และเป็นประธานร่วมฝ่ายไทยในการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย - อิหร่าน ครั้งที่ 7

- วันที่ 18 - 19 ธันวาคม 2547 นายพรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เดินทางเยือนอิหร่าน

- วันที่ 30 เมษายน 2548 นายวิเศษ ฐิติบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเยือนอิหร่าน เพื่อเป็นสักขีพยานในการลงนามสัญญาสำรวจและขุดเจาะน้ำมันแปลง Saveh ในอิหร่าน ระหว่างบริษัทปตท.สผ. กับบริษัทน้ำมันแห่งชาติของอิหร่าน

- วันที่ 21 - 22 กุมภาพันธ์ 2549 นายนิสสัย เวชชาชีวะ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้นำคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมสภารัฐมนตรี Indian Ocean Rim Association for Regional Cooperation (IOR-ARC) ครั้งที่ 6 ณ กรุงเตหะราน ซึ่งที่ปรึกษานิสสัยได้มีโอกาสหารือสองต่อสองกับนาย Mahmoud Ahmadinejad ประธานาธิบดีอิหร่าน

- วันที่ 29 มิถุนายน - 1 กรกฎาคม 2549 นายวิเศษ ฐิติบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นำคณะผู้แทนไทยเดินทางเยือนอิหร่าน และเป็นประธานในพิธีเปิดสำนักงานของบริษัท ปตท. สผ. จำกัด (มหาชน)

- วันที่ 3 - 4 กันยายน 2550 ดร.มนัสพาสน์ ชูโต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมประชุม Non-Aligned Movement (NAM) Human Rights and Cultural Diversity ณ กรุงเตหะราน ในฐานะผู้แทนพิเศษรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 21 - 22 มกราคม 2551 พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน รองนายกรัฐมนตรี เยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 1 – 3 พฤษภาคม 2553 นายชุมพล ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้นำคณะไปศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่อิหร่าน

ฝ่ายอิหร่าน

พระราชวงศ์ เจ้าชายเรซา ปาร์ลาลวี มกุฎราชกุมารแห่งอิหร่าน

- เดือนมกราคม 2521 เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

รัฐบาล

- วันที่ 29 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2541 นาย Ali Akbar Nategh Noori ประธานรัฐสภาอิหร่าน เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐสภาไทย

- วันที่ 21 - 22 เมษายน 2541 และวันที่ 25 - 30 เมษายน 2542 นาย Mohammad Ali Najafi รองประธานาธิบดีและหัวหน้าองค์การวางแผนและงบประมาณอิหร่านเยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุม ESCAP ครั้งที่ 54 และครั้งที่ 55

- วันที่ 8 - 10 พฤศจิกายน 2542 นาย Kamal Kharrazi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่านเยือนไทยในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 4 - 7 มิถุนายน 2543 นาย Kamal Kharrazi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่าน ได้โดยสารเที่ยวบินปฐมฤกษ์ของสายการบิน Mahan Air มาเป็นประธานการประชุม ESCAP ครั้งที่ 56 ที่กรุงเทพมหานคร

- วันที่ 23 - 24 เมษายน 2544 นาย Kamal Kharrazi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่านเยือนประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมการประชุม ESCAP ครั้งที่ 57 ที่กรุงเทพมหานคร และได้เข้าพบหารือข้อราชการกับนายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ที่กระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 25 เมษายน 2545 นาย Seyed Ahmad Motamedi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงไปรษณีย์ โทรศัพทและโทรเลข มาร่วมประชุม JC ไทย – อิหร่าน ครั้งที่ 6 ในฐานะประธานการประชุมร่วมกับ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 13 - 17 มกราคม 2546 นาย Es-haq Jahangiri รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและเหมืองแร่อิหร่านเยือนไทย

- วันที่ 10 - 14 มีนาคม 2547 นาย Seyed Abolfazi Razzavi ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาอิหร่าน – ไทย เยือนไทยในฐานะแขกของกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย – อิหร่าน

- วันที่ 8 - 10 พฤศจิกายน 2547 นาย Hamid Reza Shoraka รองประธานาธิบดีอิหร่าน เข้าร่วมประชุมระดับรัฐมนตรีเรื่องทางเลือกในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ 21 – 22 พฤศจิกายน 2548 นาย Mohammad Hadi Nejad Hosseinian รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงปิโตรเลียมอิหร่าน ได้เดินทางมาเยือนไทย เพื่อเป็นประธานฝ่ายอิหร่านในการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านพลังงานไทย-อิหร่าน พร้อมด้วยคณะผู้แทนอิหร่าน

- วันที่ 22 - 24 พ.ย. 2548 นาย Esfandyar Rahim Mashaei รองประธานาธิบดีอิหร่านและประธานองค์การการท่องเที่ยวและมรดกทางวัฒนธรรมของอิหร่าน เดินทางมาเยือนไทย เพื่อเข้าร่วมพิธีเปิดงานสัมมนาการเฉลิมฉลองการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-อิหร่านและบทบาทของเอกอัครราชทูต

- วันที่ 23 - 26 กุมภาพันธ์ 2549 นาย Manuchehr Mottaki รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิหร่าน เดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 18 - 20 กรกฎาคม 2550 อญาโตลลอฮ์ มุฮัมมัด อะลี ตักชีรี (Ayatollah Muhammad Ali Taskhiri) เลขาธิการองค์การสมัชชาแห่งโลกเพื่อความสามัคคีระหว่างสำนักคิดในอิสลาม (World Forum

for Proximity of Thoughts of Islamic Schools) เยือนไทย เพื่อเข้าร่วมการสัมมนา “Role of Muslims in Proximity of Religions” จัดโดยสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านประจำประเทศไทย

- วันที่ 22 - 29 เมษายน 2552 นายโมฮัมหมัด กาชเม โสซโซนี (Mohammad Ghasem Hosseini) รองประธานาธิบดีอิหร่าน เยือนไทยเพื่อเข้าร่วมการประชุม ESCAP ครั้งที่ 65 และได้เข้าพบหารือกับนายกอรรถศักดิ์ สภาวสุ รองนายกรัฐมนตรี

ความตกลงและความร่วมมือ

- ความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการขนส่งอากาศระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านวันที่ลงนาม 25 เมษายน 2545

- ข้อตกลงว่าด้วยการหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยและกระทรวงการต่างประเทศอิหร่าน วันที่ลงนาม 6 กรกฎาคม 2542

- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ พาณิชยกรรมอุตสาหกรรม วิชาการ เกษตรกรรม และวิทยาศาสตร์ระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน วันที่ลงนาม 12 สิงหาคม 2533

- ความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างรัฐบาลแห่งพระมหากษัตริย์ไทยกับรัฐบาลแห่งพระจักรพรรดิอิหร่าน วันที่ลงนาม 11 กันยายน 2519

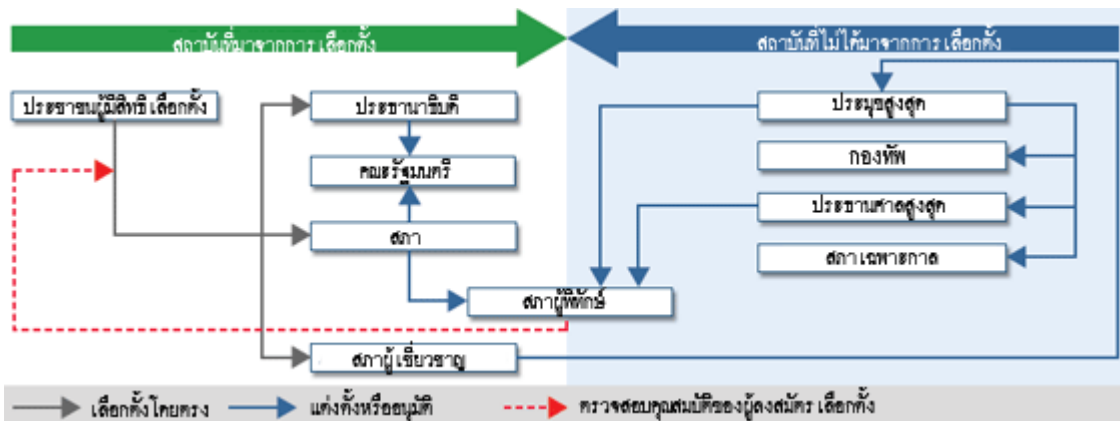
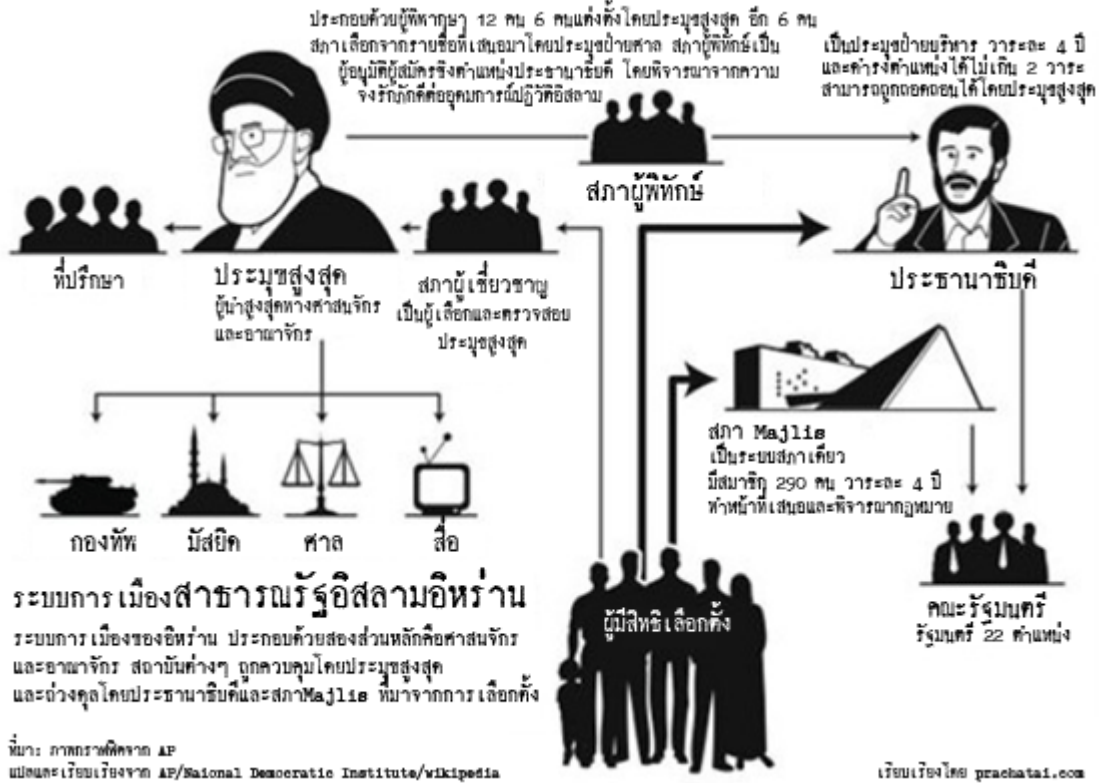
- ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งจักรวรรดิอิหร่าน วันที่ลงนาม 12 พฤศจิกายน 2512

- สนธิสัญญาทางไมตรีระหว่างราชอาณาจักรไทยกับจักรวรรดิอิหร่าน วันที่ลงนาม 2 กุมภาพันธ์ 2510

ที่มา [กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ](#)
กันยายน 2558

แผนผังระบบการปกครองของสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างทางการเมืองอิหร่าน ซึ่งประธานาธิบดีไม่ใช่ผู้นำสูงสุด หากแต่ยังมีอีกหลายสถาบันการเมืองและผู้นำศาสนาที่ไม่เพียงแต่มีอำนาจเหนือประธานาธิบดี แต่ยังมีอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม กระทั่งควบคุมวิถีชีวิต และความคิดของคนอิหร่าน

(ที่มา: ตัดแปลงจากภาพกราฟฟิค AP แปลและเรียบเรียงข้อมูลจาก: AP, Wikipedia, National Democratic Institute)

ในอดีตอิหร่านเคยมีการปกครองแบบระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มายาวนาน จนถึงปลายราชวงศ์การญาในสมัยราชวงศ์ปาห์ลาวี อิหร่านมีกษัตริย์ปกครองประเทศอยู่ แต่ก็อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญที่รัฐสภามีบทบาทสำคัญในการบริหารประเทศ ในสมัยพระเจ้าชาห์ปาห์ลาวี (ช่วงระหว่างปี 1941-1979) Mohammad Mosaddegh นายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐสภา มีแนวคิดชาตินิยมและลัทธิสังคมนิยมจึงได้วางแผนในการแปรรูปโรงงานน้ำมันที่เป็นของอังกฤษให้เป็นของรัฐ แต่นายทหารซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักข่าวกรองของทั้งอังกฤษ และอเมริกา ทำการรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลของ Mosaddegh เสียก่อนในปี 1953 ฝ่ายรัฐประหารได้ถวายอำนาจคืนพระเจ้าชาห์ปาห์ลาวี การเมืองอิหร่านภายหลังจากนั้นจึงมีลักษณะคล้ายกับระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่พระเจ้าชาห์ปาห์ลาวีทรงมีอำนาจอย่างเต็มที่ แต่ด้วยความล้มเหลวในการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจของรัฐบาลผสมกับลัทธิชาตินิยมของชาวอิหร่าน ทำให้สาธารณชนไม่พอใจรัฐบาลอย่างมาก โดยเฉพาะบรรดานักสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มพลังที่ขึ้นำประเทศ โดยมองว่าพระเจ้าชาห์ปาห์ลาวีเอียงข้างเข้าฝ่ายตะวันตก และชนชั้นสูงของอิหร่านฝึกฝนในวัฒนธรรม ซึ่งกลุ่มเคร่งศาสนาอิสลามถือว่าเสื่อมทรามและผิดบาป

Ruhollah Khomeini ผู้นำของนิกายชีอะห์ได้พยายามปลุกระดมให้ชาวอิหร่านรวมตัวกันโค่นล้มพระเจ้าชาห์ แม้ว่าจะถูกทางการปราบปรามและจำคุก จนต้องหนีไปลี้ภัยในฝรั่งเศส ในภายหลังเมื่อมวลชนสามารถโค่นล้มพระเจ้าชาห์ได้สำเร็จในปี 1979 ดังชื่อที่เรียกว่า การปฏิวัติอิสลาม (Islamist revolution) Khomeini จึงเดินทางกลับมาเป็นผู้นำสูงสุดของรัฐบาลชุดใหม่ อิหร่านได้หันมายึดถือลัทธิอนุรักษนิยมและลัทธิเคร่งศาสนา ซึ่งถือว่าศาสนาควรเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง

ฝ่ายบริหาร

ผู้นำสูงสุด หรือสภาผู้นำสูงสุด

เมื่อใดที่นักการศาสนาคนใดที่คุณสมบัติครบเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 5 แห่งรัฐธรรมนูญ และเป็นไปตามเสียงข้างมากของประชาชนที่ได้ยอมรับแล้วในฐานะที่เป็นหัวหน้าและผู้นำ บุคคลนั้นจะเป็นผู้นำอยู่ในฐานะผู้ทรงอำนาจทางศาสนาที่ดีเด่น (*มาร์ญะอีย์*) และเป็นผู้นำแห่งการปฏิวัติเหมือนอย่างท่าน Ruhollah Khomeini ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้นำนี้มีความศักดิ์สิทธิ์ในการออกคำสั่งและความรับผิดชอบทั้งมวลก็มาจากนั้น มิฉะนั้น บรรดาผู้ชำนาญวิชาการที่ถูกเลือกตั้งโดยประชาชนจะทำการปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับความสามารถของผู้แข่งขันสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดเพื่อคัดเลือกผู้นำ เมื่อใดก็ตามที่ผู้สมัครรับเลือกคนใดได้ถูกพบว่ามีคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่ต้องการอย่างครบถ้วนเหนือผู้สมัครรับเลือกตั้งคนอื่น ๆ แล้วบุคคลนั้นก็จะถูกแนะนำแก่ประชาชนในฐานะที่เป็นผู้นำทั้งประเทศ มิฉะนั้นแล้วกลุ่มบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถทางศาสนาจำนวนสามหรือห้าคนที่มีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของการเป็นผู้นำจะถูกเลือกขึ้นเพื่อดำรงตำแหน่งของสภาผู้นำ และบุคคลเหล่านี้จะต้องถูกแนะนำให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชน

คุณสมบัติและคุณลักษณะต่างๆของผู้นำสูงสุดหรือสมาชิกของสภาผู้นำสูงสุด

1. มีสิทธิจะได้รับเลือกในฐานะที่เกี่ยวข้องกับด้านความสามารถในทางวิชาการ และความจำเป็นทางด้านคุณธรรมสำหรับการเป็นผู้นำด้านศาสนาตลอดทั้งการออกคำวินิจฉัยตัดสินชี้ขาดทางด้านศาสนาได้
2. มีความเข้าใจแจ่มชัดในด้านการเมืองและด้านสังคม, มีความกล้าหาญ, มีความสามารถรอบด้าน และมีความสันทัดในด้านการบริหารอย่างเพียงพอ

หน้าที่ต่างๆ และความรับผิดชอบของผู้นำสูงสุด

1. แต่งตั้งบรรดานักนิติศาสตร์แห่งสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ
2. แต่งตั้งผู้มีอำนาจหน้าที่ทางด้านตุลาการสูงสุดของประเทศ
3. มีความสามารถในการใช้อำนาจสั่งบัญชาการสูงสุดแห่งกองกำลังอาวุธต่างๆ:
  - ก. มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้บังคับบัญชาของกองกำลังผสม
  - ข. มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้บังคับบัญชาของกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม
  - ค. มีอำนาจจัดตั้งสภาป้องกันสูงสุดแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกเจ็ดคน ดังนี้
    1. ประธานาธิบดี
    2. นายกรัฐมนตรี
    3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
    4. ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังผสม
    5. ผู้บังคับบัญชาของกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม
    6. และที่ปรึกษาอีก 2 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้นำ
  - ง. อำนาจในการแต่งตั้งบรรดาผู้บังคับบัญชาชั้นอาวุโสของทั้งสามเหล่าทัพตามที่ได้ถูกนำเสนอขึ้นมาโดยสภาสูงสุดฝ่ายกลาโหม
  - จ. มีอำนาจในการประกาศสงครามและสันติภาพ และอำนาจในการสั่งเคลื่อนกองทัพตามที่ได้รับคำแนะนำโดยสภาสูงสุดฝ่ายกลาโหม
4. ลงนามรับรองตราสารของประธานาธิบดีหลังจากได้รับการเลือกตั้งโดยประชาชน ความสามารถของบรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งประธานาธิบดีที่เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องเป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในกฎหมายปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการยืนยันโดยสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญก่อนการเลือกตั้ง และจะต้องได้รับการยืนยันในวาระสมัยแรกของการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีโดยผู้นำ
5. การถอดถอนประธานาธิบดีนั้นขึ้นอยู่กับการพิจารณาถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ภายหลังจากการตัดสินชี้ขาดเช่นนั้นได้ถูกประกาศโดยศาลสูงโดยชี้ให้เห็นถึงการละเมิดฝ่าฝืนไม่ยอมปฏิบัติตามหน้าที่ทางราชการของประธานาธิบดี หรือรัฐสภาได้มีการลงคะแนนเสียงไม่ยอมรับถึงความสามารถทางด้านการเมืองของประธานาธิบดี
6. อนุมัติให้การอภัยโทษแก่ผู้ที่ถูกศาลตัดสินพิพากษาลงโทษถึงขั้นประหารชีวิตหรือให้ทำการลดหย่อนผ่อนโทษบุคคลเหล่านั้นได้ภายในขอบเขตแห่งหลักการอิสลามและอยู่ภายใต้การแนะนำของศาลสูง

การขาดคุณสมบัติ

ในกรณีที่ผู้นำหรือสมาชิกคนใดของสภาผู้นำได้รับการพิสูจน์แล้วว่าไม่มีความสามารถที่จะดำเนินงานตามหน้าที่ทางราชการได้ หรือสูญเสียคุณสมบัติข้อหนึ่งข้อใดตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา 109 ตามรัฐธรรมนูญ บุคคลนั้นจะต้องถูกให้ออกจากตำแหน่งหน้าที่ การกำหนดชี้ชัดถึงควรรู้ความสามารถเช่นนั้นเป็นความรับผิดชอบของกลุ่มผู้ชำนาญตามความที่ได้ถูกระบุไว้ในมาตรา 108 ตามรัฐธรรมนูญ ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ สำหรับการประชุมของกลุ่มผู้ชำนาญเพื่อทำการพิจารณาและการชี้ขาดตามมาตรานี้ นั้น จะถูกกำหนดไว้ในการประชุมวาระแรกของสภาผู้ชำนาญ

ประธานาธิบดี

ประธานาธิบดีคือตำแหน่งสูงสุดทางราชการของประเทศรองจากตำแหน่งผู้นำ ประธานาธิบดีมีความรับผิดชอบที่จะนำรัฐธรรมนูญไปดำเนินการปฏิบัติใช้ ทำการกำหนดอำนาจทั้งสามฝ่ายของรัฐบาลและทำการขึ้นอำนาจฝ่ายบริหาร เว้นแต่ในกรณีอื่นๆซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้นำ

ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งและมีวาระการดำรงตำแหน่งในหนึ่งสมัยเท่ากับสี่ปี โดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั่วไปโดยตรง ประธานาธิบดีอาจจะได้รับการเลือกตั้งครั้งใหม่ได้สำหรับเพียงหนึ่งของวาระสมัยที่ต่อเนื่องกันเท่านั้น

ประธานาธิบดีจะต้องถูกเลือกจากบรรดาบุคคลสำคัญทางด้านศาสนาและการเมือง ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :

1. เป็นชาวอิหร่านโดยกำเนิดซึ่งเกิดจากบิดามารดาที่เป็นชาวอิหร่าน
2. ถือสัญชาติอิหร่าน
3. เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งและเป็นผู้ดำเนินการจัดองค์กรที่มีชื่อเสียงดี
4. เป็นผู้ที่ควรแก่การไว้วางใจ
5. มีคุณธรรม
6. เชื่อมมั่นในแนวมัชฮับทางราชการของประเทศนี้

บรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะลงแข่งขันในตำแหน่งประธานาธิบดีนั้นจะต้องประกาศการลงสมัครรับเลือกตั้งของบุคคลเหล่านั้นอย่างเป็นทางการก่อนการเริ่มต้นของการเลือกตั้ง ลักษณะของการดำเนินการเลือกตั้งนั้นจะต้องถูกกำหนดโดยกฎหมาย

ประธานาธิบดีจะต้องได้รับเลือกโดยเสียงข้างมากเด็ดขาดของการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งนั้น อย่างไรก็ตาม ถ้าไม่มีผู้สมัครคนใดได้รับคะแนนเสียงข้างมากเช่นนั้น การเลือกตั้งในรอบที่สองจะถูกจัดให้มีขึ้นในวันศุกร์ของสัปดาห์ถัดไป ผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงสองคนเท่านั้นซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงจำนวนสูงสุดในรอบแรกจะได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมในการแข่งขันรับการเลือกตั้งในรอบที่สอง ในทำนองนั้นถ้าผู้สมัครบางคนซึ่งมีคะแนนเสียงสูงสุดไม่เข้าร่วมในการแข่งขันเลือกตั้งในรอบที่สอง ผู้สมัครสองคนจากบรรดาผู้สมัครที่เหลืออยู่นั้นซึ่งได้รับคะแนนเสียงข้างมากสูงสุดในการแข่งขันเลือกตั้งรอบแรกจะถูกเสนอให้มีการเลือกตั้งอีกครั้งเพื่อดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี

ประธานาธิบดีคนใหม่จะต้องถูกเลือกตั้งอย่างน้อยหนึ่งเดือนก่อนสิ้นสุดสมัยตำแหน่งประธานาธิบดีคนก่อน ภายในช่วงว่างระหว่างการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่กับการสิ้นสุดวาระสมัยในตำแหน่งของประธานาธิบดีคนก่อนนั้น ประธานาธิบดีคนก่อนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่างๆในตำแหน่งประธานาธิบดี

นายกรัฐมนตรีและบรรดารัฐมนตรี

บรรดารัฐมนตรีจะถูกแต่งตั้งตามที่ได้ถูกเสนอโดยนายกรัฐมนตรีและได้รับการพิจารณายอมรับโดยประธานาธิบดีและจะต้องเสนอไปยังรัฐสภา เพื่อรับการลงคะแนนเสียงไว้วางใจ จำนวนของบรรดารัฐมนตรีและขอบข่ายแห่งอำนาจตามกฎหมายของบรรดารัฐมนตรีนั้น ๆ จะถูกกำหนดโดยกฎหมาย

สภาคณะรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้า ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะเป็นประธานในการดำเนินงานทุกๆกิจการของคณะรัฐมนตรี และจะนำมาตราการต่าง ๆ ที่จำเป็นไปดำเนินงานให้ประสานสอดคล้องกับการตัดสินใจของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ดำเนินวาทนโยบายหลักกว้าง ๆ ของรัฐบาลร่วมกับคณะรัฐมนตรีและจะนำกฎหมายไปใช้ปฏิบัติ นายกรัฐมนตรีจะต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภาในการปฏิบัติงานทั้งหมดที่ได้กระทำลงไปโดยคณะรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีจะคงอยู่ในอำนาจตราบทเท่าที่ยังได้รับความไว้วางใจจากรัฐสภา สภาคณะรัฐมนตรีจะเสนอการลาออกต่อประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปในช่วงระหว่างการจัดตั้งสภาคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

รัฐมนตรีแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภาในการกระทำหน้าที่พิเศษส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ แต่ถ้าเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ที่ได้รับการยินยอมเห็นชอบโดยสภาคณะรัฐมนตรีแล้ว รัฐมนตรีผู้นั้นก็ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของรัฐมนตรีคนอื่น ๆ ด้วยเช่นเดียวกัน

นอกจากกรณีที่สภาคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้รับมอบหมายอำนาจให้ทำการร่างระเบียบกฎเกณฑ์แห่งกระบวนวิธีการกฎหมาย สภาคณะรัฐมนตรีจะมีสิทธิที่จะทำการประกาศกฎและวางระเบียบข้อบังคับเพื่อนำไปปฏิบัติใช้ในหน้าที่การบริหาร และถือเป็นการปฏิบัติใช้กฎหมายและเป็นการวางระเบียบข้อบังคับในหน่วยงานด้านการบริหารทั้งหลาย รัฐมนตรีแต่ละคนจะได้รับสิทธิเช่นนั้นภายในขอบเขตแห่งการใช้อำนาจตามกฎหมายของรัฐมนตรีนั้นๆ ตลอดทั้งคำประกาศกฎต่าง ๆ ของสภาคณะรัฐมนตรีในการวางระเบียบกฎเกณฑ์ และการออกหนังสือเวียนต่างๆ อย่างไรก็ตามจุดมุ่งหมายของการวางระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องไม่ขัดแย้งกับตัวบทกฎหมายและเจตนารมณ์ทางด้านกฎหมาย

ประวัติของผู้นำสูงสุด (Supreme Leader of Iran)

Ayatollah Seyyed Ali Khamenei

ท่านอยาตุลลอฮ์ ซัยยิด อาลี คาเมเนอี ถือกำเนิดเมื่อปี ฮ.ศ.ที่ 1358 หรือ ปี ค. ศ 1939 ในครอบครัวของนักการศาสนา ณ เมืองมัชฮัด ซึ่งเป็นเมืองเอกของแคว้นคูโรซานตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอิหร่าน ท่านเป็นบุตรคนที่สอง ของท่านสุญญะตุลอิสลาม วัลมุสลิมีน ซัยยิดญะวาด ฮุซัยนี คาเมเนอี ซึ่งเป็นนักปราชญ์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนิติศาสตร์อิสลามระดับแนวหน้าท่านหนึ่งของเมืองมัชฮัดในขณะนั้น และเป็นผู้หนึ่งที่มีวิถีชีวิตเรียบง่ายตามแบบฉบับของนักการศาสนาที่ดี ด้วยเหตุนี้ทำให้ครอบครัวของท่านได้ซึมซับวิถีชีวิตชีวิตแห่งความสมถะอย่างแท้จริงไปโดยปริยายและยึดถือเป็นแบบฉบับในการดำเนินชีวิตตลอดมา

ท่านอิมามอาลี คาเมเนอี ได้เล่าไว้ในชีวประวัติช่วงแรกของท่านเกี่ยวกับสถานะภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านว่า “บิดาของข้าพเจ้าเป็นนักการศาสนาที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่ง เป็นผู้หนึ่งที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์อย่างสูง และดำรงชีวิตด้วยความความสมถะเป็นอย่างมาก เรา .... ผ่านพ้นชีวิตมาด้วยความยากลำบาก ซึ่งข้าพเจ้าจำได้ว่า มีอยู่คืนหนึ่ง ภายในบ้านเราไม่มีอาหารค่าจะรับประทาน! ทำให้มารดาของข้าพเจ้าต้องทนและอดกลั้นกับความยากลำบากในการเตรียมอาหารค่ำในคืนนั้น และในคืนนั้น เราได้รับประทานอาหารค่ำแค่เพียงขนมปังแห้งกับลูกเกดเท่านั้น”

ท่านผู้นำ ได้กล่าวถึงบ้านที่ครอบครัวของท่านได้พักอาศัยในวัยเยาว์ไว้ว่า”ข้าพเจ้าถือกำเนิดมาในบ้านหลังนี้ และในวัย สี่ ห้าขวบก็ได้เติบโตอาศัยในบ้านหลังนี้ ซึ่งเป็นบ้านที่มีขนาด 60-70 ตารางเมตร ตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านคนยากจนแห่งเมืองมัชฮัด ซึ่งเป็นบ้านที่มีเพียงห้องเดียว กับห้องใต้ดินที่มีดมิดและอึดอัดอีกหนึ่งห้อง! และเมื่อใดที่มีแขกของบิดามาเยี่ยมเยียน พวกเราจะต้องหลบไปอยู่ในห้องใต้ดินเป็นประจำจนกว่าแขกจะกลับไป ต่อมาได้มีผู้มกุศลจิตมอบที่ดินแปลงหนึ่งให้ ซึ่งเป็นที่ดินที่ติดกับบ้านที่เราอาศัยอยู่ บิดาของข้าพเจ้าจึงได้ขยายบ้านเพิ่มขึ้นอีกสามห้อง

ท่านผู้นำเติบโตมาจากครอบครัวยากจน แต่เป็นครอบครัวที่มีความยำเกรงต่อพระผู้เป็นเจ้า เป็นครอบครัวนักการศาสนาที่มีความสมถะและบริสุทธิ์อย่างแท้จริง จากการที่ท่านถูกรับอุปการะเลี้ยงดูโดยครอบครัวลักษณะเช่นนี้อันเป็นเสมือนบ้ำาหลอมชั้นดีภายใต้อ้อมกอดของจิตวิญญาณแห่งอิสลาม

การศึกษา

ดังนั้นเมื่อท่านมีอายุได้ สี่ ขวบ ท่านเรียนรู้อักษรและอัล-กุรอาน พร้อมกับ ซัยยิด มุฮัมมัด พี่ชายคนโต จากนั้นทั้งสองได้เข้าศึกษาต่อระดับประถมศึกษาที่โรงเรียน ดารุล ตะอิมมadiyah ซึ่ง เป็นโรงเรียนศาสนาที่เพิ่งเปิดใหม่ จนสำเร็จการศึกษาระดับประถมจากโรงเรียนดังกล่าว จากนั้นท่านเรียน หนังสือ ฎามีอูล มุก้อดดิมาต และหลักไวยากรณ์ภาษาอาหรับภาคพื้นฐานสำเร็จ ท่านก็ได้เข้าสู่สถาบันศึกษาศาสนา โดยมีบิดาของท่านและอาจารย์ท่านอื่น ๆ เป็นครูสอนในด้านวิชาชั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในสถาบันศาสนาแห่งนั้น

ท่านผู้นำได้กล่าวถึงแรงบันดาลใจในการเลือกเข้าเรียนด้านศาสนาว่า “บิดาคือกำลังใจและแรงบันดาลใจหลักที่ทำให้ข้าพเจ้าเลือกเดินในหนทางแห่งความจำเริญและมุ่งสู่เส้นทางของนักการศาสนา ผนวกกับมารดา ก็ยังให้การสนับสนุนส่งเสริมเห็นชอบอีกด้วย ในสถาบันศาสนาท่านได้ศึกษาเล่าเรียนตำราหลักไวยากรณ์ เช่น ฎามีอะตุล มุก้อดดิมาต ซะยูดียฺ, และมุขนียฺ กับบรรดาอาจารย์ของโรงเรียน “สุลัยมาน คาน” และโรงเรียน “นะวาบ” โดยมี บิดาของท่านเป็นดูแล และในช่วงเวลานั้นท่านก็ได้เรียนจบตำราวิชา มะอาลิม ต่อมาท่านได้เรียนตำรา ชะรอญฺอู อุลอิสลาม และ ชัรฮุล ลุมมะห์ ส่วนหนึ่งกับบิดาของท่าน ส่วนที่เหลือท่านได้ศึกษาต่อกับท่านมีรซา มุดีร์ริส ยัซดียฺ ส่วนตำรา ราซาอิล ซึ่งเป็นตำราด้านอูศูล (วิชาที่เป็นมูลฐาน เป็นส่วนสำคัญต่อการตีความหะดีษ นิติศาสตร์และอธิบายแนวความคิดต่าง ๆ) และมะกาฮิบ (ตำราด้านกฎหมายอิสลาม) อีกเล่มหนึ่ง ท่านยังได้ศึกษากับ ฮัจญี เซคฮาซิม กัซวีนิ อีกด้วย ท่านผู้นำสำเร็จการศึกษาในระดับต้นและระดับกลางภายในระยะเวลาเพียง 5 ปี กับ 6 เดือนเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถพิเศษของท่านที่สามารถใช้เวลาเพียงสั้น ๆ จบหลักสูตรชั้นพื้นฐานต่าง ๆ เหล่านี้อย่างรวดเร็ว, ส่วนตำราด้านปรัชญา ตรรกศาสตร์ และมันศุมมะห์ ซับซอวารียฺ นั้น เบื้องต้นท่านได้ศึกษากับท่าน มีรซุม อยาตุลลอฮฺ มีรซา ญาวาด เตหะรานียฺ และหลังจากนั้นท่านได้ศึกษาต่อกับ เซค ริฎอ เอยซียฺ เมื่ออายุ 18 ปี ท่านผู้นำได้เริ่มศึกษาวิชาอูศูล และนิติศาสตร์อิสลามระดับสูง (ดาร์ ซูล คอริจ) กับท่าน อยาตุลลอฮฺ อัลอูมา มีลานี และในปี ฮ.ศ. 1381 (1336 ปีอิหฺร่าน) ท่านได้เดินทางไปศึกษาต่อยังเมืองนะญ์ฟอ์ชรอฟ และในช่วงเวลาอันสั้นนั้นท่านมีโอกาสดูแลบิดากับท่านอยาตุลลอฮฺซัยยิด มุห์ซิน ฮะกีม, อยาตุลลอฮฺ มะห์มูด ซาฮ์รูดียฺ , มีรซา บากีร์ ชันญูนียฺ, ซัยยิด ยะห์ยา ยัซดียฺ ,และมีรซา ฮะซัน บัญญูวารดียฺ ซึ่งท่านศึกษาได้ไม่นาน บิดาของท่านได้เรียกตัวกลับประเทศ เมื่อท่านเดินทางกลับมายังอิหฺร่านในระหว่างปี 1337-1343 (ปีอิหฺร่าน) ท่านได้ศึกษาต่อในวิชาอูศูล ฟิกฮ์ และปรัชญา ในสถาบันศาสนาเมืองกุมกับท่านอยาตุลลอฮฺ บุรญูร์ดี และท่านอยาตุลลอฮฺ มุรตะฎอ ฮาอิลี ญัซดียฺ อิมามโคมัยนี และอัลลามะห์ ฎอบบาฏออบาอียฺ ในปี 1343 (ปีอิหฺร่าน) ท่านได้ทราบข่าวว่าบิดาของท่านตาบอดข้างหนึ่ง ซึ่งข่าวร้ายนี้สร้างความระทมทุกข์แก่ท่านเป็นอย่างมาก ท่านจึงเกิดความรู้สึกสับสนและลังเลใจว่าท่านจะศึกษาต่อที่เมืองกุมต่อไปหรือจะกลับไปเมืองมัชฮัดเพื่อปรนนิบัติบิดา ด้วยความตะวักกัลต่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง ในที่สุดท่านได้ก็พบคำตอบสุดท้าย คือการเลือกที่จะเดินทางกลับยังมัชฮัดเพื่อคอยปรนนิบัติบิดา ในเรื่องนี้ท่านผู้นำได้กล่าวว่า “หลังจากที่ข้าพเจ้ากลับมายังเมืองมัชฮัด พระผู้อภิบาลได้ทรงมอบความจำเริญหลายสิ่งหลายอย่างให้กับข้าพเจ้า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามข้าพเจ้าคิดว่าจะต้องเลือกปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่มี ซึ่งหากว่าข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในชีวิต ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่าเป็นเพราะการทำความดีและการปรนนิบัติที่ดีต่อบิดาและมารดาของข้าพเจ้า”

การตัดสินใจของท่านผู้นำในครั้งนั้นถือว่าเป็นการเลือกทางที่ถูกต้อง ในขณะที่บรรดาคุณาจารย์และเพื่อนๆของท่านล้วนแต่รู้สึกเสียดายที่ท่านต้องออกจากสถาบันศาสนาเมืองกุม เพราะทุกคนคิดว่าหากท่านเลือกที่จะศึกษาที่เมืองกุมต่อ ท่านจะมีอนาคตอันสดใสสามารถก้าวไปเป็นใหญ่มีชื่อเสียง มีตำแหน่งใหญ่โตได้ไม่ยากในอนาคต แต่ทว่าอนาคตต่อมาเป็นบทพิสูจน์ให้เห็นว่า การเลือกทางเดินของท่านนั้นเป็นการเลือกที่ถูกต้อง เพราะมันเป็นพระประสงค์ของพระเจ้าเป็นเจ้าที่ได้ทรงลิขิตชะตาชีวิตของท่านให้มีฐานะภาพที่ดีกว่าที่บรรดาคนเหล่านั้นคาดคิดเอาไว้เป็นเพราะว่า ในช่วงเวลานั้นท่านผู้นำมีอายุเพียง 25 ปี เป็นช่วงวัยที่มี

พละกำลังแข็งแรง แต่ท่านกล้าที่จะเลือกเดินทางออกจากสถาบันการศึกษาศาสนา เพื่อกลับไปปรนนิบัติต่อบิดาและมารดา โดยเพียงมุ่งแสวงหาความใกล้ชิดยังพระองค์เท่านั้น และไม่มีใครคาดคิดเลยว่า 25 ปี ต่อมาท่านได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำสูงสุดของมวลมุสลิม

สมัยที่ท่านอยู่เมืองมัชฮัด ท่านก็ยังคงศึกษาวิชาการศาสนามีเคยหยุดหย่อน นอกจากเป็นวันหยุดเท่านั้น แต่ในด้านการเคลื่อนไหวท่านก็ยังได้ทำการต่อสู้ในรูปแบบต่างๆไม่เคยหยุด ท่านผู้นำได้เริ่มกลับมาศึกษาต่อในสาขาวิชาอุศูล และฟิกฮ์ อย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง ณ เมืองมัชฮัด ในปี 1347 (ปีอิหฺร่าน) ท่านได้ศึกษากับ อยาตุลลอฮ มีลานีย์ ก่อนหน้านั้น ในปี 1343 ในสมัยที่ท่านอยู่ในเมืองมัชฮัด ขณะที่กำลังศึกษาและปรนนิบัติดูแลบิดาและมารดาอยู่ ณ ที่นั้น ท่านยังเป็นอาจารย์สอนวิชา ฟิกฮ์ อุศูล และมาอารีฟอิสลาม ให้กับนักเรียนศาสนาและนักศึกษาระดับปัญญาชนอีกด้วย

การต่อสู้ทางการเมือง

ตามคำกล่าวของท่านผู้นำสูงสุด ว่า ถึงแม้ว่าท่านจะเป็นสานุศิษย์ทางอุดมการณ์ของท่านอิมามโคมัยนี (รฎ) ทั้งในด้านวิชาการฟิกฮ์ อุศูล การเมือง และการปฏิวัติ แต่บุคคลที่จุดประกายให้ท่านเข้าสู่เส้นทางการเมือง การต่อสู้การปฏิวัติและต่อต้านศัตรู ฎอชฎ คือ ชะฮีด มุจตะบา นัฟวาบ ศอฟาวี , เพราะครั้งที่ชะฮีด มุจตะบา นัฟวาบ ศอฟาวี พร้อมกับบรรดานักต่อสู้อิสลามได้เข้ามาปราศรัย ณ โรงเรียน สุลัยมาน คานเมื่อปี 1331 ในประเด็นหัวข้อ การฟื้นฟูอิสลาม การปกครองแบบอิสลาม และแผนการณ์และกลลวงของซาห์และอังกฤษที่มีต่อประชาชาติอิหฺร่าน ซึ่งท่านผู้นำได้กล่าวในเรื่องนี้ว่า ในเวลานั้น ผู้ที่จุดประกายและแรงจูงใจในการเข้าสู่เส้นทางการปฏิวัติคือ ท่านนัฟวาบ และไม่เป็นที่สงสัยแต่อย่างใดว่าท่านคือผู้จุดประกายไฟแห่งการปฏิวัติ การเข้าร่วมขบวนการปฏิวัติของท่านอิมามโคมัยนี(รฎ) ในปี 1341 ท่านอิมามคาเมเนอี ได้พำนักอยู่ที่เมืองกุม และได้เริ่มเคลื่อนไหวขบวนการการปฏิวัติและการประท้วงซาห์ปาเลวี ตามคำชี้แนะของท่านอิมามโคมัยนี(รฎ) ตลอดช่วงเวลา 15 ปี แห่งการต่อสู้ ท่านมิเคยมีความหวาดกลัวและเกรงกลัวภัยคุกคามแต่อย่างใด ไม่ว่าจะถูกเนรเทศจะถูกจองจำ และถูกทารุณกรรมต่างๆ ก็ตาม ในปี 1383 (ฮิจเราะฮ์) ท่านได้รับ ภารกิจจากท่านอิมามโคมัยนี(รฎ) ให้นำสาสน์ไปมอบยังอยาตุลลอฮ มีลานีย์ และอุลามาอ ในเมืองโคราซอน เรื่องนโยบายในการเผยแพร่และหัวข้อการบรรยายในช่วงเดือนมุฮัรรออม เพื่อเปิดโปงแผนการร้ายต่าง ๆ ของซาห์กับอเมริกา และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอิหฺร่านและเมืองกุม ซึ่งท่านก็ได้รับหน้าที่ในภารกิจครั้งนี้ อีกทั้งตัวของท่านยังได้เดินทางไปยังเมืองปีร์ญันเพื่อประกาศสาสน์ของท่านอิมามโคมัยนี(รฎ) จากการปฏิบัติภารกิจครั้งนี้ ทำให้ท่านต้องถูกจับกุมตัวครั้งแรกในวันที่ 9 เดือน มุฮัรรออม และถูกขังเป็นเวลาหนึ่งคืน และได้รับการปล่อยตัวในวันรุ่งขึ้นแต่มีเงื่อนไขว่า ท่านจะต้องไม่ขึ้นบนมินบร์อีกต่อไปและต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของทางการ แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์นองเลือดครั้งใหญ่ ในวันที่ 15 โครดอด 1342 ท่านก็ถูกโยกย้ายไปฝากขังตัวที่เมืองมัชฮัดให้กับหน่วยงานตำรวจซาวัก โดยที่ท่านอยู่ในคุกเป็นเวลาสิบวัน ซึ่งถูกทรมานในรูปแบบต่าง ๆ นา ๆ ในสภาพที่เลวร้ายอย่างยิ่ง การจับกุมตัวครั้งที่สอง ในเดือนบะหฺมัน ปี 1342 (เดือนรอมฎอน ปี 1383) ท่านได้เดินทางยังเมืองศิรมาน พร้อมกับมิตรสหายร่วมอุดมการณ์ ตามแผนกำหนดการที่วางไว้ ช่วงระยะเวลาสองสามวันที่อยู่ในเมืองศิรมาน ท่านก็ได้กล่าวปราศรัยบนมินบร์ ได้พบปะกับอุลามาอ และนักการศึกษา หลังจากนั้นก็ได้เดินทางมุ่งสู่เมือง ซาฮิดาน ซึ่งในเมืองดังกล่าว ท่านก็ได้มีการกล่าวปราศรัยเปิดโปงความชั่วช้าของซาห์อย่างดุเดือด โดยเฉพาะในวันที่หก ของเดือนบะหฺมัน ซึ่งเป็นวันครบรอบการเลือกตั้งและการทูลจรีตของซาห์ ในวันที่สิบห้าเดือนรอมฎอน ซึ่งตรงกับวันวิลาตของท่านอิมามฮะซัน(อ) ท่านได้แสดงถึงจุดสูงสุดแห่งความกล้าหาญและความเข้มแข็งในการปฏิวัติ โดยมีการเปิดโปงความชั่วช้าของนโยบายแห่งมาร อเมริกา และซาห์ปาเลวีให้เป็นที่น่ารังเกียจทั่วหน้า ซึ่งในเหตุการณ์นี้เองทำให้ตำรวจซาวัก ได้เข้าไปจับกุมตัวท่านอีกครั้ง แล้วได้นำตัวท่านมายังกรุงเตหะรานด้วยเฮลิคอปเตอร์ แล้วถูกนำไปฝากขังในห้องขังพิเศษ กาชัล กัลอะห์ เป็นเวลาสองเดือน

โดยท่านต้องทนรับการทรมาน ในรูปแบบต่างๆจากน้ำมือของกลุ่มชาวก การจับกุมครั้งที่สามและครั้งที่สี่ หลังจากได้รับการปล่อยตัว ท่านได้เปิดสอนวิชาการตฟิซีย์ ฮะดีษ และความคิดอุดมการณ์อิสลามในเมืองมัสฮัด และกรุงเตหะราน ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดียิ่งจากเยาวชนนักปฏิวัติ ด้วยเหตุนี้เองทำให้หน่วยงานตำรวจ ชาวกไม่พอใจ และมีความโกรธแค้นท่านเป็นอย่างมาก และมีการติดตามและคุกคามท่านอย่างไม่ให้คลาย สายตา ด้วยเหตุนี้ในปี 1345 ท่านจำต้องหลบซ่อนตัวอยู่ช่วงระยะหนึ่งในกรุงเตหะราน แต่หนึ่งปีให้หลัง ท่านก็ถูกจับและถูกจับกุมตัวอีกครั้ง ในปี 1346 และในปี 1349 ท่านถูกจับกุมตัวอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากตำรวจ ชาวกไม่พอใจที่ท่านยังคงเดินหน้าเคลื่อนไหวกิจกรรมทางวิชาการด้วยการชี้แนะวิสัยทัศน์ของผู้ฟื้นฟูอิสลาม อย่างแท้จริง การจับกุมตัวครั้งที่ห้า ท่านอิมาม คาเมเนอี ได้กล่าวถึงกรณีที่ท่านถูกจับกุมตัวครั้งที่ห้า โดย ตำรวจชาวกว่า “นับจากปี 1348 ข้าฯ มีความรู้สึกวุ่นวายในอิหร่านเริ่มมีการเคลื่อนไหวด้วยการจับอาวุธ ซึ่งจาก การปฏิบัติการที่รุนแรงขึ้นของรัฐบาลชาห์ในยุคสมัยนั้น และที่มีต่อตัวข้าพเจ้า โดยที่มีพยานแวดล้อมบ่งชี้ให้ เข้าใจว่า เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวเช่นนี้มันเป็นไปได้ที่จะไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับตัวข้าพเจ้า ในปี 1350 ข้าพเจ้าถูกจับกุมตัวเป็นครั้งที่ห้า ซึ่งจากการทารุณกรรมและการเลือกปฏิบัติของตำรวจชาวกในครั้งนั้น ทำให้ เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ทางตำรวจลับของชาห์ มีความหวาดวิตกกังวลเป็นอย่างมาก กรณีที่กลุ่มติดอาวุธได้เข้า ร่วมสมทบกับขบวนการความคิดอิสลาม โดยที่ไม่คาดคิดมาก่อน และไม่อาจยอมรับได้ว่า การเคลื่อนไหว จัดตั้งแนวร่วมทางความคิดและการดับลิษของข้าพเจ้า ในเมืองมัสฮัด และกรุงเตหะราน นั้น มันไม่มีความสัมพันธ์ใดๆกับกลุ่มขบวนการอื่นๆและมีผู้อยู่เบื้องหลัง.และหลังจากที่ได้อิสรภาพก็เริ่มสอนวิชาการด้าน อิสลาม ตฟิซีย์ และความคิดเชิงอุดมการณ์แห่งอิสลามอย่างลับๆ...” การจับกุมตัวครั้งที่หก ระหว่าง ปี 1350-1353 ท่านอิมามคาเมเนอี ได้ทำการสอนวิชาตฟิซีย์ และความคิดเชิงอุดมการณ์อิสลาม ในมัสยิด “การอมัต” “อิมามฮุเซ็น” และมัสยิด “มिरซา ญะอ์ฟร์” เมืองมัสฮัด ซึ่งได้รับการตอบรับจากเยาวชน ปัญญาชน นักการศาสนาและนักปฏิวัติจำนวนหลายพันคน เข้าร่วมบทเรียนของท่าน และพวกเขามีความเชื่อ ว่า สามสถานที่ดังกล่าวคือศูนย์กลางในการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับอุดมการณ์ของอิสลามอันแท้จริง บทเรียนนะห์ญุล บาลาเฆาะฮ์ ก็ไม่น้อยหน้าไปกว่าบทเรียนอื่น ๆ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมรับฟังมากเช่นกัน สิ่งเหล่านี้ได้ สร้างความตื่นตัวให้กับเยาวชนได้ไม่น้อย นอกจากนี้มีการแจกเอกสารประกอบการเรียน ชื่อว่า “เศษเสี้ยวหนึ่ง จากบทเรียนแห่งนะห์ญุล บาลาเฆาะฮ์” ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว บรรดาเยาวชนนักปฏิวัติได้เรียนรู้และซึมซับ บทเรียนและประสบการณ์การต่อสู้จากตัวของท่าน ท่านผู้นำได้เดินทางในการดับลิษ และสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการและอุดมการณ์ที่แท้จริงของอิสลามไปทั่วทุกภูมิภาคของอิหร่าน ไม่ว่าจะใกล้หรือไกลก็ตาม ท่านจะดันดันไปทุกหนทุกแห่ง เพื่อปูทางและเตรียมความพร้อมในการปฏิวัติอิสลามครั้งยิ่งใหญ่ที่จะตามมา, และด้วยการเคลื่อนไหวลักษณะเช่นนี้ของท่าน ทำให้ในปี 1353 เดือน เดย์ ตำรวจชาวกได้บุกจู่โจมบ้านพัก ของท่านอย่างอุกอาจและไร้ความปราณี โดยได้เข้าไปจับกุมตัวท่าน พร้อมทั้งยังให้มีการจับกุมตัวที่รวบรวม ผลงานและข้อเขียนต่าง ๆ ของท่าน ซึ่งการจับกุมตัวครั้งนี้ (ครั้งที่หก) ถือว่าเป็นการถูกจับกุมตัวครั้งที่เลวร้าย ที่สุดของท่าน เพราะตลอดระยะเวลาที่ท่านถูกจองจำในเรือนจำนั้นท่านต้องพบกับการถูกทารุณกรรม ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่อาจอธิบายให้เห็นถึงสภาพความโหดร้ายต่าง ๆ ได้ เพียงแค่สามารถกล่าวได้ว่า “จะมีเพียง แค่บุคคลที่เห็นเหตุการณ์เท่านั้น ที่สามารถสัมผัสความรู้สึกแห่งความเจ็บปวดทุกข์ทรมานครั้งนั้นได้” หลังจาก ท่านได้รับการปล่อยตัวออกมา ท่านได้เดินทางกลับมายังเมืองมัสฮัด และยังคงดำเนินการเคลื่อนไหวต่อไป เหมือนเดิมโดยไม่สะทกสะท้านใด ๆ เพียงแต่ไม่ได้มีการจัดสอนตามห้องเรียนเท่านั้น เพราะสภาพการณ์และ โอกาสไม่เอื้ออำนวยให้กับท่านเหมือนที่เคยมีมาก่อน

ช่วงถูกเนรเทศ

ในปลายปี 1356 รัฐบาลซาห์ ปาลเลวี ได้มีการจับกุมตัวท่านและได้เนรเทศท่านไปยังเมือง อิหร่าน ซาห์ เป็นเวลาสามปี ในกลางปี 1357 ตามปฏิทินอิหร่าน กอปรกับกระแสแห่งการปฏิวัติและการลุกขึ้นต่อสู้ อย่างกว้างขวางของประชาชาติอิหร่าน ทำให้ทางการต้องปล่อยตัวท่านจากสถานที่ดังกล่าว ท่านก็เดินทางกลับ ยังเมืองมัชฮัดอีกครั้ง และกลายเป็นบุคคลที่ยืนอยู่ในระดับชั้นแนวหน้าและเป็นแกนนำคนสำคัญในการ ประกาศการต่อสู้ของพี่น้องประชาชนที่มีต่อซาห์ หลังจากสิบห้าปีของช่วงเวลาแห่งการต่อสู้และการยืนหยัดใน แนวทางของพระองค์ การยืนหยัดแบกรับความทุกข์ทรมานและความข่มขืนต่าง ๆ นา ๆ ในที่สุดผลิผลแห่ง ความสำเร็จอันสวยงามสดงดงามในการต่อสู้ยืนหยัดก็บรรลุชัยชนะ คือการปฏิวัติอิสลามแห่งอิหร่านประสบความสำเร็จและสามารถโค่นล้มรัฐบาลของจอมเผด็จการซาห์ ปาห์เลวี ฎอซตุแห่งยุคสมัยได้อย่างราบคาบ และสามารถสถาปนารัฐอิสลามแห่งอิหร่านขึ้นบนแผ่นดินนั้นได้อย่างสมเกียรติและภาคภูมิใจ

ช่วงแรกที่ได้รับชัยชนะ

ในช่วงแรกที่การปฏิวัติอิสลามจะได้รับชัยชนะ และในขณะที่ท่านอิมามโคมัยนี(รฎ) ยังไม่ได้กลับมาจาก กรุงปารีส ท่านก็ได้ประกาศจัดตั้งสภาชุรอการปฏิวัติอิสลามขึ้นมา(สมาชิกสภาการปฏิวัติ) โดยมีสมาชิกผู้ซึ่งเป็นนักต่อสู้ที่ร่วมอุดมการณ์กันมา อาทิ ชะฮีด มุฎ็อฮ์ ฮารีร์, ชะฮีด เบเฮชตีร์, ฮาซิมีย์ รัฟซันญานีย์ และ อีกหลาย ๆ ท่าน และด้วยคำสั่งของท่านอิมามโคมัยนี (รฎ) ท่านชัยยิดอาลี คาเมนี ก็เข้ามาเป็นสมาชิกในสภาชุรอ การปฏิวัติดังกล่าว ซึ่งศาสนในการประกาศแต่งตั้งดังกล่าวนั้น ท่าน ชะฮีด มุฎ็อฮ์ ฮารีร์ เป็นคนอ่าน และเมื่อ ท่าน อิมามคาเมเนอี ได้รับศาสนดังกล่าวของท่านอิมามโคมัยนี (รฎ) แล้ว ท่านก็ได้เดินทางเข้าสู่กรุงเตหะราน

หลังจากชัยชนะ

หลังจากการปฏิวัติอิสลามประสบความสำเร็จ ท่านอิมาม คาเมเนอี ก็ได้เดินทางปฏิบัติภารกิจอย่าง สุดความสามารถเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันแท้จริงของการปฏิวัติอิสลาม ซึ่งในเวลานั้น ในยุคสมัยนั้น จะหา ผู้ใดมาเปรียบเทียบกับท่านไม่ได้เลย เพราะท่านเป็นบุคคลที่สำคัญและมีบทบาทอย่างสูงยิ่งในยุคสมัยนั้น และ ท่านได้รับมอบหมายหน้าที่สำคัญๆหลายอย่างด้วยกันอาทิเช่น

- เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งพรรคสาธารณรัฐอิสลามในอิหร่าน และเป็นเลขาธิการพรรค
- เป็นสมาชิกวิสามัญสภาปฏิวัติ
- เป็นตัวแทนของท่านอิมามโคมัยนี(รฎ)ในสภาปฏิวัติในกระทรวงกลาโหม
- เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม
- เป็นอิมามน่านมาชวันศุกร์ในกรุงเตหะราน
- เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเตหะราน
- เป็นประธานาธิบดีสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านสองสมัยติดกัน(ประธานาธิบดีคนที่สองของ รัฐอิสลาม) ซึ่งในสมัยแรกท่านได้รับคะแนนเสียง มากถึง 15 ล้านเสียงท่านเป็นประธานาธิบดีคนแรกของโลกที่ กล่าวกระซอกหน้าากเปิดเผยโฉมหน้าที่แท้จริงของรัฐบาลอเมริกาในการปราศรัยครั้งสำคัญที่สหประชาชาติ ณ สถานที่แห่งนั้นท่านได้กล่าวประณามการกดขี่และการกระทำที่ชั่วร้ายทั้งหลายของรัฐบาลอเมริกา ซึ่งการ กระทำเยี่ยงนี้ยังไม่เคยมีใครกล้าแสดงเช่นนั้นมาก่อน และในครั้งนั้นท่านยังใช้เป็นโอกาสในการเผยแผ่คำสอน แก่มุมุมต่าง ๆ ของอิสลาม ทั้งทางด้านปรัชญา และอุดมการณ์อิสลามที่แท้จริง และที่สำคัญคือ ท่านเป็น ประธานาธิบดีคนแรกที่เป็นนักการศาสนา สวมใส่ชุดของท่านศาสดา (ซล) ประกาศความยิ่งใหญ่ของอิสลาม ต่อประชาคมโลกทั้งหลายภายหลังจากการอสังกรรมของท่านอิมามโคมัยนี (รฎ) ท่านอยาตุลลอฮ์ ชัยยิดอาลี คาเมเนอี ได้รับการคัดเลือกจาก สภาอุลามาสูงสุด(มัชลิสศุบเรฆอน) ให้ดำรงตำแหน่งผู้นำการปฏิวัติอิสลาม แห่งอิหร่านและมวลมุสลิมคนต่อไป เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน ค.ศ 1989 และท่านยังคงดำรงตำแหน่งอยู่จวบจน ปัจจุบัน

สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

(Council of Guardians of the Constitution หรือ Council of Guardians หรือ Guardians Council หรือ Shora-ye Negban-e Qanon-e Asasi)

เพื่อที่จะให้เกิดความมั่นใจว่าการพิจารณาตัดสินของรัฐสภานั้นมิได้เพิกเฉยต่อบทบัญญัติกฎหมายของอิสลามและหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญจะต้องถูกจัดตั้งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย:

1. นักนิติศาสตร์ที่มีคุณสมบัติหกคน ซึ่งเป็นผู้ทรงความรู้ยิ่งในหลักนิติศาสตร์อิสลามเป็นผู้ทรงคุณธรรมและรอบรู้ในความต้องการของยุคสมัย การแต่งตั้งกลุ่มบุคคลนั้นย่อมเป็นความรับผิดชอบของผู้นำหรือของสภาผู้นำ

2. นักกฎหมายหกคน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกฎหมายด้านต่างๆจากหมู่ผู้พิพากษามุสลิม ซึ่งได้รับการแนะนำโดยสภาศาลสูงแก่ทางรัฐสภา การแต่งตั้งบุคคลเหล่านี้จะต้องกระทำโดยรัฐสภา

บรรดาสมาชิกสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญมาจากการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งในวาระหกปี แต่ในวาระหลังจากสามปีแรก ครึ่งหนึ่งของบรรดาสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องออกจากตำแหน่งไปโดยมีสมาชิกใหม่เข้าไปแทนด้วยการจับสลาก

การออกบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งหมดซึ่งผ่านรัฐสภานั้นจะต้องส่งไปยังสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเพื่อทำการตรวจสอบ สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญพิจารณาในช่วงสิบวันเป็นอย่างมากซึ่งต้องมั่นใจว่าเนื้อหาของบทบัญญัตินั้นจะต้องไม่ขัดกับหลักการข้อบังคับของอิสลามและหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ ถ้ามีข้อขัดแย้งใดๆ ร่างบทบัญญัติเหล่านั้นจะต้องส่งกลับไปยังรัฐสภาเพื่อการพิจารณาตรวจสอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้าไม่มีความขัดแย้งใด ๆ แล้วร่างบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ๆ ก็จะถูกนำไปบังคับใช้

ถ้าสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเห็นว่าภายในเวลาสิบวันไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการพิจารณาตรวจสอบร่างบทบัญญัตินั้น สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญสามารถร้องขอรัฐสภาเพื่อขยายระยะเวลาออกไปอีกสิบวัน โดยแจ้งเหตุผลแก่รัฐสภาสำหรับการร้องขอนั้น

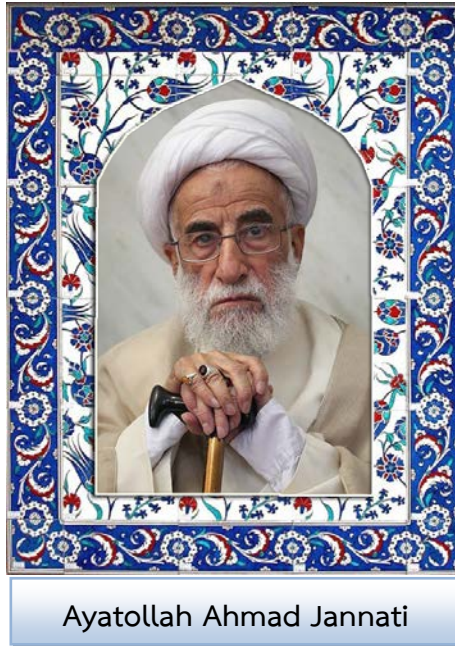
การตัดสินพิจารณาว่าร่างบทบัญญัติใดที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภามาแล้วนั้น สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งอิสลามหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับบรรดานักกฎหมายอิสลามของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญสำหรับปัญหาว่าร่างบทบัญญัตินั้นสอดคล้องกับหลักการแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ให้เป็นไปตามเสียงข้างมากของบรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญจะต้องอภิปรายกันในประเด็นนี้

บรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญมีอิสระที่จะเข้าร่วมสมัยการประชุมของรัฐสภาในช่วงที่สมาชิกรัฐสภาทำการพิจารณาร่างบทบัญญัติต่าง ๆ ของรัฐบาลเพื่อจุดมุ่งหมายที่จะรับแรงในกิจการต่างๆ แต่เมื่อบทบัญญัติใดอยู่ในภาวะฉุกเฉินรีบด่วนซึ่งกำลังได้รับการพิจารณาโดยรัฐสภานั้น บรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญก็ต้องเข้าร่วมประชุมกับรัฐสภานั้นด้วย และจะต้องชี้แจงแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้

การตีความรัฐธรรมนูญเป็นความรับผิดชอบของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ การพิจารณาตัดสินใจย่อมอยู่บนหลักแห่งการตัดสินใจของเสียงข้างมากโดยถือเสียงสามในสี่ของจำนวนสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเป็นเกณฑ์

สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญมีความรับผิดชอบในการพิจารณาตรวจสอบดูแลการเลือกตั้งประธานาธิบดี, รัฐสภาอิสลาม, การเลือกตั้งทั่วไป และการลงประชามติต่างๆ

ประธานสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ (Head of Iran's Guardian Council)

Ayatollah Ahmad Jannati เป็นมุสลิมที่นับถือนิกายชีอะห์ นักการเมืองอนุรักษ์นิยม สมาชิกผู้ก่อตั้งโรงเรียน Haghani และเป็นอิหม่ามผู้นำปฏิบัติศาสนพิธีชั่วคราวในวันศุกร์ที่เมืองเตหะราน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งสำคัญในทางการเมืองของอิหร่าน คือ ประธานสภาผู้ชำนาญการ (Assembly of Experts) และอยู่ในกลุ่มคนที่ทำหน้าที่เลือกผู้นำสูงสุด อีกทั้งยังเป็นประธานของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ(Guardian Council) ซึ่งเป็นสมาชิมาตั้งแต่ปี 1980 นอกจากนี้ Jannati ยังอยู่ในกลุ่มที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการเห็นชอบกฎหมายโดยสภาที่ปรึกษาอิสลาม (Majlis) ด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายอิสลาม ตลอดจนเป็นผู้อนุมัติผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งต่างๆ

สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

เพื่อที่จะให้เกิดความมั่นใจว่าการพิจารณาตัดสินของรัฐสภานั้นมิได้เพิกเฉยต่อบทบัญญัติกฎหมายของอิสลามและหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญจะต้องถูกจัดตั้งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย:

1. นักนิติศาสตร์ที่มีคุณสมบัติทุกคน ซึ่งเป็นผู้ทรงความรู้ที่ดีในหลักนิติศาสตร์อิสลามเป็นผู้ทรงคุณธรรมและรอบรู้ในความต้องการของยุคสมัย การแต่งตั้งกลุ่มบุคคลนั้นย่อมเป็นความรับผิดชอบของผู้นำหรือของสภาผู้นำ

2. นักกฎหมายทุกคน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกฎหมายด้านต่างๆจากหมู่ผู้พิพากษามุสลิม ซึ่งได้รับการแนะนำโดยสภาศาลสูงแก่ทางรัฐสภา การแต่งตั้งบุคคลเหล่านี้จะต้องกระทำโดยรัฐสภา

บรรดาสมาชิกสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญจะต้องถูกเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งในวาระหกปี แต่ในวาระหลังจากสามปีแรก ครึ่งหนึ่งของบรรดาสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องออกจากตำแหน่งไปโดยมีสมาชิกใหม่เข้าไปแทนด้วยการจับสลาก

การออกพระราชบัญญัติกฎหมายทั้งหมดซึ่งผ่านรัฐสภานั้นจะต้องส่งไปยังสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเพื่อทำการตรวจสอบ สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญพิจารณาในช่วงสิบวันเป็นอย่างมากซึ่งต้องมั่นใจว่าเนื้อหาของพระราชบัญญัตินั้นจะต้องไม่ขัดกับหลักการข้อบังคับของอิสลามและหลักการแห่งรัฐธรรมนูญ ถ้ามีข้อขัดแย้ง

ใดๆ ร่างพระราชบัญญัติเหล่านั้นจะต้องส่งกลับไปยังรัฐสภาเพื่อการพิจารณาตรวจสอบใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้าไม่มีความขัดแย้งใดๆ แล้วร่างพระราชบัญญัติกฎหมายนั้นๆก็จะถูกนำไปบังคับใช้

ถ้าสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญวิตกว่าภายในเวลาสิบวันไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการพิจารณาตรวจสอบร่างพระราชบัญญัตินั้น สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญสามารถร้องขอรัฐสภาเพื่อยืดเวลาไปอีกสิบวัน โดยแจ้งเหตุผลแก่รัฐสภาสำหรับการร้องขอนั้น

การตัดสินพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติใดที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภามาแล้วนั้น เข้ากันได้กับบทบัญญัติแห่งอิสลามหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับบรรดานักกฎหมายอิสลามของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับปัญหาว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นเข้ากันได้กับหลักการแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น เสียงข้างมากของบรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญจะต้องอภิปรายกันในประเด็นนี้

บรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญมีอิสระที่จะเข้าร่วมสมัยการประชุมของรัฐสภาในช่วงที่สมาชิกรัฐสภาทำการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่างๆของรัฐบาลเพื่อจุดมุ่งหมายที่จะรับแรงในกิจการต่างๆ แต่เมื่อพระราชบัญญัติใดอยู่ในภาวะฉุกเฉินรีบด่วนซึ่งกำลังได้รับการพิจารณาโดยรัฐสภานั้น บรรดาสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญก็ต้องเข้าร่วมประชุมกับรัฐสภานั้นด้วย และจะต้องชี้แจงแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้

การตีความรัฐธรรมนูญเป็นความรับผิดชอบของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญ การพิจารณาตัดสินใจย่อมอยู่บนหลักแห่งการตัดสินใจของเสียงข้างมากโดยถือเสียงสามในสี่ของจำนวนสมาชิกของสภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญเป็นเกณฑ์

สภาพิทักษ์รัฐธรรมนูญมีความรับผิดชอบในการพิจารณาตรวจสอบดูแลการเลือกตั้งประธานาธิบดี, รัฐสภาอิสลาม, การเลือกตั้งทั่วไป และการลงประชามติต่างๆ

ระบบศาล

ฝ่ายตุลาการ คือ อำนาจอิสระ ซึ่งจะส่งเสริมสนับสนุนสิทธิต่างๆของบุคคลและสิทธิต่าง ๆ ด้านสังคมของประชาชนและฝ่ายตุลาการรับผิดชอบในด้านการบริหารแห่งกระบวนการยุติธรรม ฝ่ายตุลาการยังได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่จะกระทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ด้วย :

1. ทำการไต่สวนและการออกคำพิพากษาคัดสินในคดีที่เกี่ยวกับคำฟ้องคดีแพ่ง, ปัญหาคู่คดีความที่ถกเถียงกันในประเด็นกฎหมาย และคดีต่างๆที่ไม่ยุติธรรม, ระบุข้อพิพาทและพิจารณาให้ความเป็นธรรมตามคำร้องและไต่สวนมูลฟ้องเพื่อขจัดกรณีพิพาทต่าง ๆ ตลอดทั้งให้การพิจารณาตัดสินที่จำเป็นแก่เรื่องราวต่างๆซึ่งฟ้องร้องมิได้ตามที่ถูกกำหนดไว้โดยกฎหมาย
2. ทำการฟื้นฟูสิทธิต่างๆ ของประชาชนและให้การส่งเสริมความยุติธรรม ตลอดทั้งเสรีภาพต่างๆตามกฎหมาย
3. ทำการตรวจสอบดูแลให้การดำเนินงานด้านการบริหารกฎหมายเป็นไปด้วยดีโดยตลอด
4. ทำการสืบสวนอาชญากรรมต่างๆ และสอบสวนโจทก์ ดำเนินการฟ้องร้อง, ดำเนินการลงโทษและทำโทษทัณฑ์แก่ผู้กระทำผิดและทำการประกาศความยุติธรรมตามแบบอิสลามให้เป็นที่ปรากฏ
5. นำเอามาตรการต่างๆ อย่างเพียงพอเพื่อมาใช้ป้องกันคดีอาชญากรรมและหาวิธีการปรับปรุงผู้กระทำผิดกฎหมายเหล่านั้น

คุณสมบัติต่างๆ และอำนาจชอบธรรมตามกฎหมายของฝ่ายตุลาการนั้นจะถูกกำหนดโดยกฎหมายให้สอดคล้องกันกับหลักการต่างๆ แห่งนิติศาสตร์อิสลาม

เป็นสิทธิของอำนาจฝ่ายตุลาการที่จะควบคุมให้การดำเนินงานของกิจการต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี นำพึงพอใจ ตลอดทั้งการนำกฎหมายไปใช้ปฏิบัติให้เหมาะสมในหน่วยงานต่างๆ ด้านการบริหาร และในสถาบันที่เกี่ยวข้องในนามขององค์การตรวจสอบทั่วไปของรัฐซึ่งจะถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้การควบคุมดูแลของสภาตุลาการสูงสุด อำนาจตามกฎหมายและกระบวนการวิธีการดำเนินงานเพื่อการทำงานขององค์กร หน้าที่ของสถาบันนี้จะถูกกำหนดโดยกฎหมาย

ผู้พิพากษา

บรรดาผู้พิพากษาจะไม่ถูกถอดถอนไม่ว่าชั่วคราวหรือถาวรโดยปราศจากการไต่สวนสอบสวนตามกฎหมายและตั้งข้อหาในความผิดนั้นๆ หรือโจทก์ฟ้องร้องโดยให้ข้อมูลฟ้องในการถอดถอนบุคคลนั้น ผู้พิพากษาจะต้องไม่ถูกโยกย้ายไปยังตำแหน่งอื่นๆ หรือทำการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งโดยปราศจากการยินยอมก่อนของบุคคลนั้นๆ เว้นไว้แต่ในคดีที่ผลประโยชน์ของส่วนรวมเรียกร้องให้เป็นเช่นนั้น การพิพากษาคัดสินคดีนั้นๆ จะเป็นผลก็ต่อเมื่อได้รับการพิจารณารับรองอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ของบรรดาสมาชิกของสภาตุลาการสูงสุดเท่านั้น การโยกย้ายผู้พิพากษาชั่วคราวจะกระทำได้อีกก็ต้องเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ทั่วไปที่ถูกกำหนดไว้โดยกฎหมาย

บรรดาผู้พิพากษาของศาลยุติธรรมทั้งหลายจะต้องเว้นจากการปฏิบัติตามคำประกาศใดๆ ของรัฐบาลหรือระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของรัฐบาลซึ่งพิสูจน์แล้วว่าขัดแย้งกับกฎหมายใดๆ และบทบัญญัติใดๆ ของอิสลาม หรือจะต้องอยู่เหนือหลักการวินิจฉัยชี้ขาดของอำนาจฝ่ายบริหาร บุคคลทั้งมวลย่อมมีสิทธิที่จะร้องขอให้ศาลดำเนินการบริหารต่างๆ พิจารณาชี้ขาดให้เพิกถอนคำประกาศและระเบียบข้อบังคับนั้นๆ ได้

การพิจารณาของศาล

การพิจารณาไต่สวนจะถูกจัดขึ้นในวาระการประชุมที่เปิดเผยพร้อมด้วยการยินยอมให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการพิจารณานั้นด้วย เว้นไว้แต่เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าการพิจารณาความอย่างเปิดเผยนั้นจะเป็นที่ขัดแย้งกับความเหมาะสมที่ตีงามของประชาชน หรือขัดแย้งกับระเบียบหรือเมื่อคู่คดีความฝ่ายหนึ่งเป็นเอกชนอาจจะร้องขอว่าการประชุมเพื่อพิจารณาคดีความนั้นไม่ควรที่จะจัดขึ้นในที่ประชุมเปิดเผยสาธารณะทั่วไป

การตัดสินของศาลและคำพิพากษาต่างๆ นั้นจะต้องกระทำการตัดสินลงไปตามข้อพิสูจน์ที่เพียงพอและมีเหตุผลเป็นการตัดสินชี้ขาดตามกฎหมายที่ตรงประเด็นและตามหลักการที่เข้มแข็ง

บรรดาผู้พิพากษามีภาระผูกพันที่จะใช้ความอุตสาหพยายามอย่างเพียงพอในอันที่จะหาหลักการที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาคดีความใดๆ ในกฎหมายต่างๆ ที่เป็นลายลักษณ์อักษร หากผู้พิพากษาไม่อาจจะหาหลักการเช่นนั้นออกมาได้ ผู้พิพากษาจะต้องทำการวินิจฉัยคำพิพากษาอย่างเหมาะสมบนหลักการที่แข็งแรงของแหล่งที่มาแห่งกฎหมายอิสลามที่เชื่อถือได้ หรือคำวินิจฉัยตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาสนาซึ่งเป็นที่ยอมรับกันที่ได้ให้การวินิจฉัยตัดสินมาแล้วแต่ก่อน ผู้พิพากษาเหล่านั้นไม่อาจที่จะปฏิเสธที่จะสืบสวนสอบสวนคดีความและไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงจากการให้คำพิพากษาตัดสินในคดีความนั้นๆ โดยข้ออ้างที่ว่า กฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรไม่มีปรากฏเกี่ยวกับเรื่องนี้, คลุมเครือ, บกพร่อง, หรือเกิดความขัดแย้ง

การพิจารณาไต่สวนคดีความที่ผู้ฟ้องร้องเกี่ยวกับการเมืองและหนังสือพิมพ์จะต้องจัดขึ้นในที่ประชุมอย่างเปิดเผยของศาลยุติธรรมต่อหน้าคณะตุลาการ กระบวนวิธีการสำหรับการแต่งตั้งคณะตุลาการ, อำนาจตามกฎหมายของคณะตุลาการและหลักการแห่งนิติศาสตร์ ตลอดทั้งการให้คำจำกัดความของคำฟ้องคดีการเมืองนั้นจะต้องถูกกำหนดโดยกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการแห่งอิสลาม

ไม่มีการกระทำใดหรือการละเว้นจากการกระทำใดที่จะถูกนำมาพิจารณาฟ้องร้องตามกฎหมายได้ในเมื่อกฎหมายนั้นๆ ได้ถูกประกาศออกใช้ภายหลังจากนั้น

สภาตุลาการสูงสุด

เพื่อที่จะดำเนินการให้ความรับผิดชอบด้านต่างๆ ของฝ่ายตุลาการเป็นไปโดยสะดวก ฉะนั้น สภาซึ่งเรียกว่า “สภาตุลาการสูงสุด” จะต้องถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีอำนาจทางด้านตุลาการสูงสุดในอันที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับดูแลดังต่อไปนี้:

1. สร้างองค์กรต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดความยุติธรรมอันเหมาะสมเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการอันสัมฤทธิ์ผลซึ่งอ้างตามความแห่งบทบัญญัติมาตรา 156
2. ทำการรกร่างบทบัญญัติต่างๆ ในกระบวนการฝ่ายตุลาการให้สอดคล้องกันกับหลักการต่างๆ ของสาธารณรัฐอิสลาม
3. ทำการจัดหาผู้พิพากษาที่ทรงความรู้และเที่ยงธรรม, ทำการแต่งตั้งและถอดถอน, ให้การเลื่อนชั้น, ทำการมอบหมายให้ตำแหน่งงานและทำการโยกย้าย ตลอดทั้งดำเนินงานด้านการบริหารด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย

สภาตุลาการสูงสุดจะต้องประกอบด้วยสมาชิกดังต่อไปนี้:

1. ประธานศาลสูง
2. อัยการแผ่นดิน
3. ผู้พิพากษาสามคนที่ทรงคุณวุฒิในด้านศาสนศาสตร์อิสลามและหลักนิติศาสตร์อิสลามซึ่งถูกเลือกโดยที่ประชุมฝ่ายตุลาการของประเทศ

บรรดาสมาชิกของสภานี้จะถูกเลือกให้ดำรงตำแหน่งห้าปีตามกฎหมาย และไม่มี การคัดค้านที่จะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาใหม่ในวาระสมัยต่อไป คุณสมบัติต่างๆของบรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งและคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งจะถูกกำหนดโดยกฎหมาย

ศาลสาธารณะ (Public Courts)

ศาลสาธารณะประเทศอิหร่านแบ่งออกเป็นศาลแพ่งและศาลอาญา ศาลอาญาแบ่งออกเป็นศาลอาญาที่ 1 และศาลอาญาที่ 2 ซึ่งความแตกต่างระหว่างสองศาลนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโทษที่มีอยู่ บางแผนกของศาลสาธารณะมีขอบเขตอำนาจที่เฉพาะเจาะจงในประเด็นเฉพาะเรื่องหรือเขตอำนาจส่วนบุคคล (ratione personae) เช่น กฎหมายครอบครัว หรือการก่ออาชญากรรมที่กระทำโดยผู้เยาว์

แผนกเฉพาะของศาลสาธารณะจะเฉพาะเจาะจงลงไปประเด็นเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องเกี่ยวกับการค้า คดีระหว่างประเทศ ทรัพย์สินทางปัญญา หรือเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว

ศาลแพ่ง

ภายใต้บังคับมาตรา 10 ในกฎหมายของศาลสาธารณะและศาลปฏิวัติในคดีทางแพ่ง (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง) ศาลสาธารณะมีเขตอำนาจโดยทั่วไปเหนือกว่าศาลอื่นๆ และข้อพิพาททั้งหมดซึ่งยังไม่มีกำหนดตามกฎหมายว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลใด ดังนั้นศาลแพ่งจึงพิพากษาคัดสินเรื่องเกี่ยวกับพลเรือน การค้า และครอบครัว

เขตอำนาจศาลและองค์ประกอบ

โดยทั่วไปแล้วศาลที่เป็นภูมิลำเนาหรือหลักแหล่งของจำเลยมีอำนาจในการวินิจฉัยข้อพิพาททางแพ่ง โดยมีเงื่อนไขว่า จำเลยต้องไม่มีภูมิลำเนาหรือหลักแหล่งอยู่ในอิหร่าน, ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์, ศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคือศาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการอ้างสิทธิ์ของทรัพย์สิน เมื่อข้อเรียกร้องเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินส่วนบุคคล หรืออสังหาริมทรัพย์ส่วนบุคคล ศาลซึ่งเป็นเขตที่ทรัพย์สินตั้งอยู่จะวินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาหรือหลักแหล่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลหรือไม่ก็ตาม

การพิจารณาคดีในศาลสาธารณะคือการเรียกให้มาปรากฏตัวต่อหน้าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาที่เลือกไว้ ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาคดีและออกคำพิพากษาเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ศาลครอบครัว

ก่อนการปฏิวัติ รัฐบาลของอิหร่านในอดีตได้นำร่างกฎหมายครอบครัวปี 1967 มาใช้ โดยมีความพยายามที่จะนำข้อพิพาททางครอบครัวมาอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐและลดอิทธิพลของนักสอนศาสนาในศาลชารีอะห์ลง ต่อมาภายหลังการปฏิวัติ ประเด็นเกี่ยวกับครอบครัวถูกวินิจฉัยในศาลปกติ

กฎหมายคุ้มครองทางครอบครัว (The Family Protection Law) ฉบับปัจจุบันมีผลบังคับใช้ในอิหร่านในปี 2007 และถูกแก้ไขเพิ่มเติมในเดือนสิงหาคมปี 2013 ตามกฎหมายฉบับนี้มีมาตราที่เจาะจงของศาลสาธารณะมุ่งไปที่ประเด็นเกี่ยวกับครอบครัว

ศาลครอบครัวประกอบด้วย ประธานผู้พิพากษาหนึ่งคน หรือตัวแทน (Substitute) และที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้หญิงหนึ่งคน ประธานผู้พิพากษาต้องแต่งงานแล้วและมีประสบการณ์ทางกฎหมายไม่น้อยกว่า 4 ปี ที่ปรึกษาของศาลจะต้องให้คำแนะนำที่เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนที่จะมีคำพิพากษาออกมา และประธานผู้พิพากษาจะต้องเป็นผู้อ่านคำพิพากษา

ศาลครอบครัวมีขอบเขตของอำนาจครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายครอบครัว เช่น การแต่งงาน หรือการหย่า รวมทั้งการแต่งงานชั่วคราว (Temporary marriages) ซึ่งเป็นการแต่งงานตามเงื่อนไขของศาสนาอิสลาม, สินเดิมก่อนสมรสของฝ่ายหญิง (dowry) หรือ mahrieh ตลอดจนอำนาจปกครองบุตร

ศาลอาญา

ศาลอาญาสาธารณะจะแบ่งออกเป็นศาลอาญาที่ 1 และศาลอาญาที่ 2 โดยศาลอาญาที่ 1 จะมีเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อกล่าวหาในความผิดคดีอาญาอุกฉกรรจ์ (felony charges) ที่สำคัญ รวมไปถึงถึงการกระทำผิดทั้งหมดทางอาญา (crimes committed) โดยเจ้าหน้าที่รัฐบาลระดับสูงและข้าราชการพลเรือน ส่วนศาลอาญาที่ 2 จะมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในอีกกรณีหนึ่ง คือ การพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับโทษสถานเบา

ศาลอาญาที่ 1 และศาลอาญาที่ 2

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 301 ศาลอาญาที่ 2 มีเขตอำนาจโดยทั่วไปครอบคลุมความผิดทางอาญาทั้งหมดที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจเฉพาะของศาลอื่น

ตามมาตรา 302 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศาลอาญาที่ 1 จะวินิจฉัยข้อกล่าวหาในความผิดคดีอาญาอุกฉกรรจ์ (Felony charges) ที่มีโทษร้ายแรง โดยกำหนดไว้ว่า:

คดีดังต่อไปนี้จะถูกตัดสินที่ศาลอาญาที่ 1:

- ความผิดทางอาญาที่มีโทษประหารชีวิต
- ความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต
- ความผิดทางอาญาที่มีโทษตัดแขนขาหรือการตัดอวัยวะ (amputation) หรืออาชญากรรมที่เจตนาต่อความสมบูรณ์ของร่างกาย ด้วยการจ่ายค่าสินไหมทดแทนอย่างเหมาะสม หรือการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเกินกว่ากึ่งหนึ่งสำหรับการกระทำให้ตายโดยผิดธรรมชาติ (wrongful death)
- ความผิดทางอาญาที่มีโทษตามหมวด 3 (category III) หรือการลงโทษที่สูงขึ้นตามกฎหมายอิสลาม (ta'zir)
- อาชญากรรมทางการเมือง

องค์ประกอบของศาลอาญา

ศาลอาญาที่ 2 ประกอบไปด้วยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจำนวนหนึ่งคน หรือผู้แทนผู้พิพากษา ในขณะที่ศาลอาญาที่ 1 ประกอบไปด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจำนวนหนึ่งคนและผู้พิพากษาสมทบจำนวนสองคน ศาลอาญาที่ 1 จะครบองค์ประชุมได้ต้องมีผู้พิพากษาจำนวนสองคน

ศาลคดีเด็กและเยาวชน

ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีเขตอำนาจแต่เพียงผู้เดียวครอบคลุมการก่ออาชญากรรมที่กระทำโดยเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ในขณะที่ก่อเหตุ หรือก่อนเริ่มการสืบสวน

ถ้าเด็กมีอายุสิบแปดปีก่อนเริ่มการสืบสวนหรือการพิจารณาคดีในศาล ข้อพิพาทจะถูกตัดสินโดยศาลอาญาทั่วไปแทนศาลเด็กและเยาวชน

ศาลเฉพาะด้าน

ศาลปฏิวัติ (Revolutionary Courts) และศาลพิเศษทางศาสนา (The Special Courts) สำหรับนักสอนศาสนาอิสลาม (Clergy) ซึ่งเป็นศาลเฉพาะด้านนั้น ฝ่าฝืนมาตรา 61 และ 171 ของรัฐธรรมนูญอิหร่านตามบทบัญญัติเหล่านั้น มีเพียงศาลทหารที่เป็นศาลเฉพาะด้านซึ่งถูกกำหนดโดยรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตามศาลปฏิวัติที่ถูกก่อตั้งโดยคณะปฏิวัติในปี 1979 ก็ยังคงดำรงอยู่ ซึ่งเมื่อแรกเริ่มคณะปฏิวัติตั้งใจจะก่อตั้งศาลนี้เพียงชั่วคราวเท่านั้น

ศาลพิเศษทางศาสนา (The Special Clerical Court) เป็นศาลเฉพาะด้านอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งก่อตั้งขึ้นทันทีหลังจากการปฏิวัติเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชุมชนศาสนา (The clerical community) และยังคงใช้เป็นสถานที่แสดงความคิดเห็นต่อต้านตำรวจในหมู่นักสอนศาสนาอิสลามนับจากนั้นเป็นต้นมา ในช่วงแรกศาลแห่งนี้ทำงานโดยไม่มีกฎระเบียบ และการควบคุมใดๆทั้งสิ้น จนกระทั่งปี 1990 เมื่อผู้นำสูงสุดอนุมัติกฎและระเบียบที่ยกร่างโดยอัยการศาลพิเศษทางศาสนา

ศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยของตุลาการ (The High Tribunal for Judicial Discipline) ก่อตั้งมานานหลายทศวรรษภายใต้ระบบการปกครองของราชวงศ์ปาห์ลาวี ซึ่งมีการพูดถึงประเด็นทางวินัยเกี่ยวกับตุลาการ นอกจากนี้ยังมีศาลดำเนินการบริหารความยุติธรรม (ศาลปกครอง) (The Court of Administrative Justice) ก่อตั้งในปี 1982 เป็นศาลที่รับฟังเรื่องราวร้องทุกข์และความคับข้องใจต่อระเบียบและคำสั่งในการปกครองซึ่งออกโดยหน่วยงานของรัฐ

1. ศาลปฏิวัติ (Revolutionary Courts)

ศาลปฏิวัติอิสลามจัดตั้งขึ้นในช่วงต้นของการปฏิวัติอิหร่านเพื่อพิจารณาคดีกับข้าราชการและผู้ฝึกฝไ้ในระบบการปกครองราชาธิปไตยของราชวงศ์ปาห์ลาวี ศาลแห่งนี้ได้รับการก่อตั้งอย่างเป็นทางการตามคำสั่งของคณะปฏิวัติในวันที่ 17 มิถุนายน 1979 เป็นผลให้คณะปฏิวัติมีเขตอำนาจตามกฎหมายครอบคลุมกว้างขวางไปถึงการกระทำความผิดทั้งการต่อสู้ที่ผิดกฎหมาย (*moharebeh*) หรือการกระทำสงครามต่อต้านพระเจ้า (*waging war against god*) , การแพร่กระจายของการคอร์รัปชันบนโลก (*efsad-e fil-arz*) และการก่อการร้ายหรือกลุ่มกบฏติดอาวุธต่อต้านรัฐ

2. ศาลทหาร (Military Courts)

การพิจารณาสอบสวนคำฟ้องร้องใดๆที่เกี่ยวกับทหารเป็นพิเศษ หรือหน้าที่รักษาความปลอดภัยของบุคคลในสังกัดกองทัพ, ทหารหน่วยลาดตระเวน, ตำรวจและกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม ศาลทหารจะถูกจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อที่จะทำการพิจารณาสอบสวนคดีความคำฟ้องเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม คำฟ้องร้องธรรมดาแก่บุคคลเหล่านั้น หรือคำฟ้องร้องของบุคคลเหล่านั้นที่อยู่ในความสามารถของบุคคลเหล่านั้นในฐานะที่เป็นข้าราชการฝ่ายยุติธรรมจะต้องได้รับการพิจารณาไต่สวนที่ศาลยุติธรรมปกติ ศาลทหารและหน่วยงานฟ้องร้องเหล่านั้นเป็นส่วนภายในของระบบตุลาการของประเทศและจะต้องขึ้นต่อข้อกำหนดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสาขา

ศาลทหารและสำนักงานทหารของอัยการจะอยู่ภายใต้ขอบเขตบทบัญญัติองค์กรตุลาการของกองทัพ ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณาคดีบุคลากรทางทหาร (Military personnel)

3. ศาลพิเศษทางศาสนา (The Special Clerical Court)

ศาลพิเศษทางศาสนา (The Special Clerical Court) จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของ Ayatollah Khomeini ในเดือนพฤษภาคม ปี1979 ด้วยความพยายามที่จะปกป้องผลประโยชน์ทางการเมืองในการปฏิวัติและโดยเฉพาะผลประโยชน์ของสถาบันศาสนาของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการระบุและขยายเขตอำนาจของศาลแห่งนี้ในปี 1990 ผู้รับช่วงต่อจาก Khomeini ได้ออกกฎหมายตรา 47 เรื่องเค้าโครงองค์กรของศาล, คำสั่งของ

การฟ้องคดีอาญา, การปรับใช้กฎหมายและกลไกการแต่งตั้งผู้พิพากษาและอัยการ กฎนี้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2005

คำวินิจฉัยศาลพิเศษทางศาสนาไม่ได้อยู่ภายใต้การพิจารณาของฝ่ายตุลาการที่ไม่มีอำนาจตรวจสอบและควบคุมศาลนี้ แต่อยู่ภายใต้การควบคุมเฉพาะของผู้นำสูงสุดของอิหร่าน ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการตรวจสอบและปิดฉากผู้ต่อต้านจากภายนอกหรือความขัดแย้งภายในสถาบันศาสนา

4. ศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยของตุลาการ (The High Tribunal for Judicial Discipline)

กฎหมายจัดตั้งศาลที่แตกต่างกันสองศาล ศาลแรกสำหรับการกระทำผิดทางวินัยที่กระทำโดยผู้พิพากษาในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และอีกศาลหนึ่งมุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงไปที่อำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษา

ศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยของตุลาการและศาลอุทธรณ์ (The High Tribunal for Judicial Discipline and Courts of Appeal)

แผนหลักของศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยของตุลาการตั้งอยู่ที่เตหะราน ศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยตุลาการประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 3 คน คือ หัวหน้าผู้พิพากษาจำนวนหนึ่งคนและตัวแทน (Substitutes) จำนวนสองคน การตัดสินใจใช้หลักเสียงส่วนใหญ่ ผู้พิพากษาจะต้องมีประสบการณ์ทางกฎหมายอย่างน้อย 25 ปี และต้องไม่ถูกตัดสินว่ากระทำผิดในระดับสามหรือสูงกว่านี้ภายในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา

ศาลสูงสำหรับพิจารณาวินัยของตุลาการมีเขตอำนาจครอบคลุมการกระทำผิดทางวินัยทั้งหมดโดยพิจารณาการจ้างคณะผู้พิพากษา วินิจฉัยในกรณีการฝ่าฝืนความผิดอาญาที่ไม่ร้ายแรง เนื่องจากความผิดปกติทางร่างกายหรือจิตใจและความไร้ประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีเพื่อตัดสินบนหรือการประพฤติตัวไม่เหมาะสมที่เป็นการฝ่าฝืนขนบธรรมเนียมประเพณีของพลเมืองและศาสนา คำพิพากษามีตั้งแต่การตักเตือนไปจนถึงการไล่ออกอย่างถาวรจากตำแหน่งผู้พิพากษาหรือบริการสาธารณะ

ศาลสูงพิจารณาอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาและศาลอุทธรณ์ (The High Tribunal for Competence of Judges and the Courts of Appeal)

คดีที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาและคุณสมบัติส่วนบุคคลอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของศาลสูง และศาลอุทธรณ์ก็พิจารณาอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษา

5. ศาลยุติธรรมทางปกครอง (The Court of Administrative Justice)

ศาลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อชำระคดีความเป็นพิเศษ เรียกว่า “ศาลยุติธรรมทางปกครอง” จะถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้การควบคุมดูแลของสภาตุลาการสูงสุดเพื่อที่จะพิจารณาไต่สวนคำร้องต่างๆและการคัดค้านของประชาชนที่กระทำต่อข้าราชการของรัฐบาล หน่วยงานต่างๆของรัฐบาลหรือระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆของรัฐบาล พร้อมทั้งดำเนินการอำนวยความสะดวกให้เป็นไปตามสิทธิ และรับรองสิทธิต่างๆของประชาชนอำนาจตามกฎหมายและกระบวนการวิธีการดำเนินงานเพื่อการทำงานขององค์การหน้าที่ของศาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อชำระคดีความพิเศษนี้จะถูกกำหนดโดยกฎหมาย

ศาลยุติธรรมทางปกครองสร้างขึ้นตามมาตรา 173 ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งระบุไว้ว่า เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการกับข้อร้องเรียน, ความคับข้องใจ และการคัดค้านของประชาชนต่อลูกจ้างของรัฐบาล, สถาบันหรือระเบียบการบริหารจัดการและการขดเชยสิทธิของพวกเขาเหล่านั้น ศาลดำเนินการบริหารความยุติธรรมนี้ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้การควบคุมดูแลของหัวหน้าคณะผู้พิพากษา ขอบเขตของเจ้าหน้าที่และรูปแบบการดำเนินงานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeal)

ระบบตุลาการในปัจจุบันของอิหร่านมีระบบการอุทธรณ์สองส่วน ซึ่งศาลอุทธรณ์เป็นศาลที่พิจารณาคดีขั้นต้น แล้วคำตัดสินของศาลอุทธรณ์จะถูกส่งไปยังศาลสูง

ตามมาตรา 331 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อพิพาททางการเงินมากกว่า 3 ล้านเรียล (rials) ตลอดจนข้อพิพาททั้งหมดที่ไม่ใช่ข้อพิพาททางการเงินสามารถขออุทธรณ์ได้ และคำตัดสินของศาลขั้นต้นถือเป็นที่สุด

คำพิพากษาทั้งหมดในคดีอาญาสามารถขออุทธรณ์ได้ ยกเว้นในคดีที่เกี่ยวข้องกับการพิพากษาลงโทษ *ta'zir* ระดับ 8 และคำพิพากษาที่ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเท่ากับหรือน้อยกว่าหนึ่งในสิบ ค่าชดเชยของการสูญเสียชีวิต เป็นที่สังเกตว่าคดีอาญาที่มีโทษที่หนักสามารถอุทธรณ์ได้โดยตรงต่อศาลสูงสุด

ศาลสูง (The Supreme Court)

ศาลสูงจะถูกจัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานแห่งมาตรการที่ถูกวางไว้โดยสภาตุลาการสูงสุดเพื่อทำการตรวจตราควบคุมให้การดำเนินงานด้านการบริหารกฎหมายต่างๆ ในศาลยุติธรรมทั้งหลายดำเนินไปด้วยดี ดำรงไว้ซึ่งกระบวนการวิธีการฝ่ายยุติธรรมอย่างซัดแจ้งและดำเนินการตามความรับผิดชอบต่างๆ ที่ได้ถูกมอบหมายไว้โดยกฎหมาย

ประธานศาลสูงและอัยการแผ่นดินจะถูกเลือกมาจากหมู่ผู้ทรงความรู้ที่เที่ยงธรรมในอิสลาม ทรงคุณวุฒิในด้านตุลาการและจะถูกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ โดยผู้นำหรือสภาผู้นำในวาระสมัยห้าปี

ศาลสูงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีขั้นสูงสุดคล้ายศาลยุติธรรมทางปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบ 2 ประการ คือ พิจารณาคำอุทธรณ์การพิจารณาคดีของศาลสาธารณะและศาลเฉพาะด้าน และรับประกันความสอดคล้องกันของคำพิพากษาคดีแพ่งและอาญา นอกจากนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 110 ของรัฐธรรมนูญ ศาลสูงทำการสืบสวนสอบสวนประธานาธิบดีที่ประพฤติน่าสงสัยก่อนที่จะเขาจะถูกกล่าวโทษ เนื่องจากประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ (Impeached) โดยมติสองในสามของรัฐสภาและถอดถอนโดยผู้นำสูงสุด

คำพิพากษาที่น่าสนใจของศาลฎีกาอิหร่าน

วันที่ 3 ธันวาคม 2559

ตัดสินประหารชีวิต “มหาเศรษฐีอิหร่าน” ทูจริด

นายบาค์ ซานจานี วัย 42 ปี ถูกศาลตัดสินลงโทษประหารชีวิต จากความผิดหลายข้อหา รวมถึง ฟอกเงิน และสร้างความปั่นป่วนแก่ เศรษฐกิจประเทศ ซานจานีถูกจับกุมเมื่อปี พ.ศ. 2556 เพียงไม่นาน หลังจากประธานาธิบดีฮัสซัน โรฮ์ฮานี ผู้นำการบริหารประเทศคนปัจจุบัน ขณะการเลือกตั้ง การจับกุมเป็นส่วนหนึ่งของการกวาดล้างการทุจริต คอร์รัปชัน ในยุครัฐบาลของอดีตประธานาธิบดีมาห์มูด อาห์มาดีเนจาดี ผู้นำคนก่อนหน้า กระทรวงน้ำมันอิหร่าน เผยว่า ซานจานีเป็นหนึ่งในรัฐกว่า 2,000 ล้านยูโร (ประมาณ 75,886 ล้านบาท) จากการขายน้ำมันที่เขา กระทำในนามรัฐบาลของอาห์มาดีเนจาดี ซานจานีเป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวย ระดับแถวหน้าของประเทศ เป็นกรรมการผู้จัดการกลุ่มธุรกิจโซริเน็ต กรุ๊ป ที่มีฐานอยู่ในสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ (ยูเออี) ซึ่งเป็นหนึ่งในเครือข่ายธุรกิจ ขนาดใหญ่สุดของอิหร่าน นอกจากนั้นยังเป็นเจ้าของสายการบินเคchem แอร์ไลน์ และทีมฟุตบอลราห์ อาฮาน โซริเน็ต เอฟ. ซี. นิตยสารฟอร์บส์ ประเมินทรัพย์สินสุทธิของซานจานีอยู่ที่ประมาณ 14,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (498,165 ล้านบาท)

วันที่ 7 สิงหาคม 2559

ศาลอิหร่านประหารชีวิตนายซาร์หม์ อามิริ นักวิทยาศาสตร์ด้านนิวเคลียร์ อายุ 39 ปี ด้วยวิธีการแขวนคอแล้ว หลังจากนักวิทยาศาสตร์นี้ส่งมอบเอกสารลับด้านนิวเคลียร์ของอิหร่านให้กับทางการสหรัฐอเมริกา นายอามิริหายตัวไปในซาอุดีอาระเบีย เมื่อเดือนมิถุนายน 2552 จากนั้นอีกหนึ่งปีไปปรากฏตัวในสหรัฐอเมริกา ขณะที่ข้อมูลยังขัดแย้งกันอยู่ว่าถูกลักพาตัวไปหรือ แปรพักตร์ ในช่วงเกิดบรรยากาศตึงเครียดหนักในการเผชิญหน้า ด้านนิวเคลียร์ระหว่างอิหร่านกับชาติมหาอำนาจตะวันตก กระทั่งในเดือน กรกฎาคม ปี 2553 นายอามิริเดินทางกลับกรุงเตหะราน และบอกว่า ถูกลักพาตัวไปโดยเจ้าหน้าที่ซีไอเอของอเมริกาที่พูดภาษาฟาร์ซี ตอนแรก นายอามิริได้รับการยกย่องเป็นฮีโร่ เมื่อให้สัมภาษณ์ขณะเดินทางกลับบ้านเกิดว่า ตนเองอดทนต่อการกดดันของซีไอเอ โดยไม่เคย แปรพักตร์ และไม่ยอมทำตามซีไอเอผู้จับตัวที่ต้องการให้พูดกับสื่อมวลชน ว่า ตนมีแล็ปท็อปที่มีเอกสารสำคัญอยู่เกี่ยวกับโครงการนิวเคลียร์ทางทหารของอิหร่าน อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่รัฐบาลอิหร่านไม่ได้เชื่อตามที่นาย อามิริกล่าว และนำตัวไปสอบสวน ก่อนถูกจับขังคุกใน 5 ปีต่อมา

กระทรวงยุติธรรมของสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

สิทธิอำนาจอย่างเป็นทางการที่จะเกี่ยวข้องกับคดีความต่างๆและคำอุทธรณ์ต่างๆอยู่กับกระทรวงยุติธรรม การจัดตั้งศาลยุติธรรมต่างๆและการดำเนินการพิจารณาปัญหากฎหมายของศาลนั้นๆจะถูกกำหนดโดยกฎหมาย

ตามมาตรา 160 ของรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ในการประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายตุลาการกับหน่วยงานอื่นๆของรัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร รัฐมนตรีจะได้รับร่างกฎหมายจากฝ่ายตุลาการและรับรองฝ่ายตุลาการในการเสนอเรื่องให้รัฐสภาพิจารณา โดยสามารถแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายก่อนเข้าสู่สภาได้ กระทรวงยุติธรรมยังมีการวางแผนล่วงหน้าในส่วนของพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายตุลาการภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่ายตุลาการ และปกป้องงบประมาณฝ่ายตุลาการก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะนำแถลงต่อสภา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้รับการเสนอชื่อจากประธานาธิบดีตามคำแนะนำของหัวหน้าฝ่ายตุลาการ รัฐสภาและประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้งมีเสียงเพียงเล็กน้อยในการเลือกและเสนอชื่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (Minister of Justice)

Mostafa Pourmohammadi เป็นอัยการและนักการเมืองชาวอิหร่าน ผู้ซึ่งเคยทำหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆมาอย่างหลากหลายและมีตำแหน่งอยู่ในคณะรัฐมนตรี ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2013

การศึกษา

ศึกษาในด้านกฎหมาย หลักกฎหมาย และปรัชญาที่โรงเรียนสอนศาสนาที่มีชื่อว่า Haqqani ในเมือง Qom ต่อมาสำเร็จการศึกษาพิเศษทางนิติศาสตร์ที่เมือง Mashhad, Qom และ Tehran และจบการศึกษาด้านนิติศาสตร์ระดับสี่ รวมทั้งกฎหมายอิสลามซึ่งเทียบเท่ากับปริญญาเอก

ประสบการณ์การทำงาน

Pourmohammadi เคยเป็นอัยการของศาลปฏิวัติใน Bandar Abbas, Kermanshah และ Mashhad ตั้งแต่ปี 1979 ถึง 1986 ต่อมาได้รับหน้าที่เป็นอัยการของศาลกองทัพปฏิวัติ (the Armed Forces Revolutionary Court) ในภูมิภาคตะวันตกในปี 1986

ในปี 1987 ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงข่าวกรอง โดยมี Hojjatoleslam Ali Fallahian เป็นรัฐมนตรีว่าการของกระทรวง ในสมัยประธานาธิบดี Ali Akbar Hashemi Rafsanjani นอกจากนี้เขายังได้รับการแต่งตั้งเป็นอธิบดีกรมการต่อต้านข่าวกรอง (counterintelligence) ในกระทรวงข่าวกรอง ตั้งแต่ปี 1997 ถึง 1998 ต่อมาได้ทำหน้าที่เป็นอธิบดีกรมการต่างประเทศในกระทรวงแห่งนี้ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการข่าวกรองสิ้นสุดลงในปี 1999

นอกจากนี้เขายังเคยรักษาการในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการด้านสารสนเทศ ตั้งแต่ปี 1997 ถึง 1999 อีกทั้งเป็นสมาชิกและหัวหน้าคณะกรรมการกลางเอกสารการปฏิวัติอิสลาม (Center for Islamic Revolution Documents) และได้รับการแต่งตั้งจาก Khamenei ซึ่งเป็นผู้นำสูงสุดให้เป็นหัวหน้าแผนกการเมืองและสังคมที่สำนักงานของ Khamenei ในปี 2003

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2005 Pourmohammadi ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจาก Ahmadinejad โดยสภาที่ปรึกษาอิสลาม (Majlis) ให้การรับรองเขาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงด้วยเสียงเห็นชอบ 153 เสียง ต่อมาในความพยายามที่จะยุติชะตากรรมของผู้ลี้ภัย Pourmohammadi ได้เข้าร่วมการประชุมข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติในวันที่ 10 ตุลาคม 2006 ที่เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เขาถูกปลดออกจากตำแหน่งในการปรับคณะรัฐมนตรีในเดือนพฤษภาคม ปี 2008 เนื่องจากเขาถูกกล่าวหาว่าเป็นคนรายงานผู้นำสูงสุด Ayatollah Ali Khamenei ในเรื่องการเลือกตั้งที่ไม่โปร่งใส ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจาก Ahmedinejad

หลังจากนั้น Pourmohammadi ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสำนักงานกองตรวจการสูงสุดของอิหร่าน (Iran's general inspectorate office) เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2013 เขาได้รับการเสนอชื่อจาก Hassan Rouhani ประธานาธิบดีที่เพิ่งได้รับการเลือกตั้งมา ให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและเขาก็ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2013 จากสภาที่ปรึกษาอิสลาม (Majlis)

องค์กรอัยการของสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน (Islamic Republic of Iran) ใช้กฎหมายอิสลามในการปกครองประเทศ โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๖ บัญญัติให้อำนาจตุลาการมีความเป็นอิสระและรับผิดชอบครอบคลุมถึงการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด รวมถึงการสืบสวนสอบสวน สั่งคดี ฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาและพิจารณาพิพากษา ประมุขสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้งประธานฝ่ายอำนาจตุลาการและประธานฝ่ายอำนาจตุลาการเป็นผู้แต่งตั้งประธานศาลสูงสุด และอัยการสูงสุด (Prosecutor-General) มาตรา ๑๕๗ - ๑๕๘ บัญญัติให้มีคณะกรรมการระดับสูงด้านความยุติธรรม ประกอบด้วย ประธานศาลสูงสุด, อัยการสูงสุด และกรรมการอื่นอีกสามคนซึ่งมาจากการคัดเลือกของผู้นำทางศาสนาอิสลาม มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี มีอำนาจหน้าที่จัดตั้งหน่วยงานด้านการดำเนินคดีของรัฐขึ้นในกระทรวงยุติธรรมเพื่อทำหน้าที่ดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งของรัฐ ตลอดจนควบคุมดูแลการแต่งตั้งผู้พิพากษาและพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการ (Public Prosecution Office) สังกัดกระทรวงยุติธรรม แต่อัยการสูงสุดและพนักงานอัยการ ถือเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ

ที่มา : สารานุกรมฉบับสรุปลความ องค์กรอัยการใน 195 ประเทศ

Mohammad Jafar Montazeri

Mohammad Jafar Montazeri เคยดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลศาสนาพิเศษและศาลยุติธรรมทางปกครองมาก่อน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2016

กองทัพอิหร่าน

กองทัพอิหร่านประกอบด้วยกองกำลังพิทักษ์ปฏิวัติอิสลามอิหร่าน หรือ IRGC และกองกำลังประจำการทั้งสองกองทัพอยู่ภายใต้การบัญชาการของผู้บัญชาการคนเดียวกันคือโมฮัมหมัด อาลี จาฟารี (Mohammad Ali Jafari)

ตามรัฐธรรมนูญอิหร่านที่พวกอิหม่ามร่างขึ้น กำหนดให้ กองกำลังพิทักษ์ปฏิวัติอิสลามอิหร่าน (Iran's Islamic Revolution Guards Corps - IRGC) หรือ Pasdaran มีอำนาจปกป้องระบอบการปกครองแบบอิสลามของประเทศภายหลังการปฏิวัติอิหร่านให้เป็นรัฐศาสนาได้สำเร็จ และเพื่อถ่วงดุลอำนาจกับกองกำลังประจำการหรือ Artesh ซึ่งตามรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีหน้าที่ป้องกันชายแดนและควบคุมความสงบเรียบร้อยในประเทศ

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกองกำลัง Pasdaran มันมีบทบาทล้ำเส้นกับกองกำลังประจำการหลัก เพราะ Pasdaran ยังมีบทบาทด้านรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศ มีการพัฒนากำลังอาวุธของตนเองทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ กองกำลัง Pasdaran นี้ประมาณการว่ามีกองกำลังพร้อมรบกว่า 125,000 นาย และยังอ้างว่ามียุทโธปกรณ์ทั้งภาคพื้นดิน ทางเรือ และทางอากาศ และซีปนาวุธระยะไกลด้วย

นอกจากนี้ Pasdaran ยังอยู่เบื้องหลังปฏิบัติการทางทหารของอิหร่านหลายครั้ง เช่นในเดือนมีนาคม ปี 2550 ได้ทำให้เกิดความตึงเครียดทางการทูตกับอังกฤษ ด้วยการควบคุมตัวนักวิทยุอินของอังกฤษ 15 ราย ขณะลาดตระเวนที่ปากแม่น้ำชัตต์ อัล-อาหรับ (Shatt al-Arab) ที่คั่นระหว่างชายแดนอิรักและอิหร่าน

สหรัฐอเมริกาเองก็เคยกล่าวหาหน่วยคุด (Quds Force) กองกำลังที่มีภารกิจปฏิบัติการนอกประเทศอิหร่าน ซึ่งมีกำลังพลกว่า 15,000 คน ที่อยู่ภายใต้ Pasdaran ว่าเป็นตัวการส่งมอบวัตถุระเบิดชนิดเจาะเกราะ (explosively formed projectiles - EFPs) ให้กับนักรบซีอะห์ซึ่งต่อต้านสหรัฐในอิรัก

หน่วยคุดนี้ เชื่อกันว่าเจ้าหน้าที่ประจำการในสถานทูตอิหร่านของหลายประเทศทั่วโลก พวกเขาถูกกล่าวหาว่าทำงานข่าวกรองในต่างประเทศ จัดตั้งค่ายฝึกอาวุธและขนอาวุธทางเรือให้กับกลุ่มนักรบต่างชาติที่อิหร่านสนับสนุน อย่างเช่นกลุ่มเฮซบอลเลาะห์ (Hezbollah)

ด้วยอำนาจอย่างมหาศาล ทำให้กองกำลังพิทักษ์ปฏิวัติอิสลามอิหร่านหรือ Pasdaran การที่ประธานาธิบดี มะห์มูด อะห์มาดีเนjad ก็เคยเป็นสมาชิกของกองกำลังนี้ และ Pasdaran ก็มีความใกล้ชิดและได้รับการสนับสนุนจากผู้นำสูงสุดอย่าง อายาตุลเลาะห์ อาลี คาเมนี ทำให้ Pasdaran เป็นตัวแสดงสำคัญในการเมืองของอิหร่าน

และเชื่อกันว่า อายาตุลเลาะห์ คาเมนี ซึ่งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด ใช้อำนาจของเขาในการขยายอิทธิพลของเขาและ Pasdaran ผ่านการแต่งตั้งสมาชิก Pasdaran หลายคนให้มีตำแหน่งทางการเมืองระดับสูง และใช้กองกำลังนี้การรบฝ่ายที่ต่อต้านเขาและพวกนิยมปฏิรูปในอิหร่าน

ล่าสุดหลังการเลือกตั้งในปี 2548 ประธานาธิบดีอะห์มาดีเนjad ได้แต่งตั้งอดีตทหารผ่านศึกใน Pasdaran ให้เป็นรัฐมนตรีในกระทรวงสำคัญๆ

นอกจากนี้ กองกำลัง Pasdaran ยังมีอำนาจในสถาบันทางสังคมของพลเรือน และมีบทบาททางเศรษฐกิจราว 1 ใน 3 ของอิหร่านผ่านการสงเคราะห์และการให้สินเชื่อบริหารจัดการ

ฝ่ายวิศวกรรมของ Pasdaran ที่ชื่อว่า Khatam-ol-Anbia หรือที่เรียกในชื่อย่อว่า GHORB ได้รับงบประมาณหลายพันล้านเหรียญสหรัฐเพื่อว่าจ้างในโครงการก่อสร้างต่างๆ รวมไปถึงโครงการก่อสร้างสนามบินนานาชาติอิหม่ามโคไมนี (Imam Khomeini international airport) สนามบินแห่งใหม่ในเตหะรานด้วย

Pasdaran ยังเป็นเจ้าของหรือควบคุมห้องทดลองของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง บริษัทผลิตอาวุธ หรือแม้แต่บริษัทผลิตรถยนต์ด้วย ซึ่งหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียล ไทม์ (The Financial Times) ประมาณการว่าร้อยละ 30 ในภารกิจของ Pasdaran เกี่ยวข้องกับเรื่องธุรกิจ และส่งภาษีให้กับรัฐราว 2,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

นอกจากนี้กองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติหรือ Pasdaran ยังคงควบคุมกองกำลัง Basij (Basij Resistance Force) ซึ่งเป็นทหารอาสาสมัครอิสลาม มีกำลังพลทั้งชายและหญิงราว 90,000 คน และสามารถระดมพลในรัศมี 1 ไมล์ได้ทันที โดยทหารอาสา Basij มักถูกระดมพลบ่อยครั้งให้ออกมาตามท้องถนนเพื่อใช้สลายการชุมนุมของฝ่ายต่อต้าน พวกเขามีสาขาอยู่ทุกๆ ตำบลของอิหร่าน

ที่มา : เว็บไซต์ประชาไท <http://prachatai.com/journal/2009/06/24738>

สรุปการบรรยายเกี่ยวกับสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
โดย Mr. Mohammad Darabi
ที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

ระบบการดำเนินงานในอิหร่านหรือการเมืองการปกครองของอิหร่านมีกลิ่นอายของอารยธรรมทางศาสนาหรือประเพณีเก่าๆ ผสมผสานกับอารยธรรมใหม่ๆรวมเข้าไว้ด้วยกัน อิหร่านคือสะพานเชื่อมต่อระหว่างเอเชียและยุโรป ซึ่งเป็นทางสายเก่าที่เชื่อมต่อสองภูมิภาคทั้งเอเชียกลาง เอเชียใต้ เอเชียตะวันออก ส่งผลให้อิหร่านเป็นหนึ่งในเส้นทางสายไหมในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และทำให้อิหร่านมีประสบการณ์อย่างมากมายในการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง รวมทั้งในเรื่องของวัฒนธรรมและประเพณี

ในด้านวัฒนธรรมประเพณี มิติในด้านนี้ของอิหร่านมีความกว้างไกล ครอบคลุม และถูกเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆ ที่อยู่ล้อมรอบประเทศอิหร่าน เช่น ประเทศอัฟกานิสถาน ปากีสถาน อาเซอร์ไบจาน อิรัก รวมถึงคาบสมุทรซาคูติอาระเบีย ซึ่งยังมีบรรดาญาติหรือตระกูลต่างๆที่เป็นสายเชื่อมโยงความสัมพันธ์มาจากประเทศอิหร่านอยู่ ณ วันนี้

ระบบการเมืองการปกครอง

ระบบการเมืองการปกครองของอิหร่านมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ หลักฐานที่ค้นพบ คือ สถานที่ที่เรียกว่า "Persepolis" ในส่วนของสิ่งสำคัญที่ขุดพบ ซึ่งทำให้เห็นว่าอิหร่านมีประเพณีหรือประวัติศาสตร์การปกครองที่เก่าแก่ คือ การขุดพบแท่นศิลาจารึกของคูรูสหรือดอริอูส การขุดพบศิลาจารึกครั้งนี้ทำให้ได้รู้ว่ามี การดำเนินการในเรื่องของการวางหลักกฎหมายและระบบการปกครองมานานแล้วตั้งแต่ในอดีต

การปกครองในระบบสภารัตอิสลาม การวางรากฐานการปกครองหรือกฎหมายของอิหร่านแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ การวางรากฐานก่อนการมาของการปกครองระบอบอิสลามและการมาถึงของการปกครองระบอบอิสลาม ในส่วนแรกก่อนจะมาเป็น การปกครองระบอบอิสลาม เดิมอิหร่านมีการปกครองโดยระบอบกษัตริย์ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการปกครองอิหร่านโดยตรง แต่ในระบอบนี้ไม่ได้ใช้หลักนิติธรรมอิสลามในการปกครอง จนกระทั่งเมื่อถึงปี 1979 ได้ถึงระยะเวลาของการที่จะมีการปฏิวัติอิสลามขึ้น ก่อนหน้าและหลังจากจะเกิดการปฏิวัติอิสลาม บรรดาผู้นำในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้นำสูงสุดหรือว่าผู้ที่มีส่วนร่วมในการปฏิวัติอิสลามครั้งนี้ได้มีการเริ่มเขียนร่างกฎหมายในการปกครองอิหร่านขึ้นมาก่อนจะมีการปฏิวัติแล้ว ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1979 ได้มีการจัดตั้งการทำประชามติขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอิหร่าน การทำประชามติครั้งนี้ทางผู้ปฏิบัติการได้ตั้งคำถามไว้หลายคำถามสำหรับประชาชนอิหร่าน คือ คุณต้องการการปกครองแบบไหนที่มาจากประชาชน ต้องการการปกครองลักษณะไหนและอยากให้ใครขึ้นมาใช้อำนาจในการปกครอง กล่าวคือ ให้ประชาชนเป็นผู้เลือกแบบและเลือกว่าต้องการระบบการปกครองของประเทศเป็นแบบไหน ประชาชนในขณะนั้นได้ออกมาทำประชามติในครั้งนี้เป็นจำนวน 98.5% ซึ่งพวกเขาเหล่านั้นมีความต้องการที่จะให้เกิดการปฏิวัติอิสลาม และมีรัฐบาลที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชน

ก่อนที่จะเกิดการปฏิวัติอิสลามในอิหร่านมีการจัดตั้งคณะเพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนและได้ร่างกฎหมายขึ้นมาเป็นบางส่วน หลังจากนั้นก่อนที่จะเกิดการปฏิวัติก็ยังคงได้มีการจัดตั้งคณะที่จะเลือกตัวบุคคลเพื่อที่จะมาดำเนินการหรือมารับตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารประเทศด้วยเช่นกัน

หลังจากการปฏิวัติอิสลามประสบความสำเร็จ บรรดาผู้มีอำนาจหรือนักวิชาการได้ทำการจัดตั้งสิ่งที่เรียกว่า "สภาสูงสุดของอิหร่าน" เพื่อวางกฎหมายให้ครอบคลุม 2 ปัจจัย คือ 1. การดำเนินการในรูปแบบที่

สอดคล้องกับครรลองคลองธรรมของอิสลาม 2. การดำเนินการและการปกครองประเทศโดยอาศัยความมีอิสรภาพของประชาชนเป็นหลัก

หนึ่งในเสียงของประชาชนก่อนที่จะเกิดการปฏิวัติอิสลามแห่งอิหร่านหรือก่อนที่จะมีการจัดตั้งรัฐบาลอิสลามของอิหร่านในปี 1979 ประชาชนได้ขอสามสิ่งกับรัฐบาลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ อิสรภาพ ภารตภาพ และการปกครองประเทศที่เป็นการตัดสินใจของประชาชน

หลังจากที่ได้จัดตั้งหรือมีการทำประชามติที่มีประชาชนจำนวน 98.5% มาออกเสียงว่าต้องการให้เกิดการปฏิวัติ การจัดตั้งการปกครองระบอบประชาชนขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อมาก็ได้มีการทำประชามติขึ้นอีกครั้งหนึ่งในปีเดียวกัน ประชาชนมาลงคะแนนเสียงถึง 99.5% ในการยอมรับระบอบอิสลามและการจัดตั้งระบอบการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน หลังจากมีการทำประชามติขึ้นมาและการปฏิวัติอิสลามอิหร่านประสบความสำเร็จแล้ว กฎหมายที่ได้ตราขึ้นได้มีการถูกปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขเพียงหนึ่งครั้งและในปี 1989 เดือนกรกฎาคมได้มีการแก้ไขร่างกฎหมาย ส่งผลให้มีการทำประชามติขึ้นอีกครั้ง โดยในขณะนั้นมีประชาชนออกมาลงคะแนนเสียงและยอมรับในการตรากฎหมายเป็นจำนวน 97.5%

ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงการตรากฎหมายในปี 1989 นี้ ได้มีการเปิดช่องให้เลือกว่าจะเอาแบบประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรี ณ ตอนนั้นในส่วนของการเลือกนายกรัฐมนตรีได้ถูกตัดออกไปเหลือแต่เพียงประธานาธิบดี

ตามกฎหมายมาตรา 57 ที่ตราไว้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี 1989 มีการแบ่งภาคส่วนต่างๆออกเป็น 3 ภาคส่วน ได้แก่ รัฐบาล ผู้ปฏิบัติการ และประชาชน ในทุกภาคส่วนของการปกครองหรือทุกกระทรวงใหญ่ๆ จะอยู่ภายใต้การควบคุมและการวินิจฉัยของผู้นำสูงสุด ส่วนประธานาธิบดีและคณะของประธานาธิบดี ซึ่งปัจจุบันนี้อิหร่านมีประธานาธิบดี คือ Hassan Rouhani และมี Ali Larijani เป็นประธานสภา

การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของประเทศอิหร่านยึดโยงอยู่ภายใต้การเลือกตั้งทั้งสิ้น บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมืองของอิหร่าน ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาผู้นำสูงสุด ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยหน่วยงานที่เรียกว่า "Shora-ye Negahban" จะเป็นสภาคัดสรรทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โดยหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาดูแลในเรื่องการเลือกตั้งโดยเฉพาะดังกล่าว คือ คณะทำงานจำนวน 12 ท่านที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้คัดสรรผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของอิหร่าน จะประกอบด้วยผู้มีความรู้ทางด้านศาสนาเป็นนักวิชาการ จำนวน 6 ท่าน และผู้ที่มีความรู้ด้านสิทธิมนุษยธรรมและกฎหมายของประเทศอีกจำนวน 6 ท่าน

สำหรับคณะทำงาน 6 ท่านแรกที่เป็นนักการศาสนา จะเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องศาสนา ส่วนอีก 6 ท่าน มีที่มาจากจากการเลือกสรรที่ไม่ใช่ นักการศาสนา โดยได้รับการคัดเลือกจากท่านผู้นำสูงสุดที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายมนุษยชน กฎหมายการเมืองการปกครอง เนื่องจากบุคคลทั้ง 6 ท่านจะต้องเข้ามาทำหน้าที่เลือกสรรผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยคำแนะนำของสภาผู้นำสูงสุดไปยังสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาการดำรงตำแหน่งการเป็นผู้คัดสรรในครั้งนี้

การทำหน้าที่ของคณะทำงานทั้ง 12 ท่าน แต่ละท่านมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตรวจสอบคัดสรรหรือคัดกรองคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้มีคุณสมบัติตรงตามที่รัฐบาลหรือประชาชนต้องการ และไม่มีประวัติความต่างพร้อยที่ไม่ดีก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งประธานาธิบดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาสูงสุด

การเลือกตั้งของประเทศอิหร่านคือ การเลือกตั้งสภาสูงสุด และการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร ทั้งสอง การเลือกตั้งดังกล่าวเป็นการเลือกตั้งที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริง แต่การกำหนดบุคคลที่จะมาดำรง ตำแหน่งผู้นำสูงสุด ซึ่งเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ จะมาจากการคัดสรรโดยสภาผู้นำสูงสุด

สภาสูงสุดมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนด้วยความเหมาะสม โดยมีสมาชิกจำนวน 86 คน และมีหน้าที่สำคัญในการคัดสรรบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุด

สภาผู้แทนราษฎรของอิหร่านในปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีทั้งหมด 290 คน ซึ่งกำหนดตาม เกณฑ์ของจำนวนประชากร โดยคำนวณจากความหนาแน่นของประชากรพื้นที่ในแต่ละจังหวัด แม้กระทั่งใน ส่วนของชนกลุ่มน้อยหรือประชาชนบางส่วนที่นับถือศาสนาอื่นที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลาม เช่น ศาสนาคริสต์หรือ ศาสนาอื่น ๆ ก็มีผู้แทนอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า รูปแบบการจัดตั้งสภาผู้แทนราษฎรของ อิหร่านเป็นระบบการปกครองที่ให้เสรีภาพแก่ประชาชน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่อาจพบเห็นได้ในประเทศแถบ คาบสมุทรอาหรับในลักษณะนี้มาก่อน

สภาผู้แทนราษฎรมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และไม่มีกำหนดของจำกัดของ ระยะเวลาสูงสุดในการดำรงตำแหน่งไว้ บางท่านสามารถดำรงตำแหน่งได้มากกว่า 10 ปี หน้าที่สำคัญของสภา ผู้แทนราษฎร คือ การตรากฎหมาย และการกำหนดงบประมาณแผ่นดิน

ผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถติดป้ายประกาศหาเสียงเพื่อแนะนำ ตัวอย่างได้ตลอด โดยไม่มีกฎหมายมาห้ามปรามในเรื่องนี้

สำหรับระบบพรรคการเมืองในอิหร่าน ไม่มีความเข้มแข็ง มีเพียงกลุ่มบุคคลที่มีความคิดเห็นใน แนวทางเดียวกันมารวมกลุ่มกันเพื่อคัดเลือกตัวแทนมาลงสมัครรับเลือกตั้ง และการลงสมัครจะมาสมัครด้วย ตนเอง โดยไม่มีหน่วยงานใดสนับสนุน

หลังจากมีการเลือกตั้งแล้ว เมื่อสภาผู้แทนราษฎรบัญญัติกฎหมายใดขึ้นใช้บังคับแล้ว บรรดาบท กฎหมายทั้งหมดจะถูกส่งไปที่สภาการปกครองหรือสภาคัดสรรจำนวน 12 ท่านดังกล่าวข้างต้น เพื่อขอความ เห็นชอบก่อนที่มีการประกาศใช้กฎหมาย โดยสภาดังกล่าวทำหน้าที่ตรวจสอบว่าการตรากฎหมายทั้งหมดนั้น ขัดแย้งกับหลักอิสลามหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่บังคับใช้มาก่อนหน้านี้หรือไม่ อันเป็นการตรวจสอบอีกครั้งว่าจะไม่ มีการขัดแย้งกับหลักนิติธรรมอิสลามและมนุษยธรรม

หากสภาคัดสรรได้ตรวจสอบแล้วพบว่าการตรากฎหมายใดก็ตามไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งในเรื่องหลัก นิติธรรมอิสลามหรือในส่วนอื่น ๆ ก็จะส่งกฎหมายนั้นกลับไปยังสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งเพื่อดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง และในครั้งสุดท้าย เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้ตรวจสอบกฎหมายนั้นแล้วก็จะส่งกลับไปยังสภาคัดสรร อีกครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวต่อไป

ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับสภาคัดสรรเห็นไม่ตรงกันในเรื่องของ กฎหมายบางมาตรา จะมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาหน่วยงานหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของทั้งสภาใน กรณีดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญที่มาจากหลาย ๆ สาขา รวมทั้งเป็นนักวิชาการทางด้าน การเมืองการปกครอง เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ อำนาจของสภาการปกครองหรือสภาคัดสรรที่สำคัญอีกประการคือ ในช่วงสงครามหรือ ช่วงมีปัญหาด้านการเมืองซึ่งอาจก่อให้เกิดสงคราม หากจะมีการเลือกตั้งขึ้น สภาคัดสรรมีอำนาจที่จะกำหนด ไม่ให้จัดการเลือกตั้งหรือเลื่อนการจัดการเลือกตั้งไปก่อนได้

สำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีของอิหร่านที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งเป็นการดำรง ตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นครั้งที่ 2 ของประธานาธิบดีคนปัจจุบัน ตามที่ประชาชนมาออกเสียงเลือกตั้ง ประธานาธิบดี หลังจากนั้นจะมีพิธีมอบตำแหน่งอย่างเป็นทางการโดยผู้นำสูงสุดจะดำเนินการในเรื่องต่อไป ซึ่ง

กำหนดไว้ในเดือนสิงหาคมของปีนี้ ทั้งนี้ สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ตรวจสอบในเรื่องของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่ง เป็นคณะกรรมการของประธานาธิบดีด้วย

ศาลยุติธรรม

ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งประธานศาลสูงสุดจะอยู่ในวาระ 5 ปี โดยท่านผู้นำสูงสุดเป็นผู้แต่งตั้ง จากบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด เช่น เป็นผู้มีความยุติธรรม มีความรอบรู้ มีการศึกษาสูง ทั้งด้านทาง โลกและหลักนิติธรรมอิสลาม

ประธานศาลยุติธรรมมีหน้าที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย รวมทั้งการ พิจารณาให้มีการตรากฎหมายโดยการเปรียบเทียบในเรื่องของโทษและการกระทำความผิด ตลอดจนการ ตัดสินโทษที่ต้องใช้หลักนิติธรรม หลักมนุษยธรรม และหลักนิติธรรมอิสลามประกอบด้วยเช่นกัน เนื่องจากเป็น หน้าที่ที่จะต้องปกป้องดูแลสิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศทั้งปวง

ในส่วนของศาลภายในประเทศมีการจัดตั้งหน่วยงานใกล้เคียง หรือศูนย์ใกล้เคียงขึ้นมา เพื่อใกล้เคียง คู่ความทั้ง 2 ฝ่าย ก่อนที่จะมีการตัดสินว่าใครเป็นฝ่ายผิด

นอกจากนี้กรณีที่ถูกกล่าวหาหรือผู้พิพากษาคนใดกระทำความผิดกฎหมาย จะถูกดำเนินคดีภายใต้ศาล เฉพาะเจาะจงที่จัดตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อตัดสินผู้พิพากษา ภายใต้การควบคุมดูงานของฝ่ายปกครองอีก ชั้นหนึ่ง

การปกป้องคุ้มครองเพื่อควบคุมไม่ให้มีผู้ใดกระทำความผิดกฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อย จะ มีการตรากฎหมายภายในของกระทรวงยุติธรรมที่ชื่อว่า “ความยุติธรรมในการทำงานร่วมกันในหน่วยงาน” เพื่อมาบังคับใช้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหรือบุคคลใดก็ตามที่อยู่ในศาลยุติธรรมจะต้องทำหน้าที่และปฏิบัติ หน้าที่ให้สอดคล้องกับแนวทางที่ได้กำหนดไว้

**ภาพข่าวจากเว็บไซต์
Guardian Council**

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
تعداد بازدید کنندگار
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز!
سایت در امروز: 18!
این صفحه امروز: 38

سایر اخبار

یکشنبه 1396/4/18

سفر «اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند» به ایران

اعضای دادگاه قانون اساسی کشور تایلند، در سفری به ایران دیدارهایی با حضرت آیت الله جنتی و نیز اعضای «شورای نگهبان» خواهند داشت.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، هیأت تایلندی در سفر چند روزه خود، قرار است طی دیدارها و نشست هائی با فرآیند پاسداری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نیز روند نظارت بر انتخابات آشنا گردد. پیشتر، طی سالهای گذشته اعضای دادگاه قانون اساسی جمهوری اسلامی پاکستان و نیز جمهوری آرمستان، سفرهای مشابهی به جمهوری اسلامی ایران داشته اند. شایان ذکر است؛ شورای قانون اساسی در تایلند، نهادی نوپا است و اعضای آن مایل هستند با شیوه کار نهادهای مشابه از جمله شورای نگهبان در ایران، آشنا شوند. تایلند، کشوری است در جنوب شرق آسیا، با ۶۴ میلیون نفر جمعیت که اکثریت آنان بودائی هستند. با این حال سه استان این کشور، دارای اکثریت مسلمان بوده و جمعیت 800 هزار نفری شیعیان این کشور نیز در انجام مناسک خود آزاد هستند. تشیع حدود چهار قرن قبل و در عصر صفویه با عزیمت فردی به نام «شیخ احمد قمی» به تایلند راه یافته است.

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

- صفحه اول
- درباره شورای نگهبان
- دبیر
- سخنگو
- اعضاء
- تطبیق مصوبات
- تفاسیر اصول قانون اساسی
- انتخابات
- قوانین اساسی
- مقالات
- پایگاه های دیگر
- آرشیو اخبار
- ارتباط با ما

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صفحه
تعداد بازدید کنندگان
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز:
سایت در امروز: 24!
این صفحه امروز: 11

سایر اخبار

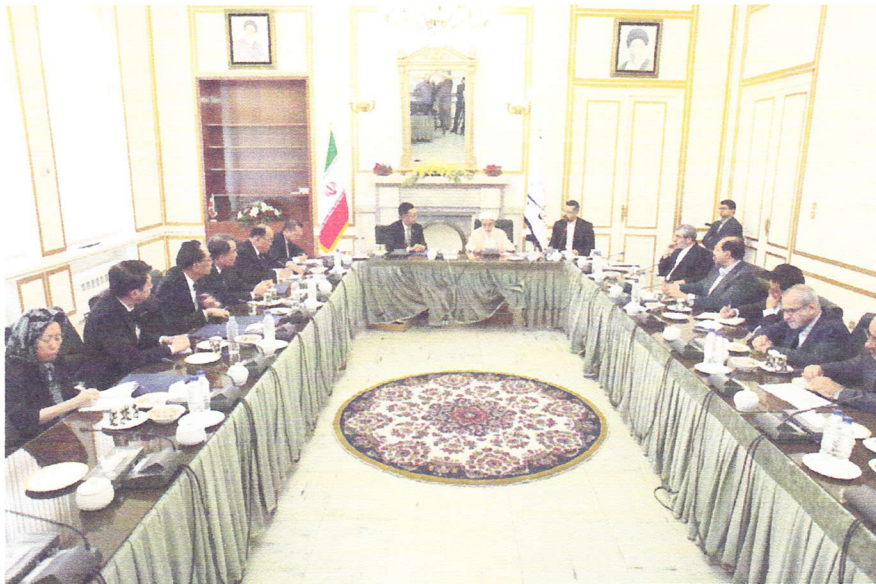
دوشنبه 1396/4/19

دیدار اعضای دادگاه اساسی تایلند با دبیر شورای نگهبان

اعضاء دادگاه قانون اساسی تایلند با دبیر و برخی اعضای شورای نگهبان ملاقات کردند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، صبح امروز رئیس و اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند به همراه یک هیات سی نفره با دبیر و برخی اعضای شورای نگهبان ملاقات کردند.

هیأت تایلندی در سفر چند روزه خود، قرار است طی دیدارهایی با اعضای شورای نگهبان و مسئولان قضایی با فرآیند پاسداری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نیز روند نظارت بر انتخابات آشنا گردد.

[آرشیو اخبار](#)

[نسخه قابل چاپ](#)

بازدیدها
تعداد بازدید این صفحه
تعداد بازدید کنندگان
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز:
سایت در امروز: 32!
این صفحه امروز: 6

RSS

سایر اخبار

دوشنبه 1396/4/19
حضرت آیت الله جنتی در دیدار اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند:
اقتدار جمهوری اسلامی، حاصل «اسلام» است

دبیر شورای نگهبان در دیدار اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند، گفت: اقتدار جمهوری اسلامی حاصل «اسلام» است.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، حضرت آیت الله جنتی، صبح امروز در دیدار اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند با تشریح روند پیروزی انقلاب اسلامی گفت: قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، ایران تحت نفوذ انگلیس و بعد، آمریکا بود. اما با پیروزی انقلاب اسلامی، ایران به اقتداری دست یافته است که دشمنان غربی ما با تحمیل فشارهای متعدد مانند جنگ تحمیلی و نیز تحریم ها، نتوانسته است، این کشور را تضعیف کند. وی تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران، با رهبری يك عالم بزرگ اسلامی و بر اساس اسلام برپا شد و هدف ملت ایران در همراهی و بیعت با حضرت امام خمینی (ره) این بود که اسلام در ایران، زنده شود.

دبیر شورای نگهبان، ضمن مقایسه اجمالی دادگاه قانون اساسی تایلند و شورای نگهبان گفت: در تایلند، دادگاه قانون اساسی همانند شورای نگهبان مستقل است و البته نسبت به شورای نگهبان این امتیاز را دارد که می تواند به تخلفات مقامات نیز رسیدگی کند. شورای نگهبان، همانند دادگاه قانون اساسی تایلند بر روند تصویب قوانین نظارت دارد اما با این تفاوت که غیر از انطباق مصوبات مجلس با قانون اساسی ، وظیفه دارد از شرع مقدس نیز پاسداری کند و از تبدیل مصوبه معایر با اسلام به قانون، جلوگیری می کند.

وی ابراز امیدواری کرد که هیأت تایلندی در طول سفر خود، ایران، اسلام و نظام جمهوری اسلامی را بشناسد.

رئیس مجلس خبرگان رهبری یکی دیگر از امتیازهای شورای نگهبان را بررسی صلاحیت داوطلبان مجلس و ریاست جمهوری و نیز نظارت بر انتخابات عنوان کرد.

در این دیدار همچنین آقای «نوراک» رئیس دادگاه قانون اساسی تایلند، ضمن ابراز خشنودی از

- صفحه اول
- درباره شورای نگهبان
- دبیر
- سخنگو
- اعضاء
- تطبیق مصوبات
- تفاسیر اصول قانون اساسی
- انتخابات
- قوانین اساسی
- مقالات
- پایگاه های دیگر
- آرشیو اخبار
- ارتباط با ما

سفر خود، از سوابق آشنائی 400 ساله مردم تایلند با ایران سخن گفت و تصریح کرد: مردم تایلند علاقه بسیاری به ایران دارند و می دانند که جمهوری اسلامی، توانسته است طی چهار دهه، ایران را به کشوری توسعه یافته و با صلح و ثبات پایدار تبدیل کند.

وی افزود: هدف ما از این سفر آشنائی با حکمرانی خوب در ایران است و می خواهیم بدانیم چه عناصری موجب شده است این کشور، در منطقه پرآشوب خاورمیانه توانسته است به صلح و امنیت دست یابد. رئیس هیأت تایلندی تصریح کرد: صمیمانه اعتقاد داریم که «اسلام» باعث شده است ایران به قدرتی دست یابد که دشمنان نتوانند جمهوری اسلامی را مهار کنند. وی ابراز امیدواری کرد این هیأت بتواند در آینده از تجربیات و سازوکارهای شورای نگهبان در اصلاح قانون اساسی تایلند بهره ببرد.

گزارش تصویری/دیدار اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند با آیت الله حنتی

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

Copyright © 2010 Guardian Council - All rights reserved.

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
تعداد بازدید کنندگان
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز!
سایت در امروز: 38!
این صفحه امروز: 7

سایر اخبار

دوشنبه 1396/4/19

گزارشی تصویری/دیدار اعضای دادگاه قانون اساسی تایلد با آیت الله جنتی

صبح امروز اعضاء دادگاه قانون اساسی تایلد با دبیر و برخی اعضای شورای نگهبان ملاقات کردند.

صفحه اول

درباره شورای نگهبان

دبیر

سخنگو

اعضاء

تطبیق مصوبات

تفاسیر اصول قانون اساسی

انتخابات

قوانین اساسی

مقالات

پایگاه های دیگر

آرشیو اخبار

ارتباط با ما

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

Copyright © 2010 Guardian Council - All rights reserved.

بازدیدها

نعداد بازدید این صفحه: 7652999
 تعداد بازدید کنندگان سایت: 20520182
 تعداد بازدید رزبرپورتال: 11462036
 این رزبرپورتال امروز: 3101
 سایت در امروز: 5242
 این صفحه امروز: 2308

RSS

دوشنبه 1396/4/19

گزارش تصویری/نشست مشترک اعضای حقوقدان شورای نگهبان با هیأت تأیلمدی

سایر اخبار

- صفحه اول
- درباره شورای نگهبان
- دبیر
- سخنگو
- اعضاء
- تطبیق مصوبات
- تفاسیر اصول قانون اساسی
- انتخابات
- قوانین اساسی
- مقالات
- پایگاه های دیگر
- آرشیو اخبار
- ارتباط با ما

اعضای حقوقدان شورای نگهبان، در نشست مشترکی با اعضا و کارشناسان دادگاه قانون اساسی تأیلمد به بحث و تبادل نظر پرداختند.

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

Copyright © 2010 Guardian Council - All rights reserved.

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
تعداد بازدید کنندگان
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز:
سایت در امروز: 46
این صفحه امروز: 11

دوشنبه 1396/4/19

نشست مشترک اعضای حقوقدان شورای نگهبان با هیأت تأییدی

سایر اخبار

صفحه اول

درباره شورای نگهبان

دبیر

سخنگو

اعضاء

تطبیق مصوبات

تفسیر اصول قانون اساسی

انتخابات

قوانین اساسی

مقالات

پایگاه های دیگر

آرشیو اخبار

ارتباط با ما

اعضای حقوقدان شورای نگهبان، در نشست مشترکی با اعضا و کارشناسان دادگاه قانون اساسی تأیید به بحث و تبادل نظر پرداختند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان در این نشست مشترک که با هدف آشنائی بیشتر نسبت به دو نهاد شورای نگهبان در جمهوری اسلامی و دادگاه قانون اساسی تأیید، انجام گرفت، پس از ارائه یک فیلم آموزشی، حاضران به بررسی اختیارات، تفاوت ها و شباهت های دو نهاد مشابه پرداختند.

در این نشست مشترک که علاوه بر اعضای حقوقدان شورای نگهبان، سه قاضی و کارشناسان برجسته دادگاه قانون اساسی تأیید حضور داشتند، هیأت تأییدی با روش های بررسی مصوبات مجلس شورای اسلامی، تفسیر قانون اساسی و نظارت بر انتخابات در جمهوری اسلامی ایران آشنا شدند.

گفتنی است، اعضای دادگاه قانون اساسی تأیید، در طی سفر خود ضمن دیدار با برخی از مقامات قضائی کشورمان، در جلسه عمومی آتی شورای نگهبان نیز حضور خواهند یافت.

گزارش تصویری/نشست مشترک اعضای حقوقدان شورای نگهبان با هیأت تأییدی

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

بازدیدها

R56

تعداد بازدید این صفحه
تعداد بازدید کنندگان
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز:
سایت در امروز: 75
این صفحه امروز: 19

سایر اخبار

چهارشنبه 1396/4/21

حضور اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند در جلسه هفتگی شورای نگهبان

صبح امروز اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند با حضور در جلسه هفتگی شورای نگهبان، با شیوه کار این نهاد آشنا شدند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، در ابتدای این نشست مشترک، آیت الله جنتی ضمن خیرمقدم به هیئت تایلندی به تشریح وظایف و اختیارات شورای نگهبان پرداخت. دبیر شورای نگهبان درباره اهم وظایف و اختیارات این شورا گفت: این نهاد وظیفه دارد ضمن نظارت بر همه مراحل انتخابات، صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری را بررسی کند.

وی افزود: همچنین بررسی انطباق مصوبات مجلس شورای اسلامی با شرع مقدس اسلام و قانون اساسی و نیز تفسیر قانون اساسی از وظایف شورای نگهبان است. آیت الله جنتی در پایان ابراز امیدواری کرد اعضای هیئت تایلندی با آشنایی بیشتر با اسلام و نظام جمهوری اسلامی به کشورشان بازگردند.

در این نشست مشترک همچنین آقای "نوراک" رئیس دادگاه قانون اساسی تایلند ضمن تشریح وظایف و اختیارات این نهاد گفت: دادگاه قانون اساسی تایلند علاوه بر انطباق مصوبات و قوانین با قانون اساسی وظیفه دارد صلاحیت اعضای قوای مجریه و مقننه یعنی نخست وزیر، وزرا، نمایندگان مجلس ملی و سناتورها را بررسی کند.

وی تصریح کرد: دادگاه قانون اساسی همچنین اختیار رسیدگی به تخلفات مقامات و نیز عزل آنها را دارد.

در ادامه این نشست، آیت الله بزدی، عضو فقهای شورای نگهبان درباره فرایند انطباق مصوبات با اسلام توضیحات بیشتری داد و دیگر حاضران با طرح پرسش هایی اطلاعات بیشتری را از اختیارات و وظایف دو نهاد شورای نگهبان در جمهوری اسلامی و دادگاه قانون اساسی مبادله کردند.

گزارش تصویری/حضور اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند در جلسه شورای نگهبان

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
 تعداد بازدید کنندگان
 تعداد بازدید زیرپورتال
 این زیرپورتال امروز:
 سایت در امروز: 84
 این صفحه امروز: 19

سایر اخبار

چهارشنبه 1396/4/21

پایان بازدید هیات قضایی تایلند از شورای نگهبان

سفر اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند به تهران و بازدید از شورای نگهبان پایان یافت

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، بازدید رئیس و اعضا دادگاه قانون اساسی تایلند که در رأس هیاتی سی نفره به تهران سفر کرده بودند از شورای نگهبان و برخی نهادهای قضایی پایان یافت.

در این سفر که ضمن آن دیدارهایی بین این هیأت قضایی با دبیر و اعضا شورای نگهبان، دادستان کل کشور، رئیس و اعضا دیوانعالی کشور و رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری کشور برگزار شد؛ طرفین به بحث و تبادل نظر درباره تجربیات مشترک یکدیگر پرداختند.

گفتنی است جلسه شورای نگهبان که به منظور بررسی مصوبات مجلس و انجام سایر وظایف شورای نگهبان برگزار می‌شود در این هفته با حضور هیأت مذکور تشکیل شد.

[آرشیو اخبار](#)

[نسخه قابل چاپ](#)

صفحه اول

درباره شورای نگهبان

دبیر

سخنگو

اعضاء

تطبیق مصوبات

تفسیر اصول قانون اساسی

انتخابات

قوانین اساسی

مقالات

پایگاه های دیگر

آرشیو اخبار

ارتباط با ما

Guardian Council

مجلس صیانه الدستور

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
تعداد بازدید کنندگان،
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز!
سایت در امروز: 89!
این صفحه امروز: 21!

سایر اخبار

چهارشنبه 1396/4/21

آگاهی اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند از ساختار و وظایف شورای نگهبان

اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند با وظایف، ساختار، تجربیات و رویه های کاری شورای نگهبان آشنا شدند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان به نقل از خبرگزاری صدا و سیما، دکتر کدخدایی با تبیین جزئیات دیدارهای اعضای این دادگاه در تهران گفت: هیئت عالی رتبه از دادگاه قانون اساسی تایلند شامل رئیس و برخی اعضا، شماری از قضات عالی رتبه از دیوان عدالت اداری و دیوان عالی این کشور و حدود 20 نفر از مشاوران از حوزه های مختلف به تهران سفر کرده اند. وی دادگاه قانون اساسی تایلند را نهادی شبیه به شورای نگهبان دانست و افزود: البته آنان رویه قضایی ای دارند که چنین دادگاهی شکل می گیرد اما به علت مشابهت هایی با شورای نگهبان مایل بودند به ایران سفر کنند و با نحوه کار و تجربه های این شورا آشنا شوند. دکتر کدخدایی گفت: دادگاه قانون اساسی تایلند عمری حدود 20 ساله دارد و اعضایش هر سال به یکی از کشورهای سفر می کنند تا از تجربیات آنان استفاده کنند و اکنون هم به تهران آمدند. عضو حقوقدان شورای نگهبان، دیدار اعضای این دادگاه با مقامات مختلف کشورمان را مطلوب دانست و افزود: روز نخست سفر به تهران، رئیس و جمعی از اعضای این دادگاه با آیت الله جنتی و شماری از اعضای حقوقدان شورای نگهبان دیدار کردند که توضیحات لازم درباره ساختار و وظایف شورا ارائه و به پرسش هایشان پاسخ داده شد. وی گفت: دپروز هم دیداری با دادستان کل کشور داشتند که دیدار خوبی بود و توضیحات خوبی هم درباره وظایف دادستانی کل کشور داده شد. دکتر کدخدایی افزود: این هیئت تایلندی همچنین با رئیس و اعضای دیوان عالی کشور دیدار و با حضور در یکی از جلسات هیئت عمومی این دیوان، از نزدیک رای گیری و بررسی یکی از پرونده ها را مشاهده کردند و دو طرف توضیحاتی درباره شرح وظایف هر یک از نهادهای ایرانی و تایلندی ارائه کردند. وی، دیدار با رئیس و برخی مسئولان دیوان عدالت اداری و حضور در نشست عمومی شورای نگهبان را از دیگر برنامه های دپروز و امروز اعضای هیئت تایلندی برشمرد. سخنگوی شورای نگهبان گفت: در این نشست، آیت الله جنتی و رئیس دادگاه قانون اساسی تایلند توضیحاتی درباره وظایف هر دو نهاد ارائه کردند و به پرسش های اعضا پاسخ داده شد. دکتر کدخدایی افزود: اعضای این هیئت تایلندی در روزهای آینده با مسئولان قضایی در استان های اصفهان و فارس دیدار می کنند و یکشنبه عازم کشورشان می شوند.

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

صفحه اول

درباره شورای نگهبان

دبیر

سخنگو

اعضاء

تطبیق مصوبات

تفسیر اصول قانون اساسی

انتخابات

قوانین اساسی

مقالات

پایگاه های دیگر

آرشیو اخبار

ارتباط با ما

بازدیدها

RSS

تعداد بازدید این صف
تعداد بازدید کنندگار
تعداد بازدید زیرپورتال
این زیرپورتال امروز:
سایت در امروز: 92
این صفحه امروز: 22

شنبه 1396/4/24

گزارش تصویری/حضور اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند در جلسه شورای نگهبان

سایر اخبار

- صفحه اول
- درباره شورای نگهبان
- دبیر
- سختگو
- اعضاء
- تطبیق مصوبات
- تفاسیر اصول قانون اساسی
- انتخابات
- قوانین اساسی
- مقالات
- پایگاه های دیگر
- آرشیو اخبار
- ارتباط با ما

اعضای دادگاه قانون اساسی تایلند با حضور در جلسه هفتگی شورای نگهبان، با شیوه کار این نهاد آشنا شدند.

آرشیو اخبار

نسخه قابل چاپ

Copyright © 2010 Guardian Council - All rights reserved.

ภาคผนวก

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

นายบุรีรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ศาสตราจารย์ ดร. นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ดร. ปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
และผู้แทนผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร "หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นรป.) รุ่นที่ ๕
เข้าเยี่ยมคารวะ Ayatollah Jannati ประธานสภาผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญ
ณ สภาผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

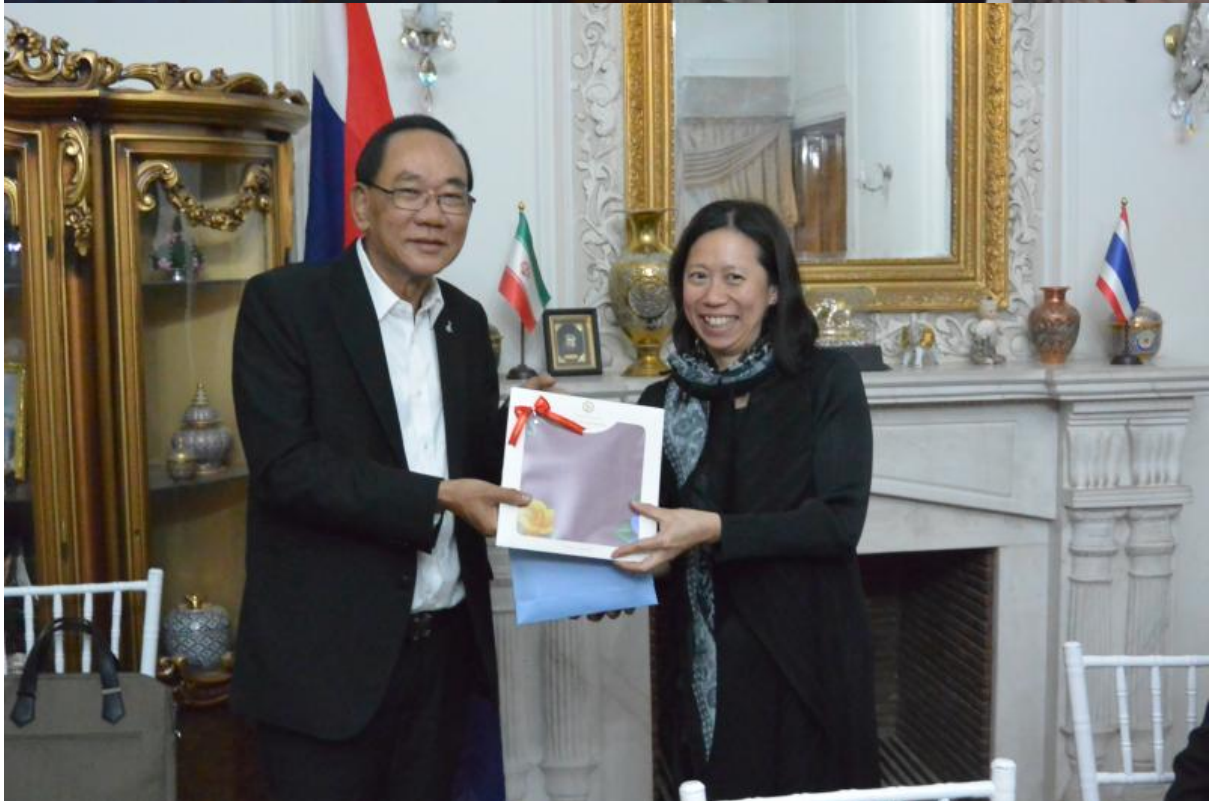

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐
นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นำคณะผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร
"หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) รุ่นที่ ๕
รับฟังการบรรยายสรุปในหัวข้อ "ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรและสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน"
ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเตหะราน

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐
นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นำคณะผู้ศึกษาอบรมเข้ารับฟังการบรรยายสรุป
เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
โดยมี Dr. Abbas - Ali Kadkhodaei
ให้การต้อนรับและบรรยายสรุป

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐
นายบุรีรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นำคณะผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร
"หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) รุ่นที่ ๕
เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ อัยการ ศาลฎีกา ศาลปกครอง
ณ The Headquarter of the Judiciary

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐
นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ นำคณะผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร
"หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) รุ่นที่ ๕
เข้าพบและรับฟังการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญ
แห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านทั้ง ๑๒ ท่าน

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐
นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ นำคณะผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร
"หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) รุ่นที่ ๕
เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการดำเนินการของจังหวัดอิสฟาฮาน

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ นำคณะผู้ศึกษาอบรมหลักสูตร
"หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย" (นธป.) รุ่นที่ ๕

เข้ารับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรมส่วนจังหวัดฟาร์ส

In the Name of Allah the Compassionate the Merciful

General Presentation to the

Guardian Council

of the Islamic Republic of Iran

Mostafa Mansourian

Researcher of the Guardian Council Research Center

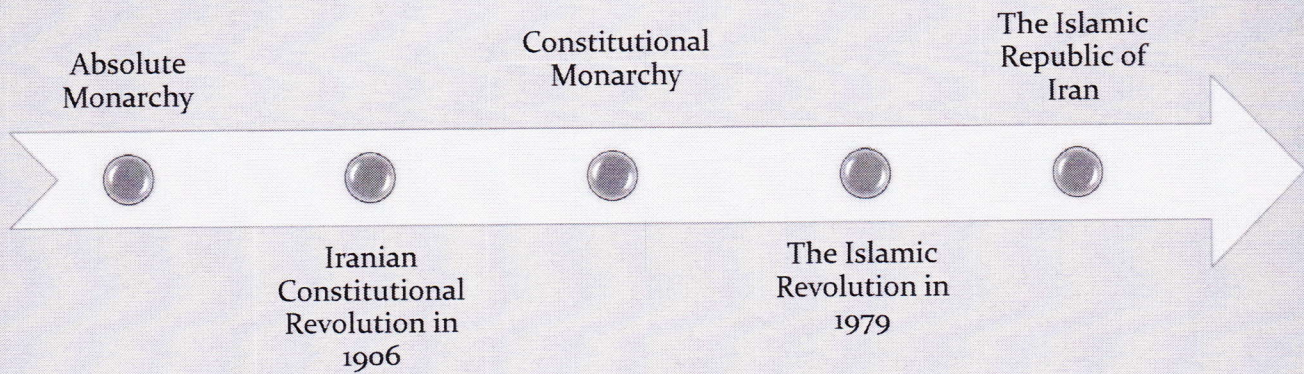
E-Mail: Mansourism@yahoo.com

Summer 2017

Main Topics

- History of the Constitutionalism in Iran
- Legal System of the Islamic Republic of Iran
- The Structure and Main Organs
- History of Constitutional Review in Iran
- The Organization and Structure of the Guardian Council
- Functions of the Guardian Council

History of Constitutionalism in Iran

- The New Constitution Approved with the Affirmative Vote of a Majority of 98.2% of Eligible Voters in a Referendum

Chapters of The Constitution of 1979

Chapter 1: General Principles

Chapter 2: The Official Language, Script, Calendar, and Flag of the Country

Chapter 3: The Rights of the People

Chapter 4: Economy and Financial Affairs

Chapter 5: The Right of National Sovereignty and the Powers Deriving Therefrom

Chapter 6: The Legislative Power

Chapter 7: Public Councils

Chapter 8: The Leader or Leadership Council

Chapter 9: The Executive Power

Chapter 10: Foreign Policy

Chapter 11: The Judiciary

Chapter 12: Radio and Television

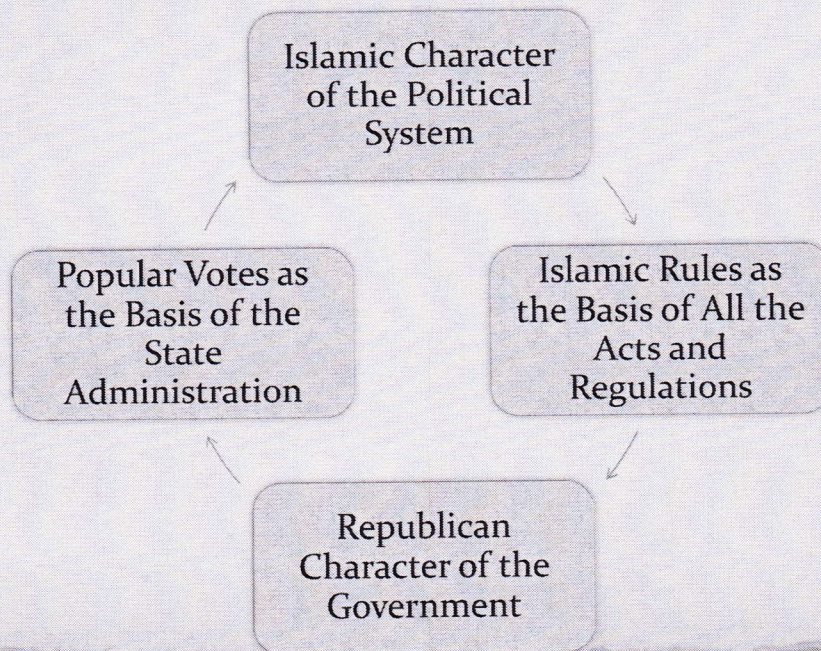

Chapter 13: Supreme Council for National Security

Chapter 14: Revision of the Constitution

The Main Pillars of the Constitution

Structure of the Political System

(Art. 57 of the Constitution)

The Powers

The Supreme Leader

The Executive
Power

The Legislative
Power

The Judiciary

The Supreme Leader

(Arts. 107, 108,
110 and 113 of the
Constitution)

The Highest Official of the Islamic
Republic of Iran

Elected indirectly by the People By means
of the Assembly of Experts

Delineation of the General Policies, Commander-in-
Chief of the Armed Forces, Declaration of war and
peace, Appointment, dismissal, and acceptance of
resignation of Some High Ranking Authorities, ...

The Executive Power

The President of the Republic

Elected directly by the People
Through the Majority Voting System

(Art. 114 of the Constitution)

The Ministers

Appointed by the President and Confirmed by the Parliament

(Art. 133 of the Constitution)

The Judiciary

Head of the Judiciary

Appointed by the Supreme Leader
(Arts. 110 and 157 of the Constitution)

Supreme Court

(Art. 161)

Administrative Justice Court

(Arts. 170 and 173)

General Inspection Organization
(Art. 174)

The Legislature

(Arts. 62, 63, 64 and 71 of the Constitution)

A Unicameral Parliament Known as “The Islamic Consultative Assembly”

290 Members Elected in a Two-Round Voting System Every 4 Year

The General Competence of Legislation on All issues within the Limits of the Constitution

Islamic Consultative Assembly

Commission of Art.
90 of the
Constitution

Audit Court
(Arts. 54 and 55 of the
Constitution)

Research
Center

The Legislative Process

Bills

- 1- Presented by the Council of Ministers
- 2- Suggested by at least fifteen MPs
- 3- Submitted by the Supreme Council of the Provinces

Consideration by
The Islamic Consultative Assembly

Scrutiny by
The Guardian Council
Within 10 Days and Renewable for another 10 Days

History of the Constitutional Review in Iran

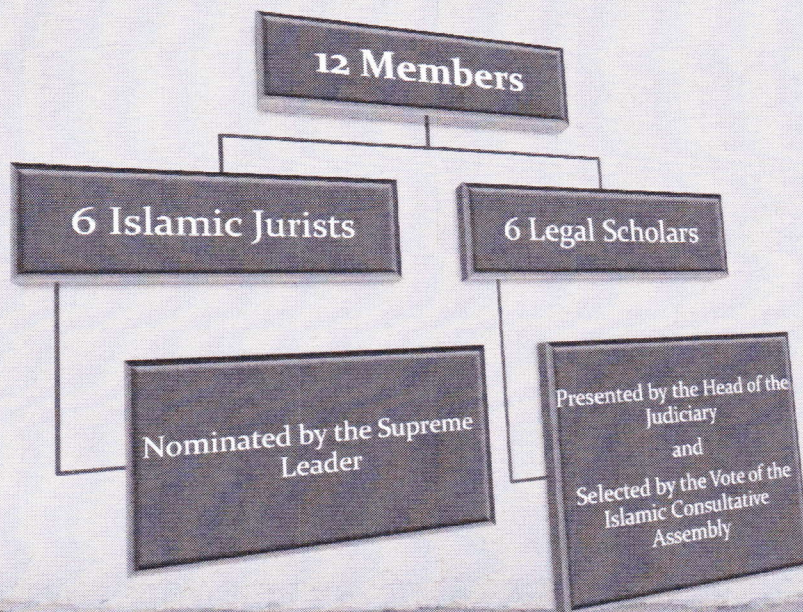
The Constitution of 1906

- A 5 Member Committee of Shi'a Clerics
- To Approve the Compatibility of All Acts with Islam

The Constitution of 1979

- **The Guardian Council**

The Composition (Art. 91 of the Constitution)

Qualifications (Art. 91 of the Constitution)

Islamic Jurists

- Ijtihad
- Aware of the Requirements of Time and Issues of the Day

Legal Scholars

- Different Legal Fields

Members: Secretary

Secretary Deputy

Spokesman

Members

The Membership Period

(Art. 92 of the Constitution)

6 years

- ❖ In the first term after 3 years half of the members of the group will be changed by lottery
- ❖ Re-election is permitted

Duties of the Guardian Council

First

To Guarantee the Supremacy of

The
Constitution

The Islamic
Rules and
Criteria

(Art. 91 of the Constitution)

The Guardian Council

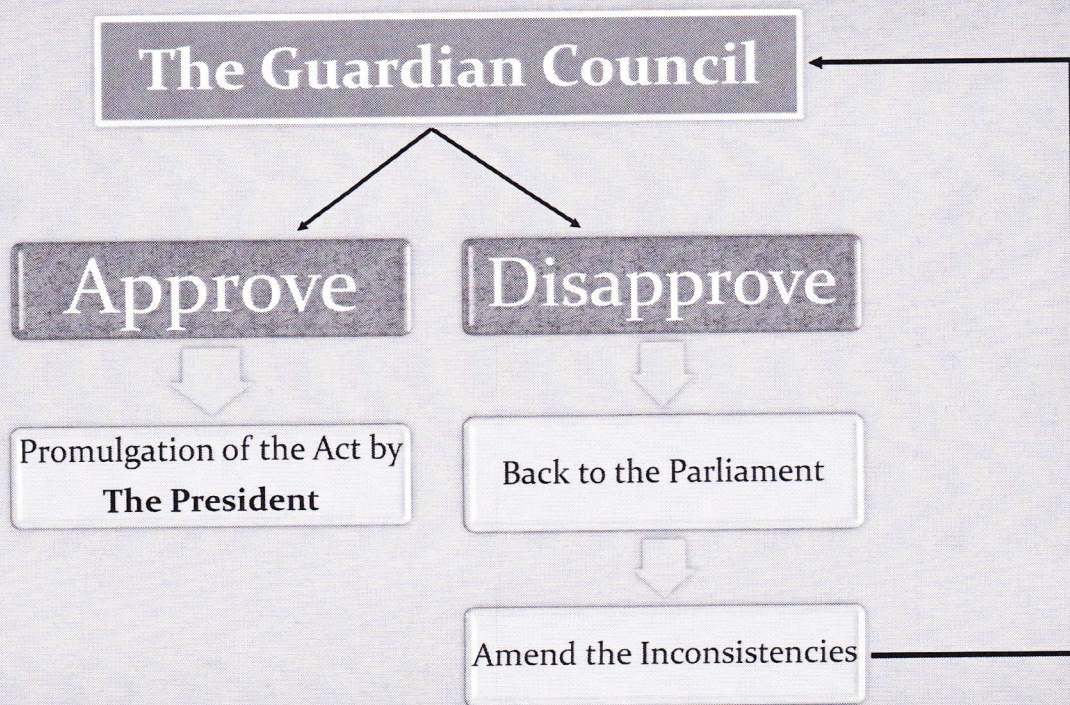
Approve

Disapprove

Promulgation of the Act by
The President

Back to the Parliament

Amend the Inconsistencies

Attention:

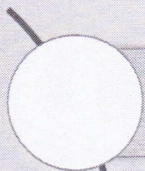
In Case of Incompatibility and Insistence of the Assembly on the Incompatible Act

**The State
Expediency
Council**

The State Expediency Council

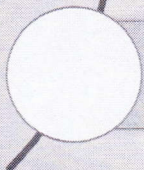
(Art. 112 of the Constitution)

Members Appointed by the Supreme Leader

Originally Established to Resolve the Conflicts Between the Parliament and the Guardian Council

An Advisory Body for the Supreme Leader

Main Characteristics

Dependence of the Credibility of the Islamic Consultative Assembly on its Existence
(Art. 93 of the Constitution)

Out of Judiciary

Concentrated Model of Constitutional Review

A Priori and Abstract Review - Mainly -

Attention

Islamic Jurisprudential Review

(According the Art. 4 of the Constitution)

Free from Time Limits

Posteriori and Concrete
Review are Possible

Regarding the Acts of the Parliament

Whenever the Members get Informed

Regarding the Regulations

With Referral of the Administrative Justice Court
Or
Head of the Judiciary

Approvals and Quorums

Constitutionality of the Acts

All Members

To Convene a Meeting: At least 7 Members

Ordinary Decision-Makings: At least 7 Members

Incompatibility of the Acts with Islam

Only the Islamic Jurists

To Convene a Meeting: At least 4 Members

Ordinary Decision-Makings: At least 4 Members

Second

To Interpret the Constitution

Art. 98 of the Constitution

Referral of the

- Supreme Leader

Request of the

- President
- Head of the Judiciary
- Chief the Assembly
- One of the Members of the Guardian Council

With the Consent of
Three-Fourths of the
Members

Third

To Monitor the Elections

Art. 99 of the Constitution

Periodical Elections

Presidency

Islamic
Consultative
Assembly

Assembly of
Experts

Referenda

The Implementation of the Elections and Referenda is with the
Ministry of Interior

Main Characteristic

Eligibility of the Candidates

Voting and Counting the Votes

**General and
Comprehensive
Monitoring at:**

Proper Conduct of the Election

Validation and Notification of
the Results

Sub-Organizations

Secretariat

Election Department
Financial Department
Communication Department
Legal Office

Research Center

Legal Consultative Council
Jurisprudential Consultative Council

Subsidiary Roles

Fourth

- Presence at the Oath Ceremony of the President (Art. 121)
- Attendance at the Islamic Consultative Assembly to Comment on Urgent Bills (Art. 97)
- Attendance at the Revision Council of the Constitution (Art. 177)
- Attendance at the Temporary Leadership Council (Art. 111)

The End